

Elebidun goiztiarren hiztegia:
euskaldun elebakar eta
euskara-gaztelania elebidun
goiztiarren arteko erkaketa
CDIren bidez

Alaine Barruetabeña Erdaide

Euskal Ikasketetako Gradua

2014/2015 ikasturtea

Zuzendaria: Mari Jose Ezeizabarrena Segurola

Hizkuntzalaritza eta Euskal Ikasketak

2015eko uztaila

Elebidun goiztiarren hiztegia: euskaldun elebakar eta euskara-gaztelania elebidun goiztiarren arteko erkaketa CDIren bidez

Laburpena: Lan hau elebidun goiztiarren hiztegiari buruzkoa da. Bertan 16-35 hilabete arteko 5 ume elebakar eta 6 elebidunen datuak deskribatu eta aztertu dira. Lanean *Communicative Development Inventories* (CDI) tresnaren erabilera trebatu nahi da eta gaira hurbilpen bat egin.

Haur elebidunak aztertzeko datuak bi hizkuntzetan jaso dira euskaldun elebakar eta elebidunen artean alderik dagoen ikusiz. Horretarako, CDIren euskarazko eta gaztelaniazko bertsioak erabili dira, galdetegi batzuk, elebakarrenak, euskaraz bakarrik jaso badira ere. Beste batzuk, elebidunenak, euskaraz eta gaztelaniaz. Batez ere, lexikoan zentratu gara, baina gramatikaren atal bi ere erabili dira.

Lan hau hiru hipotesitan oinarritu da: 1) hizkuntza bateko inputak eragina du hizkuntza horren ekoizpenean (Pearson et al., 1997: 51). 2) Elebidunen bi hizkuntzetako hitzak edota kontzeptuak batera hartuz, umearen hiztegiak, kantitatean, bat egiten du hizkuntza bereko elebakarrenarekin (Pearson et al., 1997). 3) Umeek kontzeptu berarentzat bi hizkuntzetan hitz baliokide bana dute, ondorioz, bi hizkuntzak bereiz dituzte (Junker eta Stockman, 2002, apud Perez-Pereira 2008: 42).

Aztergai ziren haur euskaldunen hiztegiak aurreikuspen nagusiak hauek dira: 1) input gehiago duen hizkuntzako ekoizpena handiagoa izango da. 2) Elebakarrak elebidunak baino pertzentil altuagoan kokatuko dira. 3) Bi hizkuntzetako hitzak edo kontzeptuak batera hartuz, elebidunek elebakarrek baino emaitza altuagoak lortuko dituzte. 4) Kontzeptu batentzako hitz bana izango dute hizkuntza banatan.

Ateratako emaitzak ondorengoak dira: 1) 16-20 zein 29-30 hilabeteko umeen multzoan, aztertutako elebidunak euskaraz gaztelaniaz baino pertzentil altuagoan daude.

2) Input gehiago jasotzen duten hizkuntzako ekoizpena handiagoa da.

3) 16-20 hilabeteko ume elebakarrak elebidunak baino pertzentil baxuagoan daude, batz bestekoak 80 eta 85 pertzentiletan daudelarik. 29-30 arteko elebakarra (pertz. 45) ere, multzo bereko elebidunak (pertz. 55) baino pertzentil baxuagoan dago.

4) Hitz kopuruari dagokionez, ume elebidunek elebkarrek baino emaitza altuagoak dituzte. Hitzetan askoz altuagoa da elebidunen ekoizpena elebkarrena baino. Baita kontzeptuetan ere.

5) Ume guztiek izan dituzte kontzeptu batzuentzako hitz bana hizkuntza banatan.

6) Gehien erabiltzen dituzten hitzak *hotsak* eta *pertsonak* dira; txikienek ere erabiltzen dituzte.

7) Adizkietan emaitza baxuak lortu dira, txikienetan 0 da emaitza ohikoena. Nagusienetan, berriz, %10,81 da altuena.

8) Esaldien konplexutasuna txikia izan da, baina, nagusienetan emaitza nahiko altuak dituzte.

Lan honetako ondorio nagusia da elebidunak aztertu ahal izateko, bi hizkuntzak batera hartu behar direla eta elebkarrekin alderatuta, hiztegi zabalagoa dutela. Gainera, inputa eta ekoizpenaren artean harreman zuzena dago, nahiz eta gure azterketan salbuespenen bat agertu zaigun. Aurreikuspenak orokorrean bete egin dira, nahiz eta 1 eta 2k salbuespenak izan dituzten. Gainera, hipotesien aldeko datuak ere aurkitu dira.

Aurkibidea

0. Sarrera	4
1. Zer dira KGNZ eta IDHC tresnak?	5
2. Lanerako hipotesiak	6
3. Datu-bilketa	7
4. Partehartzaileak	8
4.1. Berriemaileak	8
4.2. Haurren perfila	9
4.3. Egoera soziolinguistikoa	11
4.3.1. Gernika-Lumon	12
4.3.2. Txorierrin	12
5. Datuen azterketarako	13
6. Aurreikuspenak	14
7. Lexiko mailako emaitzak	15
7.1. Kontzeptuak eta hitzak	15
7.2. Inputa eta ekoizpena	18
7.3. Gehien erabiltzen dituzten hitzak	19
7.4. Pertzentilak	21
8. Gramatika mailako emaitzak	24
8.1. Pertzentilak	24
8.1.1. Adizkiak/Verbos difíciles	25
8.1.2. Esaldien konplexutasuna/Complejidad morfosintáctica	26
9. KGNZren mugak	28
10. Ondorioak	29
11. Erreferentzia bibliografikoak	31
12. Eranskinak	32

Elebidun goiztiarren hiztegia: euskaldun elebakar eta euskara-gaztelania elebidun goiztiarren arteko erkaketa CDIren bidez*

0. Sarrera

Lan honetan aztergai nagusia 16-35 hilabete arteko 5 haur elebakar eta 6 elebidunen hiztegia da, haurrak bi hizkuntzatan esaten dituen hitzak eta ezagutzen dituen kontzeptuak aztertuz. Horrela, *Communicative Development Inventories* (CDI) tresnaren erabileran trebatu nahi da eta gaira lehen hurbilpen bat egin. Hau da, CDI erabiliz haur elebidunen hizkuntza garapena nolakoa den ikusi, elebakarrenarekin kontrastean, gainetik bada ere.

Etiketrik elebidunak –euskara-gaztelania– diren eta elebakarrak –euskara– diren haurren arteko konparaketa bat egitea da helburua. Bi taldeetako haurren artean alderik dagoen ikustea, alegia.

Haur elebakarrak euskaraz dira elebakar eta hizkuntza hori aztertzeko euskarazko *MacArthur-Bates Komunikazio Garapena Neurtzeko Zerrenda* (aurrerantzean KGNZ) erabili da. Elebidunen kasuan, aldiz, euskara eta gaztelania dira beraien bi hizkuntzak, eta beraz, aurreko euskarazko bertsioaz gain, gaztelaniazko *Inventario del Desarrollo de Habilidades Comunicativas* (aurrerantzean IDHC) tresna ere erabili da hauen gaztelaniazko ekoizpena aztertzeko. Bi tresna hauek erabiliz haur horien lexikoa aztertu da batez ere, baina baita gramatika apur bat ere.

Lan hau egiteko orduan, tresna hau baliatuta garatu diren orain arteko ikerketetako batzuk hartuko dira abiapuntutzat, Pérez-Pereiraren (2008) galiziera-gaztelania elebidunei buruzkoa edota Barreña et al. (2008) eta López-Ornat et al.-en (2005) eskuliburuak, esaterako.

Lan honen egitura ondorengoa izango da: lehenengo eta behin 1) KGNZ eta IDHC tresnak zer diren eta hauen erabilera azalduko da labur. Ondoren, 2) ikerlana hasi aurreko hipotesiak agertuko dira, beste lan batzuetan oinarriturik. Hurrengo puntuan, 3) datuen bilketarako

* Nire eskerrik beroenak eman nahi nizkieke, aldeztatik, lan hau aurrera eramatea posible egin duten ikastetxeetako zuzendari, irakasle eta, batez ere, gurasoei; haiek gabe ezin izango bainukeen lan hau egin. Baina bereziki eskertu nahiko nuke ikaskide eta lagun dudana Alazne Arriortua, berak lagundu baitzidan eskolaz eskola galdetegiak banatzen eta irakasleekin harremanetan jartzen eta berari esker lortu baititut galdetegi gehienak.

jarraitu den prozedura azalduko da. Gero, 4) galdetegiaren jasotako datuetatik atera ditudan emaitzak daude, lexikoari buruzkoak. Horren ondotik, 5) gramatikaz jardungo dugu laburki, hurrek bertan ateratako emaitzak aztertuz, eta bukatze aldera, 6) KGNZ galdetegiari aurkitutako mugetaz hitz egingo da. Azken puntuaren 7) ondorioak aterako dira.

1. Zer dira KGNZ eta IDHC tresnak?

1990etik hasita Estatu Batuetan *Communicative Development Inventories* (CDI) izeneko tresna garatu zuen ikerlari multzo batek (Fenson, Dale, Reznick, Thal, Bates, Hartung, Pethick eta Reilly) MacArthur Fundazioaren baitan eta ordutik munduko hainbat hizkuntzatarara, 63 inguru, egokitua izan da. Euskaraz 2005. urtean argitaratu zen KGNZ deritzona eta gaztelaniazko bertsioa, IDHC, osteratzen, 2003an.

Tresna honen helburu nagusia haurren hizkuntza- eta komunikazio-garapen goiztiarra neurtzea da; horregatik, gurasoen iritzietan oinarriturik 8-30 hilabete arteko haurren garapen linguistiko eta komunikatiboaren berri jasotzen da galdetegi biren bidez. Horretaz gain, lanean egindako hipotesiak testatzeko helburuarekin ere erabiliko da. Halaber, tresna honek hizkuntza bakoitzaren gaineko garapen linguistiko eta komunikatiboaren profila ematen digun heinean, hizkuntza arazoak zein atzerapen-orokorra hainbat arinen antzemateko ere balio dezake.

KGNZ edota IDHC bi galdetegik osatzen dituzte: Lehena, *Hitzak eta keinuak* edo *Primeras palabras y gestos* (KGNZ-1/IDHC-1), 8-15 hilabete arteko haurren gurasoek betetzekoa da eta bigarrena, *Hitzak eta esaldiak* edo *Palabras y oraciones* (KGNZ2/IDHC-2) 16-30 hilabete arteko haurren gurasoek betetzekoa. Lan honetan bigarren galdetegiak dira erabiliko direnak, adin horretako haurrak baitira aztertu nahi direnak. Halaber, KGNZ eta IDHC izenak erabiliko dira galdetegiak izendatzeko.

Euskarazko bigarren KGNZ galdetegiaren atalak ondorengo hauek dira: lehenengo atalaren barruan haurrak esaten dituen hitzak ezagutu nahi dira eta horretarako A) hitzen zerrenda bat dago lehenbizi, eta B) haurrak hitzak nola erabiltzen dituen gero. Bigarren atalaren barruan, aldiz, esaldiak eta gramatika neurtzen dira: A) hitz amaierak, B) adizkiak, C) haurra hitzak lotzen hasita ote dagoen eta hala izatekotan adibide batzuk eta D) esaldien

konplexutasuna. Azkenik, haurrari eta bere inguruari buruzko galdera batzuk daude, hizkuntza, osasuna eta abarri buruz.

Gaztelaniazko bigarren IDHCren atalak, berriz, ondokoak dira: lehenengo atalaren barruan beste lau azpiatal daude: I) producción temprana, II) desarrollo del vocabulario, III) vocabulario eta IV) usos del lenguaje. Bigarren atalak ere baditu beste bost azpiatal: I) terminaciones de palabras, II) verbos difíciles, III) palabras sorprendentes, IV) combinación de palabras/ejemplos eta V) complejidad morfosintáctica. Amaieran, euskarazkoak bezala, haurrari eta bere inguruari buruzko galderak dakartza.

Azterketa honetan, batez ere, haur elebidun eta elebakarren lexikoa aztertu nahi den heinean, lehenengo atalaren A zatiko hitz multzoak erabiliko dira euskaraz eta lehenengo ataleko III zatikoak gaztelaniaz, hiztegiari dagozkien bi multzoak, hain zuzen. Horietaz gain, bigarren parteko B) *Adizkiak/II) Verbos Difíciles* eta D) *Esaldien konplexutasuna/V) Complejidad morfosintáctica*. atalak ere erabiliko dira 8. puntuan.

Hala eta guztiz ere, kontuan hartu beharrekoa da, haur elebidunak ditugula guk aztergai. Orain arteko ikerketetan, O'Toole-k (2013: 10) esaten digun bezala, elebidunak aztertu izan direnean, ikerlan honetan egingo den bezala, "hizkuntza bakoitzeko elebakarrentzako garatutako galdetegiak erabili izan dira, bi galdetegiak bereiz betez, eta gero, haurraren hiztegi orokorra zehaztuz. Halere, *elebiduna izatea ez da bi hizkuntzetan elebakarra izatea*. Gainera, egokitzapen gehienek aztergai duten kultura eta hizkuntzako idiosinkrasiak dituzte. Horrek esan nahi du ezin dela, bi hizkuntzak bereiz aztertuz, haurraren garapenaren argazki bat zehaztasunez egin" (itzulpena eta letra etzana neureak dira). Autoreak, lan horretan, aurkezten duen bertsioa Irlandera-Ingelesa CDI elebiduna da.

2. Lanerako hipotesiak

Lan honi ekin aurretik, beste hizkuntzetan, elebakar eta elebidunekin, egindako lanetako batzuei erreparatuz eta haiek atera dituzten ondorioei begira, honakoak dira gure azterketarako hipotesiak:

1) Pearson et al. (1997: 51) lanean aipatzen den bezala, hizkuntza bateko ekoizpenean eragina du haur horrek hizkuntza hori hitz egiten dion pertsonarekin pasatzen duen denborak.

Zenbat eta denbora gehiago pasatu hizkuntza bat entzuten, hau da, haurrari zenbat eta gehiago zuzendu hizkuntza batean, orduan eta input gehiago jasoko du haurrak eta ondorioz ekoizpena ere altuagoa izango litzateke.

2) Haur elebidunen hizkuntza bakarreko hitzak hizkuntza bereko elebakarrenarekin alderatuz gero, elebidunen hiztegia txikiagoa da, baina hainbat ikerlanek (adbz., Pearson et al., 1997; Pearson et al., 1993, apud Perez-Pereira 2008: 40, 57; Junker eta Stockman, 2002, apud Perez-Pereira 2008: 42, 57) erakutsi duten moduan, elebidunen bi hizkuntzetako hitzak edota kontzeptuak hartzen badira kontuan, umearen hiztegiak, kantitatean, bat egiten du hizkuntza bereko elebakarrenarekin.

3) Junker eta Stockmanen lanean oinarrituta, Perez-Pereirak (2008: 42) dio umeei bi hizkuntzak bereiz dituztela kontzeptu berarentzat bi hizkuntzetan hitz baliokide bana baitzuten. Hori abiapuntu harturik, pentsa genezake guk aztergai ditugun haurrek ere bi hitz izango badituzte bi hizkuntzetan, bi hizkuntzak bereiz dituztela.

3. Datu-bilketa

Datuak jasotzeko Bizkaiko bi eskualdeko, Busturialdea eta Txorierri, bi herriko bi eskola erabili ziren. Beste edozein eskola bezain aukera onak ziren eta ez dago arrazoi berezirik bi horiek aukeratzeko. Herri biak beren eskualdearen erdialdean kokatzen dira. Hasieran eskola bakarreko umeak hartu nahi ziren, baina lehen eskolan bi galdetegi baino ez nituenez jaso beste eskola batzuetara jo nuen, oraingoan, beste eskualde batekoak. Azkenean, bigarren eskualde horretako eskola bakar bateko datuak bildu eta aztertu dira lan honetan.

Allende Salazar Gernika-Lumoko eskola handiena da, publikoa, eta bertara inguruko herrietako haurrak ere joaten dira.

Zamudio LHren kasua ere antzekoa da. Eskola honetara ere inguruko herrietako haurrak joaten dira.

Beraz, datu bilketa egiteko ondoko prozedura jarraitu zen: Lehenengo eta behin Gernika-Lumoko Allende Salazar ikastetxearekin harremanetan jarri nintzen. Ondoren, bi

hizkuntzetako (euskara eta gaztelania) galdetegiak eraman zitzaizkien gurasoen artean banatzeko eta handik hilabetera, galdetegien bila joan nintzen lanean hasteko.

Eskola hartan 28 galdetegi banatu ziren, 14 euskaraz eta beste horrenbeste gazteleraz, bakoitzetik bana guraso bakoitzari. Baina hiru bakarrik jaso nituen bueltan: guraso batzuek bi hizkuntzetan, euskaraz eta gaztelaniaz itzuli zituzten. Beste batzuek, euskarazkoa bakarrik. Hala ere, haur elebidunak 35 hilabete zeuzkan galdetegiak bete zirenean.

Horren aurrean, beste eskola eta haurtzaindegi batzuetara jotzea erabaki nuen. Azkenean, Zamudio LHikoen berri baino ez nuen jaso bueltan. Han 14 galdetegi banatu ziren (7 hizkuntza bakoitzean) laguntzeko prest zeuden gurasoen artean eta guztiak jaso nituen bueltan, 3 euskaraz bakarrik eta 8 euskaraz eta gaztelaniaz (4 umeren datuak).

Horietaz gain, galdetegi bi ez ziren eskolaren bidez lortu, baizik eta jendearekin hitz eginez. Bata bi hizkuntzetan, eta bestea, euskaraz bakarrik.

Guztira 11 umeren datuek osatzen dute gure lagina: 5 galdetegi euskaraz bakarrik eta 6 euskaraz eta gaztelaniaz.

4. Partehartzaileak

Lan hau burutu ahal izateko umeak aztertu dira, baina hauen datuak beren gurasoen bitartez jaso dira, horregatik bi azpiatal bereiziko ditugu zati honetan: berriemaileak (gurasoak) eta umeak.

4.1. Berriemaileak

Esan dugu gurasoen iritzietan oinarritzen den tresna dugula guk erabilitakoa eta kontuan hartu behar da jasotako datuak beraien iragazkia pasata heldu zaizkigula.

Euskarazko galdetegiak bakarrik bete dutenak, umeen amek bete dituzte (J16¹, Ig I16, La16, Ig III8, P30). Euskara eta gaztelaniazkoak, biak bete dituztenak, ostera, hiru haurren

¹ Gure lan honetan zehar haurrak izendatzeko kode bat erabili da. Zenbakiak galdetegiak bete zirenean haurrek zuten adina adierazten dute hilabetetan. Ig (+zenbaki erromatarra) bezala izendatu direnak *Izengabeak* dira, izenik gabe eman dizkidate gurasoek.

galdetegi biak bete dituzte amek (D17, H18, Io29); bi umerenak guraso biek batera bete dituzte galdetegi biak (A20, Li30) eta batena euskarazkoa amak eta gaztelaniazkoa aitak (U35).

4.2. Haurren perfila

Azterketa honetarako erabili diren datuak 16-30 hilabete arteko haurrenak izan dira. Horretarako, umeak bi irizpideren arabera sailkatu dira: adina eta elebidun/elebakartasuna. Elebakarrak euskaldunak dira eta elebidunen bi hizkuntzak euskara eta gaztelania. Guzti hau 1. taulan ageri da.

Lan honetan ez da neska/mutil bereizketa kontuan hartuko, ezta gehiago aipatuko ere, taulan agertzen den arren, zeren eta hemengo 11 haurreko lagina oso txikia da eta gainera, Barreña et al. (2008) eta López-Ornat et al. (2005) lanetan, orokorrean bi sexuen arteko desberdintasunak egon badauden arren, ez dira oso handiak.

1. taulan, lehen zutabeetan umeak agertzen dira. Bigarrenean, galdetegiak bete zirenean ume horiek zuten adina, hilabetetan emana. Azken zutabeetan, aldiz, haur horiek hizkuntza bakoitzarekin duten harremana ageri da, zenbat denbora entzuten duten hizkuntza bakoitza, ehunekotan emana, beste hizkuntzarekiko proportzioan.

1. taula: Haurren perfila					
		Zenbat hilabete?	Sexua	Zenbat entzuten du hizkuntza bakoitza astean?	
				Euskara	Gaztelania
Euskaldun elebakarrak	J	16	Mutila	% 100	0
	Ig I	16	Mutila	%56,25	%43,75
	La	16	Neska	% 100	0
	Ig II	18	Mutila	% 100	0
	P	30	Mutila	%76,49	%23,51
Euskara-gaztelania elebidunak	D	17	Neska	%50	%50
	H	18	Neska	%70,59	%29,41
	A	20	Mutila	%74,26	%25,74
	Io	29	Neska	%71,17	%28,83
	Li	30	Mutila	% 100	0
	U	35	Mutila	%47,17	%52,83

Galdetegiak 16-30 hilabete arteko haurren gurasoek betetzekoak dira, baina irakurleak ikus dezakeenez, taula horretan U35 izendatu dugun haurrak 35 hilabete ditu. Hau hasierako konparaketetan alde batera utziko da eta, gero, aparte aztertuko.

Haurren sailkapenerako irizpideetako bat adina izan da eta gure laginaren txikitasuna eta heterogeneotasuna kontuan izanik, bi multzo nagusi egitea erabaki da: bata 16-20 hilabete artekoena eta 29-30 artekoena bestea; horrela lehen multzoan daude, alde batetik, J16, Ig I16, La16 eta Ig II18 elebakarretan eta D17, H18 eta A20 elebidunetan, eta bigarren multzoan, bestalde, P30 elebakarretan eta Io29 eta Li30 elebidunetan. Esan bezala, U35 alde batera utziko dugu, hasieran.

Aurreko taulan ikus daitekeenez, Ig I16 eta P30 euskaldun elebakar bezala sailkatu dira nahiz eta gaztelera entzun euren inguruan. Kasu bietan aita da gaztelera hitz egiten diena, eta kasu bietan esaten dute nahiz eta gehienbat gaztelera egin, euskara apur bat ere egiten diela aitak. Hala ere, galdetegiak betetzerakoan batek ere ez du gaztelaniazkoa bete, Ig I16 galdetegia bete duenak, gainera, “ez du gaztelaniaz hitz egiten” adierazten du, “euskaraz bakarrik” (ikus 1 eta 2. eranskinak). Beraz, gurasoen irizpideetan oinarriturik, bi haurrok elebakarren artean sartu dira.

Li30en kasua kontrakoa da: haurrak bere inguru hurbilean euskara bakarrik jaso du, baina hala ere, gaztelaniaz zerbait badaki, gurasoek gaztelaniazko galdetegia ere bete dute, nahiz eta neurri txikiagoan. Beraz, ume hau elebiduntzat jo da.

La16 guraso euskaldunen alaba da eta guraso biek egiten die euskaraz. Hala ere, haur hori gero eta arruntagoa zaigun egoeran aurkitzen da, aita euskaldun berria da. Fitxan adierazten den bezala, 2012an hasi zen euskara ikasten eta ez da oso ondo moldatzen, baina hala eta guztiz ere, hizkuntza horretan mintzo zaio alabari.

D17, azkenik, elebidun orekatua dugu, bi hizkuntzetan dauka input berdina.

Hala ere, 7.3. ataleko datuak azaldu ahal izateko testuinguru soziolinguistikoa ere aipagarria dela iruditzen zait.

4.3. Egoera soziolinguistikoa

Gurasoei galdetegiaren amaieran haurraren inguru linguistikoari buruz galdetzen zaie: zenbat denbora pasatzen duen pertsona bakoitzarekin eta zein hizkuntzatan hitz egiten dion berorrek. Horrela, umeak hizkuntza bakoitza, gutxi gora-behera, astean zenbat orduz entzuten duen jakin nahi da. Baina, ez da errealista gurasoek ematen duten irudia. Askotan asteak dauzkan baino ordu gehiago adierazten dituzte. Baina, normalena izaten da haurraren inguru hurbilena bakarrik adieraztea: gurasoak eta ez asko gehiago. Hala ere, haurrek euskara nagusiki entzun arren, gaztelera ere beti egongo da presente beraien bizitzan, jaiotzen diren unetik, inguru batzuetan gehiago, beste batzuetan gutxiago. Ume hauek etorkizunean elebidunak izango dira. Horregatik iruditzen zait oso garrantzitsua egoera soziolinguistikoaren berri ematea.

Euskara hizkuntza gutxitua izan arren, ume hauen *inputaren*² ehuneko handiena hizkuntza horretan da, esan bezala. Hala ere, Li30, bere inguru hurbilean euskara bakarrik

² Pertsona batek, hizkuntza bat ikasten ari delarik, entzuten edo jasotzen duen hizkuntza, bere jabeakuntzaprosesan eragiten duena. Guk hemen haurrak hizkuntza bakoitzean entzuten duen hizkuntza kantitateari deituko diogu *input*.

entzuten duen haurra, elebiduna da, gaztelaniaz ere ulertzen eta ekoizten du. Horrek esan nahi du, gazteleraren input minimo bat ere izan behar duela haur horrek bere inguruan.

Hurrengo azpiataletan emango diren datuak hizkuntzen erabilerari buruzkoak baino ez dira izango, ez ezagutzari buruzkoak, umeek erabileraren bidez jasotzen baitute hizkuntza. Gurasoek ezagutza izan arren, haurrekin erabiltzen ez badute ez du eraginik haurraren.

Beraz, ikus dezagun nola dagoen egoera soziolinguistikoa datuak jaso ditudan herrietan.

4.3.1. Gernika-Lumon

Ikerlan honetarako bildutako galdetegiaren artean Gernika-Lumoko eta Foruko haur banarenak daude. Hala ere, ondoz ondoko bi herri izanik, eta ume biak Gernikako eskolara joaten direla kontuan harturik, bertako datuak baino ez dira emango oraingo honetan.

Soziolinguistika klusterraren 2011ko datuen arabera, %48,9koa da Gernika-Lumon euskararen erabilera. Elkarrizketa gehienak, hortaz, euskaraz dira. Gainerakoak gaztelaniaz (%45,2) edo beste hizkuntza batzuetan (%5,9) izan ohi dira. Haurrak bakarrik daudenean %71,4 euskaraz egiten dute, helduak bakarrik daudenean, osteraz, %33,1, baina helduak haurrekin daudenean %61,7 da euskaraz ekoizten dutena (Soziolinguistika klusterra, 2012). Beraz, Gernika inguruan, ikusten den bezala, hizkuntza nagusia euskara izan arren, gaztelerak ere badu presentzia aipagarria.

4.3.2. Txorierrin

Eskualde hau Loiu, Sondika, Derio, Zamudio, Lezama eta Larrabetzuk osatzen dute, baina lehen herri horretako haurren daturik ez dut jaso. Horietaz gain, Mungiako haurren datuak ere jaso ditut. Bildutako galdetegi gehienak Zamudioko eskolako ikasleak diren umeenak dira. Gainera, Mungia Txorierrin ez izan arren, alboko herria da eta nik jaso ditudan galdetegiaren umeak ere Zamudioko eskolako ikasleak dira. Beraz, Txorierrin egoera soziolinguistikokoaren ikuspegi orokor bat da eskainiko dena ondorengo lerroetan.

Aikor! aldizkariaren datuetan oinarriturik, Txorierrin, orokorrean, elebidunen %43,4 errazago moldatzen da erdaraz hitz egiten, euskaraz baino; %37,9 bi hizkuntzetan moldatzen da berdintsu eta %18,7 euskaraz errazago aritzen da.

Herritarrei etxean darabilten hizkuntzari buruz galdetu zaienean, aldiz, ondokoak dira ateratzen diren emaitzak: herritarren %47,5 erdara hutsez aritzen da etxean; erdaraz euskaraz baino gehiago hitz egiten dutenak %24,4 dira. Euskaraz eta erdaraz, bi hizkuntzetan antzera hitz egiten dutenak %9,3 dira eta euskaraz gaztelaniaz baino gehiago hitz egiten dutenak, berriz, %8,3. Azkenik, etxean euskara hutsez mintzo direnak herritarren %10,6 dira (Aztiker, 2008).

Pentsa daiteke, hurrekin daudenean ere, herritarren, eta horiekin batera galdetegiak bete dituztenen, hizkuntzen erabilera ez dela datu horietatik gehiegi urrunduko.

5. Datuen azterketarako

Ikerlan honetan 11 umeren hiztegia izan da aztertu dena zeharkako azterketaren bidez. Hau da, denbora labur batez adin desberdinetako haurren datuak bildu eta horien konparaketa egin da. Horrela, umeen garapena ikusi ahal izango dugu denbora mugatu batez eta adin desberdinetako haur desberdinak erabiliz.

Euskarazko eta gaztelaniazko galdetegiak desberdinak izanik, bai kontzeptuetan, baita kopuruan ere, datu guztiak ehunekotan emango dira. Hau da, adibidez, D17k euskaraz *gauzen eta abereen hotsetako* 12 itemetik 3 esaten baditu eta gaztelaniazko *interjecciones y sonidos de animalesko* 19 itemetik 4, euskaraz %25 esaten du eta gaztelaniaz %21,05; beraz euskarazko ekoizpena, proportzioan, handiagoa da.

Berdin denborarekin ere: 2. atalean ere aipatu den moduan, hurrek hizkuntza bakoitza astean zenbat denboraz entzuten duten esaterakoan, gurasoen zenbakiak ez dira errealistak, asteak dauzkan baino ordu gehiago adierazi ohi dituzte eta ez dituzte kontuan hartzen lotarako orduak, umea kalean, lagunekin dagoen orduak... horren aurrean, hizkuntza bakoitza entzuten duten ordu kopurua ehunekotan eman da, beste hizkuntzarekiko proportzionala izan dadin. Alegia: U35ek, esaterako, gurasoen esanetan, astean 140 orduz entzuten du gaztelera eta 125 euskara. Hiruko erregelaren bidez, ehuneko zenbat entzuten duen hizkuntza bakoitza jakin dezakegu.

Bi multzo nagusi egingo dira 11 hurreko lagin txiki hori banatzeko: 16-20 eta 29-30, U35 kanpoan geratzen delarik. Ondorioz, datuak ematerako orduan, batz besteko zenbakiak

dira erabiliko direnak, aipatutako U35 eta P30 izan ezik. Bigarren hau bigarren multzoko elebakar bakarra denez, bere horretan utziko dira bere datuak. Berdin U35ekin. Bataz besteko datuak *pertzentil*³etan kokatzeko adinaren bataz bestekoa ere egingo da eta bataz besteko horri dagokion adinaren arabera begiratuko dira pertzentilak.

6. Aurreikuspenak

Ondokoak dira nire azterketarako aurreikuspenak:

1. hipotesiari jarraituz, 1) ume hauen kasuan, euskarazko inputa gaztelaniazkoa baino altuagoa izanik, aurreikustekoa da, bai 16-30 hilabete arteko haurren multzoan, zein 29-30 artekoenean, euskaraz gaztelaniaz baino pertzentil altuagoan kokatzea haur hauek. Beste era batera esanda, inputa eta ekoizpenaren arteko erlazioari dagokionez, espero izatekoa da input gehiago jasotzen duen hizkuntza horretako ekoizpena handiagoa izatea.

2. hipotesiari jarraituz, pertzentilen atalean, orokorrean, hizkuntza bakarra kontuan hartzen dela ikusiz, 2) 16-20 hilabete arteko elebakarrak elebidunak, euskaraz, baino pertzentil altuagoan kokatzea espero da. Berdin 29-30 hilabete arteko haurrekin ere, hau da, elebakarrak elebidunak (euskaraz) baino pertzentil altuagon egotea aurreikusten da.

Hipotesi beraren barruan, beste aurreikuspen bat da, 3) bi hizkuntzetako hitzak eta kontzeptuak batera kontuan hartuz gero, elebidunek elebakarrek baino emaitza altuagoak lortzea, edo gutxienez beretsuak.

3. hipotesiari jarraiki, 4) espero dugu guk aztergai ditugun haur elebidunek bi hitz izatea kontzeptu bakarrarentzako, bi hizkuntzetan.

Horietaz gain, bestelako nire aurreikuspenak dira honako hauek:

Lan honetan lexikoaz dihardugun heinean ikusi beharko genuke zeintzuk diren haur hauek gehien ekoizten dituzten hitz motak. 5) Nire aurreikuspena da gehien erabiliko dituzten

³ *Pertzentil*: estadistikan erabiltzen da eta joerak adierazteko eta lagin baten barruan dagoen aldagarritasunaren berri emateko balio du, datuak txikienetik handienara ordenatu eta gero. Gurasoek markatu dituzten hitzak zenbatu eta pertzentilen taulan begiratu, ikusiko dugu ehunera artean bere adinari dagokion zein pertzentiletan kokatzen den haurra. Pertzentil hori izango da bere adin bereko zenbat haurrek esaten dituzten, hizkuntza horretan, berak beste hitz edo gutxiago, ehunekotan.

hitzak maiztasun handiagoz erabiltzen direnak izango direla; horrez gain, ahoskatzeko errazak diren hots bilkurak ere gehiago erabiliko dira. Adibidez, hotsak edo pertsonak.

6) adizkiei dagokienean, hain haur txikiak izanik eta Barreña et al. (2008) eta LópezOrnat et al. (2005) eskuliburuetakoko pertzentiletan oinarriturik, aurreikustekoa da gehieneko izateko zero izatea edo bertatik gehiegi ez aldentzea.

Azkenik, 7) esaldien konplexutasunari dagokionez, hemen ere aurreikusten da ume hauen esaldien konplexutasuna oso txikia izatea, askotan 0, batez ere, haur txikiengan.

7. Lexikoaren emaitzak

7.1. Kontzeptuak eta hitzak

Aurretik aipatu bezala, lan honetan haur elebidun eta elebatarren arteko konparaketa bat egingo da. Ikusi nahi dena da ea 3) aurreikuspena betetzen den; hau da, euskaragaztelania elebidunak diren haurretan hizkuntza bakarra kontuan hartu beharrean, biak hartuz gero, ea umeak esaten dituen hitz kopurua elebatarrena bezalakoa den, eta berdina kontzeptuekin; gauza jakina baita ez dela berdina elebidunen hizkuntza bakarra ala biak batera aztertzea.

2. taula honetan hitz eta kontzeptu lexikoez jardungo dugu, eta beraz, euskarazko galdetegiko *Hitz zerrenda* zatiko 1-15 hitz multzoak eta gaztelaniazko *Vocabularioko* 1-13 multzoak baino ez ditugu aipatuko.

2. taula: Kontzeptuak eta hitzak			
		Kontzeptuak guztira	Hitzak guztira ⁴
Euskaldun elebakarrak	J16	4	4
	Ig I16	6	6
	La16	25	25
	Ig II18	14	14
	P30	409	409
Euskara-gaztelania elebidunak	D17	13	11+7=18
	H18	91	88+11=99
	A20	290	268+62=330
	Io29	567	447+370=817
	Li30	393	375+47=422
	U35	371	261+244=505

Euskarazko HITZAK bakarrik kontuan hartuz gero, 16-30 hilabete arteko ume elebakarren bataz bestekoa 12,25 da eta multzo bereko elebidunena, aldiz, 122,33.

29-30 hilabete arteko multzoari begiratu bat emanez, ikusiko dugu elebakarrak 409 hitz esaten dituela eta elebidunen bataz bestekoa 411 dela. Beraz, kasu honetan, oso antzeko dabilta biak, nahiz eta elebidunak izan hitz gehiago esaten dituztenak.

Azkenik, U35i begiratzuz gero, euskarazko hitz kopuruak behera egiten du eta elebakarrena baino baxuagoa da.

Datu hauek orokorki hartuta, badirudi elebidun/elebakartasunak ez duela eraginik umeak ekoizten dituen hitz kopuruan, zeren elebidunek hitz gehiago ekoizten dituzte elebakarrek baino, hizkuntza bakarra kontuan hartuta ere.

⁴ Zutabe honetan dauden zenbakiak ondorengo esan nahi dute: lehen zenbakia euskarazko hitzak dira, bigarrena gaztelaniazkoak eta hirugarrena guztira zenbat hitz esaten dituen haurrak.

Haurren garapenean, hitzez gain, KONTZEPTUAK ere barneratzen dituzte. Kontzeptu bakoitzari hitz bat dagokio orokorrean. Baina, batzuetan, hizkuntza bat baino gehiagoz ari direnean jabetzen aldi berean, kontzeptu bakoitzari hitz bat baino gehiago esleai dakioke.

Euskararekin bakarrik jarraituz, ondorengo datuak ditugu: 16-30 hilabete arteko umeen multzoko elebarrak batzaz beste 12,25 kontzeptu izendatzen dituzte eta elebidunek 131,33. 29-30 artekoen multzoan, berriz, 409 dira elebarrak esaten dituen kontzeptuak eta 480 elebidunek, batzaz beste. Hemen ere, aurrekoan bezala, 16-20 hilabete arteko haurren multzoetan aldea handiagoa da elebidun eta elebarraren artean 29-30 hilabete arteko haurren multzoan baino eta kontzeptuen kantitatea askoz altuagoa da elebidunen artean, batez ere txikiengana.

Baina, ume hauen hizkuntza gaitasunaren irudi ahalik eta zehatzena egiteko, ikus ditzagun hurrengo datuak bi hizkuntzak batera aztertuz:

16-20 hilabeteko haur elebarraren batzaz besteko hitzen ekoizpena 12,25ekoa da eta elebarrak diren heinean, ekoizten dituzten kontzeptuen izenak ere, beste horrenbeste. Elebidunen kasuan, berriz, hiztegi itemak, batzaz beste, 149 dira eta kontzeptuak 131,33. Elebidunak adinez elebarrak baino nagusiagoak direla kontuan hartu arren ere, bi talde hauen arteko aldea nabaria da.

29-30 hilabete arteko multzoan dagoen ume elebarrak bakarrik, euskarazko galdetegiko 409 hitz lexiko ekoizten ditu 409 kontzeptu izendatzeko. Elebidunek aldiz, batzaz beste, 619,5 hitz ekoizten dituzte 480 kontzeptu lexiko izendatzeko. U35ek, azkenik, 505 hitz ekoizten ditu bi hizkuntzetan batera eta 371 kontzeptu.

Ikusi dugun bezala, hitz kopuru osoa kontuan hartuz gero, argi dago elebidunen ekoizpena askoz altuagoa dela elebarrarena baino. Kontzeptuen kasuan ere elebidunek elebarrak baino kontzeptu gehiago ekoizten dituzte. Beraz, 3. aurreikuspena bete da.

Aurreikusi bezala, elebidunek kontzeptu batzuk izendatzeko bi hizkuntzetan dituzte hitzak. Gainera, adin bereko P30 eta Li30i begiraturik gero, ikusiko dugu nola euskaraz elebidunak hitz gutxiago ezagutzen dituen elebarrak baino, baina kontzeptuak kontuan

hartuta, elebidunak gehiago ekoizten ditu elebakarrak baino, eta berdin bi hizkuntzetako hitz lexiko guztiak kontuan hartuz ere.

Hemendik ateratzen duguna da, 4) aurreikuspenean esan bezala, kontzeptu berarentzat izen bana dutela umeez hizkuntza banatan; esate baterako, A20k *caballo* eta *zaldia* biak erabiltzen ditu “gauza” bera izendatzeko bi hizkuntzetan. Beraz, guk ere, Pérez-Pereirak (2008) bezala, pentsa genezake, ume hauek bi hizkuntzak bereizten dituztela. Hala ere, *arrainaren* kasuan, kontzeptua bera ezagutzen eta erabiltzen du baina hura izendatzeko hitza euskaraz bakarrik dauka. (ikus 3. eranskina)

7.2. Inputa eta ekoizpena

Atal hau haur elebidunen azterketari bakarrik dagokio, zeren eta elebakarrek, printzipioz, hizkuntza bakarra jasotzen dutenez, ekoizpena hizkuntza horretan izango da bete-betean. Beraz, elebidunen bi hizkuntzak hartuko dira kontuan zati honetan.

1) aurreikuspenaren haritik, esan da input gehiago jasotzen duen hizkuntza horretako ekoizpena handiagoa izango dela. Ikus dezagun nola betetzen den hori aztergai ditugun haurretan.

3. taula: Haurren inputa eta ekoizpena					
		Zenbat entzuten du hizkuntza bakoitza?		Haurraren ekoizpena euskaraz ⁵	Haurraren ekoizpena gaztelaniaz
		Euskera	Gaztelania		
Euskara-gaztelania elebidunak	D17	%50	%50	11/654-%1,68	7/588-%1,19
	H18	%70,59	%29,41	92/654-%14,07	10/588-%1,70
	A20	%74,26	%25,74	291/654-%44,5	70/588-%11,9
	Io29	%71,17	%28,83	474/654-%72,48	453/588-%77,04
	Li30	%100	0	412/654-%63	47/588-%7,99
	U35	%47,17	%52,83	284/654-%43,43	290/588-%49,32

3. taula horretan ikus daiteke, orokorrean, haur gehienek ekoizpenak hizkuntza bakoitzean bat egiten duela inputarekin. Esaterako, D17k, gehienek ez bezala, proportzio

⁵ Zutabeko zenbakiak ondorengo esan nahi dute: markatutako item kopurua / item kopurua guztira - markatutako item kopurua ehunekotan Adibidez, *Hitz zerrendako* 654 hitzetik 6 esaten ditu J16k. Hori ehunekotan jarrita %0,92 da.

berean jasotzen ditu bi hizkuntzak eta ekoizpena berdin-berdina ez den arren oso antzekoa da bi hizkuntzetan, euskaraz gehiago ekoizten duelarik. Beraz, ekoizpenak inputarekin bat egiten duela esan daiteke.

A20 dugu beste adibide bat: euskaraz gaztelaniaz baino gehiago jasotzen du eta bere ekoizpena altuagoa da lehen hizkuntza horretan. U35en kasuan, berriz, gaztelaniaz input gehiago dauka, baina oraingoan, bi hizkuntzen arteko aldea txikiagoa da. Ume honen ekoizpenak ere bat egiten du inputarekin; alde txikiarekin, gaztelaniaz ekoizten du gehiago.

Io29ren kasua bestelakoa da: alde handiarekin da euskara input gehiago daukan hizkuntza. Hala ere, ekoizpenari begira, gaztelaniazko ekoizpena altuagoa da euskarazkoa baino, diferentzia oso handia ez den arren.

Hala ere, Ig I16, P30 eta Li30, 7.1. atalean azaldu bezala, gurasoen irizpideetan oinarriturik, esan genezake hauen kasuan inputa eta ekoizpena ez datozela bat, zeren eta lehen bien kasuan inputa izan, baduten arren, ez dute ezer gaztelaniaz ekoizten eta azkenaren kasuan, gurasoek gaztelaniazko inputik ez duela dioten arren, haur horrek hizkuntza horretako ekoizpena ere badauka, nahiz eta oso altua ez izan.

Laburbilduz, 3. taulari begiratzuz gero, ikusiko dugu nola haurrek denbora gehiagorantz entzuten duten euskara eta ondorioz, beraien lexikoa gaztelaniaz baino zabalagoa den euskaraz. Horregatik da, ume hauen hizkuntza nagusia euskara eta horregatik lortzen dituzte emaitza altuagoak hizkuntza horretan. D17 eta U35 dira salbuespenak: lehenak bi hizkuntzak era beretsuan jasotzen ditu eta bigarrenak gaztelania da input gehiago daukan hizkuntza. Beraz, 1. aurreikuspena neurri batean baino ez da bete.

7.3. Gehien erabiltzen dituzten hitzak

Atal honetan ikusi nahi dena da ea zein hitz mota diren haurrek gehien erabiltzen dituztenak, baina ez maiztasunaren arabera. Baizik eta galdetegian agertzen diren hitzetatik zenbat esaten dituzten. Jakin nahi dena da, galdetegiko hitz multzoen artean ea zein motatako edo familiako kontzeptuak/hitzak dituzten haur hauek garatuago. Horretarako, lehenik eta behin ume guztiek erabiltzen dituzten hitz multzoak hartu dira eta gero, horien artean, hitz

gehien dituztenak. Batzuetan, txikienek, ez dute multzo batzuetako hitz bakar bat ere esaten, baina hauek ere aipatuko dira.

5) aurreikuspenaren arabera, hurrek gehien erabiltzen dituzten “hitzak” hotsak edo pertsonak bezalakoak izango dira. Ikus dezagun ea horrela den.

4. taula honetan ikus ditzakegu hurrek gehien ekoizten dituzten hitz multzoak, edo motak, euskaraz lehenengo, eta gaztelaniaz gero.

4. taula: Hurrek erabiltzen dituzten hitzak										
Euskaldun elebarrak		Gauzen eta abereen hotsak ⁶	Interjecciones y sonidos de animales	Jokoak, jolasak eta egunerokoak	Juegos, rutinas y fórmulas sociales	Pertsonak	Personas	Jatekoak eta edatekoak	Alimentos y bebidas	
	J16	1/12- %8,33			0		3/28- %10,71		0	
	Ig I16	2/12- %16,67			0		4/28- %14,29		0	
	La16	3/12- %25			3/26- %11,54		4/28- %14,29		3/68- %4,41	
	Ig III18	4/12- %33,33			0		4/28- %14,29		1/68- %1,47	
	P30	11/12- %91,67			24/26- %92,31		20/28- %71,43		55/68- %80,88	
Euskara-gaztelania elebidunak	D17	3/12- %25	4/19- %21,05	4/26- %15,38	0	3/28- %10,71	3/22- %13,64	0	0	
	H18	8/12- %66,67	1/19-%5,26	11/26- %42,31	5/31- %16,13	10/28- %35,71	2/22- %9,09	14/68- %20,59	2/59- %3,39	
	A20	8/12- %66,67	12/19- %63,16	11/26- %42,31	8/31- %25,81	13/28- %46,43	7/22- %31,82	43/68- %63,24	11/59- %18,64	
	Io29	12/12- %100	13/19- %68,42	23/26- %88,46	19/31- %61,29	23/28- %82,14	11/22%50	55/68- %80,88	52/59- %88,14	
	Li30	10/12- %83,33	19/19-%100	20/26- %76,92	3/31- %9,68	18/28- %64,29	2/22- %9,09	39/68- %57,35	6/59- %10,17	
	U35	8/12- %66,67	8/19- %42,11	12/26- %46,15	21/31- %67,74	11/28- %39,29	3/22- %13,64	46/68- %67,64	36/59- %61,02	

⁶ Ikus 5. oin-oharra

Taula horretan ikus dezakegunez, euskaraz, elebidun eta elebakarrek, biek gehien erabiltzen dituzten hitzak *pertsonak/personas* izendatzekoak eta *gauzen eta abereen hotsak/interjecciones y sonidos de animales* dira. Gehiago edo gutxiago, ume guztiek erabiltzen dituzte arlo semantiko horietako hitzen bat edo beste. Halaber, *jokoak, jolasak eta egunerokoak/juegos, rutinas y fórmulas sociales* izendatzeko erabiltzen dituzten hitzak ere ugari agertzen dira aztertutako haurrengan, hiru haurrek izan ezik (J16, Ig I16 eta Ig III) beste guztiek baitute honetarako lexikoa.

Pertsonen kasuan, gazteleraz euskaraz baino gutxiago esaten dituzte, baina hori normala ere bada, zeren azken finean ez zaio pertsona berberari bi hizkuntzatan deituko, bi modutara, aita “aita” izango da euskaraz nahiz gaztelaniaz, ez zaio euskaraz hitz egiten duenean “aita” deituko eta gazteleraz ari denean “papá”.

Elebidunen kasuan ere bi hizkuntzetan gehien erabiltzen dituztenak *gauzen eta abereen hotsak/interjecciones y sonidos de animales* eta *pertsonak* izendatzekoak dira. Baita *jokoak, jolasak eta egunerokoak/juegos, rutinas y fórmulas sociales* ere. Horietaz gain, gaztelaniaz, *jatekoak eta edatekoak* izendatzekoak ere asko erabiltzen dituzte, D17 salbuespena delarik, ez baitu galdetegiko multzo honetako hitz bakar bat ere esaten; euskaraz ere, haur berak izan ezik, beste guztiek daukate horretarako lexikoa.

Hala ere euskaraz lexikoa gaztelaniaz baino zabalagoa dute, askotan kontzeptuak izendatzeko euskaraz erabiltzen duten hitzak ez dauka gaztelaniazko baliokiderik. Esan daiteke euskara dela ume hauen hizkuntza nagusia. U35 da salbuespena, nahiko parekatuta baitaude bere kasuan bi hizkuntzak, eta bat izatekotan, gaztelania da nagusia.

7.4. Pertzentilak

Atal honetan ikusiko ditugun emaitzak pertzentilei dagozkienak dira, horrela, aztergai ditugun haur hauek beste haurrekiko lexikoa zenbat garatu duten ikusiko dugu.

Pertzentiletarako *Hitz zerrenda* azpiataleko 1-21 arteko hitz multzoak hartuko dira kontuan eta Barreña et al. (2008: 108)ko datuekin alderatuko dira euskarazkoak. Gaztelaniazkoak, berriz, *Producción de palabras* azpiataleko 1-20 arteko hitz multzoak kontuan hartuz, López Ornat et al. (2005: 146)eko datuekin alderatuko dira bertokoak.

5. taulan umeen inputa, ekoizpena eta, ekoizpen horren arabera, zein pertzentiletan kokatzen diren ikus dezakegu. Ekoizpenean, ehunekoak ez ezik, kopurua ere ematen da.

1. hipotesiari jarraiki eta kontuan izanda hizkuntza bat zenbat eta gehiago entzun orduan eta altuagoa izango dela hizkuntza horretako ekoizpena, gure lagineko haurren kasuan, elebidunak euskaraz gaztelaniaz baino pertzentil altuagoan kokatuko direla aurreikusi dugu.

Kontuan hartu behar da lanaren atal honetan umeak elebakarrak bailiran aztertzen ari garela eta beraz, aldea egon daitekeela elebidun eta elebakarren artean.

5. taula: Haurrak zein pertzentiletan kokatzen diren							
		Zenbat entzuten du hizkuntza bakoitza?		Pertzentilak euskaraz		Pertzentilak gaztelaniaz	
		Eusk.	Gazt.	Haurraren ekoizpena ⁷	Non kokatu	Haurraren ekoizpena	Non kokatu
Euskaldun elebakarrak	J16	%100	0	6/654-%0,92	80		
	Ig I16	%56,25	%43,75	6/654-%0,92	80		
	La16	%100	0	32/654-%4,89	85		
	Ig II18	%100	0	14/654-%2,14	30		
	P30	%76,49	%23,51	441/654-%67,43	45		
Euskara-gaztelania elebidunak	D17	%50	%50	11/654-%1,68	40	7/588-%1,19	5-
	H18	%70,59	%29,41	92/654-%14,07	80	10/588-%1,70	5-
	A20	%74,26	%25,74	291/654-%44,5	90	70/588-%11,9	35
	Io29	%71,17	%28,83	474/654-%72,48	65	453/588-%77,04	60
	Li30	%100	0	412/654-%63	40	47/588-%7,99	5-
	U35 ⁸	%47,17	%52,83	284/654-%43,43		290/588-%49,32	

Horrela, 5. taula horretan ikus dezakegu nola bai euskaldun elebakarrak, zein elebidunak beren adinetan dagokien pertzentilen barruan sartzen diren, batzuk pertzentil altuagoan, beste batzuk baxuagoan. Haur hauek normaltasunaren barruan daude, alegia 2080 pertzentilen artean, eta batzuk oso goiko pertzentiletan (>80) elebakar zein elebidun

⁷ Ikus 5. oin-oharra.

⁸ U35 35 hilabeteko haurra da eta galdetegia 30 hilabete arterainokoa da. Beraz, pertzentilen taulan ezin da haur hau kokatu, bertatik kanpo geratzen da. Horregatik dago hutsik pertzentilei dagokion bere kutxatila.

izan, euskaraz. Erdaraz, berriz, salbuespen bakarrarekin, Io29, beheko pertzentiletan daude, batzuk berengoan. Gainera, ikus daitekeenez, elebidunen pertzentilak, nahiz ohikoak izan, elebarrrena baino baxuagoa da.

Bestela da elebidunen gaztelaniaren kasuan. Hauen ekoizpena batzuetan hain da txikia ze, pertzentiletan 5 baino gutxiago ematen duela, ikus D17, H18 eta Li30. Argi dago ume hauek ez direla elebidun orekatuak. Euskara da haur hauen hizkuntza nagusia. Gaztelaniaz daukaten inputa txikiagoa da euskaraz daukatena baino eta hori ekoizpenean islatzen da (ikus 7.2.). D17 eta Io29 dira salbuespenak: lehenaren kasuan, inputa berdina da bi hizkuntzetan baina ekoizpenean ez da hori islatzen. Bigarrenaren inputa, berriz, bi hizkuntzetan desorekatua izan arren, ekoizpenean nahiko orekatuta dago haurra; ez hori bakarrik, galdetegietako hitzen ekoizpenari begiratu gero, gaztelaniazko ekoizpena proportzioan altuagoa da.

U35i begiratu gero, adin txikiagokoena baino baxuagoa dela ikusiko dugu euskaraz ekoizten duen hitz kopurua, baina ez gaztelaniaz ekoizten duena. Haur honengan inputa eta ekoizpenak bat egiten dutela esan daiteke eta bai inputaren aldetik, baita ekoizpenaren aldetik ere, bere hizkuntza nagusia gaztelania dela. Pertzentilei dagokienean, ezin dugu esan zehazki zeinetan kokatzen den, taulak ez baitaude 35 hilabeterentzat prestatuak, baina bai esan genezake, euskaraz, 20 pertzentiletik behera egongo litzatekeela ziurrenik; gaztelaniaz, oster, 25 pertzentiletatik behera. Beraz, aurreikusi bezala, input gehiago daukan hizkuntzan, gaztelaniaz kasu honetan, pertzentil altuagoan kokatu da euskaraz baino.

Bi multzoetako batz besteko emaitzei begira, 16-20 hilabeteko haur elebidunen batz besteko hitz kopurua 131,33 da, %20,08 hain zuzen, 85 pertzentilen barruan eta 29-30 hilabete arteko haur elebidunek, berriz, 443 hitz ekoizten dituzte galdetegiko %67,74 eta 55 pertzentilen baitan sartuko genuke multzo hau. Beraz, hilabete batzuetan haur hauen hiztegia biderkatu egiten dela dirudi.

Gaztelaniaren kasuan, 16-20 hilabete arteko haur elebidunek, batz beste, 29 gazteleraizko hitz ekoizten dituzte, %4,93 eta 20 pertzentilen barruan kokatuko lirateke. 2930 hilabete artekoak, berriz, 250 hitz ekoizten dituzte, batz beste, galdetegiaren %42,52, 25 pertzentilen barruan kokatuz.

Beraz, aurreikuspena bete da, alegia, input gehiago jaso duten hizkuntza horretan emaitza hobekia lortu dituzte, gehienek kasuan euskara dena. Bi hizkuntzetako emaitzen artean alde handia egon da, salbu Io29.

2. hipotesiari jarraiki eta kontuan izanda haur elebidunen hizkuntza bakarrek hitzak hizkuntza bereko elebakarrenarekin alderatuz gero, elebidunen hiztegia txikiagoa dela, gure lagineko haurren kasuan aurreikusi da elebakarrak elebidunak, euskaraz, baino pertzentil altuagoan kokatuko direla.

Adin multzoei begiratuz gero, 16-20 hilabete arteko haurren multzoan elebakarren batz besteko hitz kopurua 14,5 da, galdetegiko hiztegiaren %2,22, 80 pertzentilen barruan kokatuz. Multzo bereko elebidunei dagokienean, berriz, batz besteko hitz kopurua 131,33 da, %20,08 hain zuzen, 85 pertzentilen barruan.

29-30 hilabete artekoen multzoan elebakarra bakarra den heinean, goiko taulan ikus daitezke datuak: 441 hitz ekoizten ditu galdetegi horretatik, guztiaren %67,43, eta 45 pertzentilen barruan sartuko genuke. Elebidunei erreparatuz gero, aldiz, 443 hitz ekoizten dituzte batz beste, galdetegiko %67,74, 55 pertzentilen baitan.

Beraz, azpiatal honi dagokionean aurreikuspena ez da bete. Orokorrean, eta batz bestekoei begira, elebidunak elebakarrak baino pertzentil altuagoan kokatu dira.

8. Gramatikaren emaitzak

8.1. Pertzentilak

Orain arte lexikoaren arloan jardun dugu lan honetan, baina ikus dezagun nola moldatzen diren haurrok gramatikaren aldetik, ea nolako emaitzak ateratzen dituzten.

Atal honetarako, galdetegiko bigarren ataleko *Esaldiak eta gramatika/Gramática* deritzenak dira erabiliko direnak. Atal hauek *hitz amaierak/terminaciones de palabras, adizkiak/verbos difíciles, palabras sorprendentes, adibideak/combinaciones de palabras* eta *esaldien konplexutasuna/complejidad morfosintáctica* azpiatalez osatua daude.

Gramatikaren bi alderdi ikusiko ditugu hemen: *adizkiak/verbos difíciles* eta *esaldien konplexutasuna/complejidad morfosintáctica*. Bi hauek aztertzeko arrazoi nagusia da haurren galdetegietan, gaztelaniaz, gehien bete diren atalak direla, beste asko hutsik daudelarik.

Ezertan hasi aurretik, kontuan hartu beharko litzateke askotan gramatikaren atala bete gabe edo erdizka bakarrik beteta itzuli dutela gurasoek, eta beraz, J16, Ig I16, La16, Ig II18 eta P30, hau da elebakar guztiak, dira osorik beteta daudenak eta A20 eta U35 bakarrik elebidunen artean. Halaber, badaude batzuk, non euskarazkoa beteta dutenak baina ez gaztelaniazkoa, hauek D17, H18 eta Li30 elebidunak dira. Io29k bi galdetegiak ditu beteta, baina gaztelaniazkoa erdizka bakarrik. Hau bilketa prozesuko akatsa izan da.

Hala ere, esan bezala, gu bi sail horietara mugatuko gara eta hauek guztiek bete dituzte euskaraz, nahiz eta emaitza 0 izan, baina ez gaztelaniaz, hurrengo taulan ikus daitekeen bezala.

6. taula: Gramatika									
		Adizk. ⁹	Esaldien konplexutasuna	Pertzentilak		Verbos difíciles	Complejidad morfosintáctica	Pertzentilak	
				Adizkiak	Esaldien konplexutasuna			Verbos difíciles	Complejidad morfosintáctica
Euskaldun elebakarrak	J16	0	0	99	99				
	Ig II6	0	0	99	99				
	La16	1/37- %2,7	2/37- %5,41	99+	99+				
	Ig III18	0	0	90	75				
	P30	4/37- %10,81	17/37- %45,95	30	35				
Euskara-gaztelania elebidunak	D17	0	0	90	80	-	-	-	-
	H18	2/37- %5,41	3/37- %8,11	95	90	-	-	-	-
	A20	4/37- %10,81	14/37- %37,84	95	95	0	23/102- %22,55	60	50
	Io29	2/37- %5,41	23/37- %62,16	25	70	-	87/102- %85,29	-	80
	Li30	3/37- %8,11	26/37- %70,27	25	60	-	-	-	-
	U35	10/37- %27,03	12/37- %32,43			4/19- %21,05	62/102- %60,78		

Beti ere, ahaztu gabe pertzentilak aztertzerakoan umeak elebakarrak bailiran aztertzen ari garela eta honek ez duela errealitatearekin guztiz bat egiten.

8.1.1. Adizkiak/verbos difíciles

Eskuliburuetan (Barreña et al., 2008 eta López-Ornat, 2005) dauden pertzentilen taulak kontuan hartuta, 6) aurreikuspena da ume gehienek ekoizpena zero izatea edo bertatik gehiegi ez aldentzea.

6. taula horretan ikusten den bezala, haur hauen euskarazko adizkien ekoizpena oso txikia da. Barreña et al. (2008, 110)-eko *adizkien* azpiatalean agertzen diren pertzentilei begiratu gero, ikusiko dugu emaitza hauek normaltasunaren barruan sartzen direla, hots, ohiko

⁹ Ikus 5. oin-oharra

emaitzak dira. La16 da salbuespena: bere kasuan, 16 hilabeterekin adizki bakar bat ere ez esatea da ohikoena, baina berak 1 esaten du, eta beraz, goreneko pertzentilean sartu dugu.

Io29, P30, Li30 pertzentil baxuetan leudeke, 25-30 artean, baina berriz ere, hau ohikoa da.

Gaztelaniazko ekoizpenaren kasuan, *verbos difíciles* deritzon azpiatala da aztertuko dena, López-Ornat et al.-en (2005, 152) lana erabiliz ume hauek pertzentiletan kokatzeko.

Kasu honetan A20 eta U35 baino ezingo ditugu ikusi. Lehenak ez du galdetegiko forma bakarra ere ekoizten eta beraz 60 pertzentilean kokatuko litzateke edo handik behera. U35, berriz, 35 hilabete dituenek, ezingo dugu inon kokatu, 20 pertzentiletik behera dagoela bakarrik esan daiteke.

Beraz, aurreikuspen hau bete da, esan bezala, haur gehienek ez dute adizkirik ekoizten eta ekoizten dituztenek ere oso gutxi.

8.1.2. *Esaldien konplexutasuna/complejidad morfosintáctica*

7) aurreikuspenari gagozkiolarik, hau da, ume hauen esaldiek oso konplexutasun txikia dutela, ondorengoak dira dauzkagun emaitzak:

6. taulari erreparatuz, haur hauek ekoizten dituzten esaldien konplexutasuna txikia da, batez ere haur txikienera. Barreña et al. (2008, 113)-eko *esaldien konplexutasunaren* azpiatalean agertzen diren pertzentilei begiratzuz gero, ohiko emaitzak direla ikusiko dugu. Hala ere, aurrekoan bezala, La16 dugu salbuespena: bere kasuan, 16 hilabeterekin emaitzetan 0 ateratzea litzateke espero dena, baina ume honek 2 ateratzen du, eta beraz, goreneko pertzentilean dago, hemen ere.

Berriz ere, U35 ezin dugu taula horretan sartu, baina nonbait sartzekotan, ziurrenik, 30 pertzentiletik behera egongo litzateke.

Gaztelaniazkoei begiratzuz gero, ikus daitekeenez, hiru bakarrik aipa daitezke, A20, Io29 eta U35. Hauen datuak *verbos difíciles* deritzon azpiataleko pertzentilekin alderatuko dira, López-Ornat et al.-en (2005, 158) lana erabiliz.

A20, gaztelaniaz, 50 pertzentilen barruan sartuko genuke; Io29, aldiz, 80 pertzentiletan. Azkenik, U35 50 pertzentiletik behera, seguruenik.

Beraz, aurreikuspen hau ez da hein handi batean bete, espero zena baino emaitza altuagoak lortu dituzte ume hauek eta txikienak bakarrik ibili dira zeroaren bueltan.

Laburbilduz, euskaraz, haur txikienek ez dute oraindik adizkirik ekoizten eta esaldien konplexutasuna ere oso txikia da, ohikoa den bezala, eta goiko pertzentiletan kokatzen dira. P30, berriz, beheko pertzentiletan dago gramatikaren bi alderdi horiei dagokienean. Elebidun nagusien esaldien konplexutasun mailan nahiko emaitza altuak lortu dituzten arren, oso adizki gutxi esaten dituzte. Gaztelarari dagokionez, A20 erdiko pertzentiletan dago, baina Io29k emaitza altuak lortu ditu esaldien konplexutasunean.

9. KGNZren mugak

KGNZ galdetegiak onura asko ditu: lehenik eta behin datu-bilketa ugaria egitea ahalbidetzen du denbora laburrean eta aldi berean. Gainera, datuok haur horiek inork baino hobeto ezagutzen dituen pertsonak biltzen ditu, jaiotzetik berarekin egon den pertsonak eta haurraren eboluzioa ezagutzen duenak, bere gurasoek, hain zuzen.

Hala ere, tresna guztiek bezala, bere mugak ditu. Lehena, gurasoengandik jaso dudak kexa nagusia da: galdetegia luzeegia da eta ikerlan honen kasuan, bi galdetegi bete behar izan dituzte; azkenetako nekatu egiten dira eta askotan, amaierako atalak bete gabe daude, nahiz eta egia den ezin dugula ziurtasunez esan bete gabe daudela eta ez ezer betetzekorik ez dutelako daudela hutsik; baina, azken orriko haurrari buruzko galderak bete gabe egoteak susmarazi digu bete gabe utzi dituztela.

Bigarren desabantaila da gurasoen irizpideetan oinarritzen den tresna dela eta horrelako egoeretan gertatzen den bezala, gurasoak ez dira objektiboak izan ohi, batzuetan zorrotzegiak dira eta bestetan malguegiak; beraz, KGNZ tresna horrelako egoerak ahalik eta gehien saihesteko prestatua egon arren, gurasoen irizpideen menpe geratzen gara.

Galdetegi honi aurkitu diodan azken arazoa-edo da gurasoek zerbait esaten dutenean ez dela zehaztasunik ematen edota azalpenik. Esaterako, 4.2. atalean azaldu ditudan Ig I16 eta

P30 haurren gurasoek euskarazko galdetegia bete dute eta aitak gazteleraz egiten diela esan, baina gero gaztelerazko galdetegia hutsik itzuli didate “ez du gazteleraz hitz egiten” esanez, honek galdera nagusi bat sortzen digu: aitak gazteleraz hitz egiten dionean, euskaraz erantzuten dio? Ala isilik geratzen da? Beharbada, oso modu mugatuan, baina bada gai gazteleraz hitzen bat erantzuteko... Horrelako ñabarduren falta sumatu dut galdetegietan.

Beste adibide bat Li30 umearen kasua da: bere gurasoek diote haurrari euskaraz bakarrik hitz egiten zaiola, baina garbi dago haur honek gaztelania nonbaitetik jaso behar izan duela; beharbada galdetegian ingurune zabalagoa hartu beharko litzateke kontuan, etxeko hizkuntza ohiturez gainerakoa, alegia.

Haur elebidunen hizkuntz garapena aztertzerakoan, bestelako muga batzuekin ere egin dut topo. Batetik, tresna honen bidez ezin dugu jakin umeek hitz bat erabiltzeko joera duten ala ez; tresna honek neurtzen duen bakarra da ea gurasoak hitz horiek beren haurren ahotan inoiz entzutea gogoan duten ala ez. Bestetik, nola jakin gurasoek hizkuntza batean betetzen dutena ez dagokiola beste hizkuntzari? Edota hizkuntza bietan hitz berdina erabiltzea, mailegutzaren ondorioz, zein punturaino azter liteke? Egoera horri aurre egin nahiez sortutako CDIA da hasieran aipatutako O’Toole (2013) lanean aurkeztzen zaiguna. Euskaragaztelaniaz ere horrelako zerbaiten beharrean aurkitzen gara: KGNZ elebidun bat. Horrela, zehaztasun gehiagorekin jakin dezakegu haurrak zer eta zein hizkuntzatan esaten duen.

10. Ondorioak

Lan honetan 16-30 hilabete arteko bosna ume elebidun eta elebakarren lexikoa aztertu da, baita 35 hilabeteko haur elebidun batena ere. Horretarako, munduan hain erabilia den eta bere balioa argi frogatu duen CDI galdetegiak pasatu zaizkie haur horien gurasoei, bata euskaraz eta bestea gaztelaniaz, zeharkako azterketa egin ahal izateko. Hau haurren hizkuntza- eta komunikazio-garapen goiztiarra neurtzeko gurasoen irizpideetan oinarritutako tresna bat da. Lana egiteko bigarren galdetegia da erabili dena, *Hitzak eta keinuak* eta *Primeras palabras y gestos* deritzenak, hain zuzen.

Umeak bi multzo nagusitan banatuak izan dira adinaren arabera eta hauen batz besteko datuak erabili ikerketarako. Horrela, ikerlan honetan egin diren aurreikuspenei eta emaitzei begira ondorengo ondorioak geratu zaizkigu:

Haur hauen kasuan, euskarazko inputa gaztelaniazkoa baino altuagoa izanik, bai 16-20, zein 29-30 hilabete arteko umeen multzoak, euskaraz gaztelaniaz baino pertzentil altuagoan daude. Io29 da salbuespena, bere kasuan bi hizkuntzetako ekoizpenak nahiko parekatuta daudelarik, nahiz eta inputa euskaraz gehiago izan. Beraz, 1. aurreikuspena hein handi batean bete da. Li30en kasua berezia da: berak hizkuntza bakarra, euskara, jasotzen du, baina ekoizpena bi hizkuntzetan egiten du, nahiz eta oso desorekatuta. 4.3. puntuan aipatutako gaztelaniazko ehuneko altuek azal dezakete, bi herrietan, haurrek inguru hurbilenetik kanpo jasotzen duten hizkuntza, eta beraz Li30 edo Io29 bezalako kasuak, non inputa eta ekoizpena ez datozen bat.

Bai 16-20, baita 29-30 hilabete arteko elebakarrak elebidunak, euskaraz, baino pertzentil altuagoan kokatzea espero zen, baina lehen multzoko elebakarrak elebidunak (euskaraz) baino pertzentil baxuagoan kokatu dira. Bigarren multzoko elebakarrak, aldiz, multzo bereko elebidunak (euskaraz) baino pertzentil altuagon egon, badaude, baina hau 30 hilabetekoen kasuan bakarrik betetzen da, ez 29koarenean, azken hau altuagoa baita. Beraz, 2. aurreikuspena ez da guztiz bete.

Bi hizkuntzetako hitzak eta kontzeptuak batera kontuan hartuz gero, elebidunek elebakarrek baino emaitza altuagoak lortuko dituztela aurreikusi da. Emaitzei begira, esan daiteke aldea dagoela kantitateari dagokionez ume elebidun eta elebakarren artean, lehenengoena delarik altuagoa. Hitzetan askoz altuagoa da elebidunen ekoizpena, kontzeptuetan, berriz, ez hainbeste nagusienetan, baina oraindik altuagoa izaten jarraitzen du. Beraz, 3. aurreikuspena ere bete da.

Guk aztergai ditugun haur elebidunek kontzeptu bakarrarentzako, bi hizkuntzetan hitz bana izatea aurreikusi da. Eta horrela izan da hein handi batean, 4. aurreikuspena bete delarik. Ume guztiek izan dituzte kontzeptu batzuentzako hitz bat baino gehiago, hau da, hitz bana hizkuntza banatan. Hala ere, gure lan honetan ez dugu kontuan hartu hizkuntza ukipena. Nahiz eta euskara eta gaztelania oso hizkuntza desberdinak izan, mailegatzearen ondorioz,

espero daiteke bi hizkuntzen arteko nahasteak egotea, hitz bera baliatzea bi hizkuntzetan... baina azterketa honetan ez da hori neurtu, umeez bi hizkuntzak bereiz dituztelako hipotesitik abiatu baikara.

Gehien erabiltzen dituzten hitzak egunerokotasunetik hurbil geratzen zaizkienak eta ekoizteko sinpleagoak direnak izango zirela esan dugu, hau da maizen entzuten dituztenak. Beste batzuk ere asko erabiltzen dituzten arren, *hotsak* eta *personak* dira haur guztiek salbuespenik gabe, gehiago edo gutxiago, erabiltzen dituzten “hitzak” hizkuntza bietan. Beraz, 5. aurreikuspena ere bete da.

Adizkiei dagokienean, hain haur txikiak izanik aurreikusi dena da gehieneko ekoizpena zero izatea edo bertatik gehiegi ez aldentzea. Eta horrela izan da. Hala ere, kontuan hartu behar da, lehen hilabeteetan 0 dela emaitza ohikoena. Beraz, 6. aurreikuspena bete da.

Esaldien konplexutasunaz, aurreikusi da ume hauen esaldien konplexutasuna txikia izatea, baina ez da espero bezain txikia izan, nagusienetan emaitza nahiko altuak lortu dituzte. Beraz, 7. aurreikuspen hau ez da guztiz bete.

Ikerketa lan hau egiteko jaso dudan corpusa ez da izan egokiena, urria izateaz gain, zati batzuk bete gabe ere utzi dituzte gurasoek. Gainera, adinaren arabera antolatzeke ere arazoak izan ditut eta bi multzo nagusi egin behar izan ditut datuak orokorki emanaz. Adin tarte bakoitzean sartu diren haurrak ere ez dira izan adin berekoak edo baliokideak elebatar eta elebidunen artean, horrek dakartzan ondorioekin.

Hurrengo lanei begira, garrantzitsua iruditzen zait O'Toolek (2013) proposatutako KGNZ elebidun bat garatzea, horrela datuak zehaztasun gehiagorekin landu ahal izateko.

11. Erreferentzia bibliografikoak

Aztiker (2008), *Aikor! aldizkaria: irakurleak eta iritziak. Txorierrri, 2008 -ikerketaren emaitzen txostena-* http://www.aikor.com/uploads/fitxategiak/inkestaren_emaitzak.pdf

Barreña, Andoni, Iñaki García, Mari Jose Ezeizabarrena, Margareta Almgren, Nekane Arratibel, Idoia Olano, Julia Barnes, Alazne Petuya, Amaia Colina (2008), *MacArthurBates Komunikazio Garapena Neurtzeko Zerrenda*. Bilbo: Udako Euskal

Unibertsitatea.

López-Ornat, Susana, Carlos Gallego, Pilar Gallo, Alexandra Karousou, Sonia Mariscal, María Martínez (2005), *MacArthur: Inventario de Desarrollo Comunicativo MacArthur*. Madrid: TEA Ediciones.

O'Toole, Ciara (2013), "Using Parent Report to Assess Bilingual Vocabulary Acquisition: A Model from Irish". In Virginia C. Mueller Gathercole (arg.), *Solutions for the assessment of bilinguals*. Bristol: Multilingual Matters.

Pearson, Barbara Z., Sylvia C. Fernández, Vanessa Lewedeg, D. Kimbrough Oller (1997) "The relation of input factors to lexical learning by bilingual infants". *Applied Psycholinguistics* 18, 41-58.

Pérez-Pereira, Miguel (2008), "Early Galician/Spanish Bilingualism: Contrasts with Monolingualism". In Pérez-Vidal et al. (arg.) *A Portrait of the Young in the New Multilingual Spain*. Clevedon: Multilingual Matters, 39-62.

Soziolinguistika klusterra (2012), *Gernika-Lumoko hizkuntza-erabileraren kale-neurketa, 2011 –emaitzen txostena–* <http://www.gernika-lumoeuskaraz.eus/fitxategiak/fckeditor/file/GERNIKA%202011%20TXOSTENAzuzena.pdf>

12. Eranskinak

Haurren izena: _____

Jaiotze data: 2013/10/30

Mutila ala neska? MUTILA Gaurko data: 2015/03/13

Zenbat hilabete ditu? 16 HILABETE

Galdesorta hau Euskal Herri osoan erabiltzeko egin da. Horregatik, sarritan, euskalkietako forma baliokideak jaso dira. Nahikoa da hauekako bat edo antzekoa esatea, markatzeko.

Nola erantzun: Baiezkoa Ezezkoa

LEHEN ATALA: HAURREK ESATEN DITUZTEN HITZAK

A HITZ ZERRENDA

Haurrek esaten dituztenak baino hitz gehiago ezagutzen dituzte. Gu haurrek ESATEN dituen hitzekin gaude batik bat interesaturik. Hartu zerrenda eta markatu haurrek esaten entzun dizkiozun hitzak. Haurrek hitzen bat horrela edo beste era batera esaten badu (adibidez, "pilota" esan beharrean "piota" edo antzekoren bat esaten badu, edo zure herrian edo etxean bakarrik erabiltzen duzuen moduren batean egiten badu) markatu hitza. Zerrenda hau haurrek erabiltzen dituzten hitzena da, eta ez duzu zertan kezkatu, inondik inora, zure haurrek hauekako batzuk esaten ez baditu.

1 GAUZEN ETA ABEREEN HOTSAK (12)

• Bee ☐	• Kukurruku ☐	• Rin-rin ☐
• Brun-brun / po-po ☐	• Miau ☐	• Tan-tan ☐
• Guau-guau ☒	• Muu ☒	• Txio-txio / pio-pio ☐
• Kua-kua ☐	• Pun ☐	• Txuku-txuku ☐

2 ANIMALIA IZENAK (benetakoak edo jostailuak) (43)

• Ahatea / paita ☐	• Karramarroa ☐	• Txakurra (edo izena) ☐
• Ardia ☐	• Katua / mitxina ☐	• Txerria ☐
• Armiarma ☐	• Kokodriloa ☐	• Tximeleta / pinpirina ☐
• Arraina ☐	• Lehoia ☐	• Tximinoa / tximua ☐
• Astoa ☐	• Marigoringoa / amonamangorri / kattalin gorri ☐	• Txingurria / xinaurria ☐
• Azeria ☐	• Marrazoa/tiburoia ☐	• Txita / txitoxa ☐
• Balea ☐	• Matxinsaltoa / larrautia ☐	• Txoria ☐
• Behia ☐	• Oilarra ☐	• Untxia / konejua / lapina ☐
• Bildotsa / arkumea ☐	• Oiloa ☐	• Usoa ☐
• Dortoka / apo armatua ☐	• Olagarroa / pulpoa ☐	• Zaldia ☐
• Elefantea ☐	• Ontza / mozoloa ☐	• Zezena ☐
• Eulia / elbia / ulia ☐	• Otsoa ☐	• Zomorroa ☐
• Hartza ☐	• Sagua ☐	
• Hipopotamoa ☐	• Sugea ☐	
• Igela, zapoa ☐	• Txahala / txekorria ☐	
• Karakola / barraskiloa ☐		

3 IBILGAILUAK (benetakoak edo jostailuak) (14)

• Anbulantzia ☐	• Helikopteroa ☐	• Traktorea ☐
• Autobusa ☐	• Itsasontzia / txalupa ☐	• Trena ☐
• Bizikleta ☐	• Kamioia ☐	• Trizikloa ☐
• Garabia / grua ☐	• Kotxea / autoa ☐	• Ume-silla / puzeta ☐
• Hegazkina / abioia ☐	• Motoa ☐	

4 JOSTAILUAK (18)

• Arkatza ☐	• Jostailua ☐	• Pilota ☐
• Baloia ☐	• Liburua ☐	• Plastilina / orea ☐
• Danborra / atabala ☐	• Margoak / pinturak ☐	• Puzzelea ☐
• Globoa / balona ☐	• Oparia ☐	• Raketa / pala ☐
• Ipuina ☐	• Panpina ☐	• Takoak / lego (eraikinak) ☐
• Jokoa ☐	• Patinetea / trotineta ☐	• Tiza / klariona / igeltsoa ☐

5 JATEKOAK ETA EDATEKOAK (68)

• Albondigak / buletak ☐	• Jogurra ☐	• Patea ☐
• Ardoa ☐	• Kafea ☐	• Platanoa / banana ☐
• Arraina ☐	• Kakahueteak ☐	• Porea / papila ☐
• Arrautza ☐	• Kakaoa / kola-kaoa ☐	• Regaliza ☐
• Arroza / irixia ☐	• Karameloa / gozokia ☐	• Sagarra ☐
• Arroz-esnea ☐	• Konpota ☐	• Saltsa ☐
• Atuna ☐	• Koka-kola, kas, orangina ☐	• Saltxitxak ☐
• Azeitunak / olibak ☐	• Laranja ☐	• Tomatea ☐
• Azukrea ☐	• Lentejak / dilixtak ☐	• Tortila / omeleta ☐
• Babarrunak/babak ☐	• Letxuga / entsalada ☐	• Txiklea / txingoma ☐
• Bainak/lekak ☐	• Madalenak ☐	• Txokolatea ☐
• Biberioia ☐	• Mahatsa ☐	• Txorixoa ☐
• Bitaminak ☐	• Makarroiak / pasta ☐	• Txupatxusa / piruleta / zuzeta ☐
• Esnea ☐	• Makatza / udarea / madaria ☐	• Ura ☐
• Flana ☐	• Marrubiak / mailukiak ☐	• Urdaiazpikoa / xingarra ☐
• Fritoak / kroketak ☐	• Meloia ☐	• Urrak ☐
• Fruta ☐	• Mermelada / erreximenta ☐	• Zopa / salda ☐
• Gailleta / bixkotxa ☐	• Natilla / krema ☐	• Zumoa / jusa ☐
• Gatza ☐	• Nozilla / nutela ☐	
• Gazta / gasna ☐	• Ogia ☐	
• Hanburgesa ☐	• Ogitartekoa / bokadilloa ☐	
• Haragia / okela / txitxia ☐	• Oilaskoa ☐	
• Intxaurrak ☐	• Palomitak / krispetak ☐	
• Izozkia / helatua ☐	• Pastela ☐	
• Jamon york ☐	• Patata / lur sagarra ☐	

6 JANTZIAK (29)

• Alkandora / atorra ☐	• Botak ☐	• Gerrikoa ☐
• Baberoa / adurzapia ☐	• Botoia / butoina ☐	• Gona / jupa ☐
• Bainujantzia ☐	• Bufanda / lepokoa ☐	• Guanteak / eskularruak ☐
• Bata / amantala ☐	• Buzoa / zalopeta ☐	• Jertsea / trikota ☐
• Bisera / kazketa ☐	• Galtzerdia=kaltzetina ☐	• Kamiseta / t-shirta ☐

- Kantzontziloa / eslipa
- Kremailera
- Kuleroa / kulota
- Leotardoa / kolantak
- Painala / zapia / txatara

- Pijama
- Poloa
- Prakak = galtzak
- Sandaliak / txankletak
- Txamarra / paltoa / berokia

- Txandala / jotinga
- Txanoa
- Zapatak / oinetakoak
- Zapatifik / xapinak

7 GORPUTZ ATALAK (27)

- Ahoa
- Alua / pottottoa
- Atzamarra / behatza / erhia
- Atzazalak / azkazalak
- Aurpegia / betartea
- Begia
- Belarria
- Belauna
- Bizarra

- Bizkarra
- Burua
- Eskua
- Ezpainak
- Hagina / hortza
- Hanka / zangoa
- Ilea / bilua
- Ipurdia
- Kopeta / bekokia

- Lepoa
- Mihia / mingaina
- Oina
- Okotza / kokotxa
- Sudurra
- Titia / bularra
- Tripa / sabela
- Zakila / pitfilina
- Zila / zilborra / xilikoa

8 ETXEKO TRESNA TXIKIAK (50)

- Alfonbra / tapiza
- Argazkia
- Argia
- Artaziak / guraizeak / aizurrak
- Aspiragailua
- Baldea / ontzia
- Betaurrekoak / begi lagunak
- Botika / jarabea / siropa
- Botila
- Burukoia / almohada
- Dirua / sosa
- Edalontzia / basoa
- Erlojua / ordularia
- Erratza / eskoba
- Eskuzapia / mantela / eskutrapua
- Fregona / mopa
- Giltza / gakoa
- Itzea / untzea

- Irratia / radioa
- Jaboa / saboina
- Kartera/poltsa/ moltsa
- Kasetta / CDA
- Kaxa / kutxa
- Koilara / kutxarea
- Kuadroa
- Labana / aiztoa / ganita
- Lapikoa / eltzea
- Lata / potea / tarroa
- Lorea
- Lurrina / kolonia
- Mailua
- Maindiera / izara / mihixia
- Manta / estalkia
- Mukizapia / mukanexa
- Orrazia
- Pala

- Papera
- Pintza / gantxoa / ixkilima
- Pixomtzia / Orinala
- Plantxa / lisa-burdina
- Platera / azieta
- Saskia / otarrea
- Tapa
- Taza / katilua
- Telefonoa
- Tenedora / sardexka
- Toaila / zerbietza
- Txupetea
- Zaborra / zikinontzia
- Zepiloa / hortz eskuila

9 ALTZARIAK ETA GELAK (33)

- Armairua
- Atea
- Aulkia / sila / kadera
- Bainera
- Balkoia / terraza
- Berogailua / radiadorea
- Bideoa
- Dubxa
- Egongela / sala
- Fregadera / harria
- Garajea / sotoa
- Hozkailua / frigorifikoa

- Igogailua / aszensorea
- Ispilua / miraila
- Kajoia / tiranta
- Komuna
- Lababoa / konketa
- Labadora / garbigailua
- Labea
- Leihoa
- Logela / ganbara
- Mahaia
- Mesilla / gau-mahaitxoa
- Mikroondasa

- Ohea
- Ordenagailua
- Orma / pareta
- Sehaska / kuma
- Sekadora
- Sofa/ butaka/ kanapea
- Sua
- Sukaldea / eskaratza
- Telebista

10 KANPOKO GAUZAK (31)

- Aitzurra
- Aulkia / bankua
- Belarra
- Eguzkia
- Elurra
- Eskailera / zurubia
- Espaloia
- Euria / ebia
- Haizea
- Harria
- Hondarra / harea

- Igerilekua / pizina
- Ilargia / iretargia
- Izarra
- Kalea / karrika
- Karretilla / eskorga
- Lainoa / hodeia
- Landarea
- Lorategia / jardina
- Lokatza / lupetza / lohia
- Lurra
- Makila

- Putzua
- Semaforoa / sua
- Teilatua
- Tilin-talin / kolunpioa
- Txirrista
- Zerua
- Zubia
- Zuhaitza / arbola
- Zuloa / ziloa

11 KANPOKO TOKIAK (22)

• Ataria ☐	• Eskola / ikastola ☐	• Parkea ☐
• Baratza / soloa ☐	• Etxea ☐	• Plaza ☐
• Baserria ☐	• Festa / jaia / dantza ☐	• Taberna ☐
• Basoa / oihana ☐	• Frontoia ☐	• Zinema ☐
• Bidea ☐	• Hondartza ☐	• Zirkoa ☐
• Denda ☐	• Itsasoa ☐	• Zooa ☐
• Eliza ☐	• Lana / lantegia ☐	
• Erreka / ibaia ☐	• Mendia ☐	

12 PERTSONAK (28)

• Ahizpa / arreba ☐	• Dendaria ☐	• Osaba / tio / otto ☐
• Aita / aitaxo ☒	• Gizona ☐	• Pailasoa ☐
• Aitona / aitita / aitabxi ☒	• Haurraren izena ☐	• Polizia / ertzaina ☐
• Ama / amatxo ☒	• Izeba / tia / ttantta ☐	• Suhiltzailea/ bonberoa ☐
• Amona / amama / amatxi ☒	• Jendea ☐	• Umea / haurra / ninia ☐
• Anaia / neba ☐	• Laguna ☐	• Zaintzailearen / irakaslearen izena ☐
• Andereño / maisua ☐	• Lehengusua / lehengusina ☐	
• Andrea / emakumea / emaztea ☐	• Medikua / sendagilea ☐	
• Animalia ezagunen izena (Belxa, Lagun) ☐	• Mutila / mutikoa ☐	
• Artzaina ☐	• Neska / neskatoa ☐	
• Baserritarra ☐	• Olentzero ☐	

13 JOKOAK, JOLASAK ETA EGUNEROKOAK (26)

• Afaria ☐	• Egun on ☐	• Kukuka ☐
• Agur / aio / kaixo ☐	• Ekatzu bostekoa / eman eskua / txokala ☐	• Merienda / askaria ☐
• Arri arri / arre arre / tilin-talan ☐	• Eskerrik asko/mila esker ☐	• Mesedez / otoi ☐
• Bai ☐	• Ez ☐	• Oso ongi / biziki untsa ☐
• Baietz harrapatu ☐	• Gabon / ondo lo egin ☐	• Pix-pix egitera (txisa) ☐
• Bainatzera / plisti-plasta egitera ☐	• Gosaldu ☐	• Saltoka ☐
• Bazkaria ☐	• Handi-handia ☐	• Siesta / pausa ☐
• Berriro / berriz / oino ☐	• Ixo ☐	• Txalo-pin-txalo (jolasa) ☐
• Danborra edo tronpeta jo ☐	• Kaka egin ☐	

14 EKINTZAK, PROZESUAK ETA EGOERAK ADIERAZTEN DITUZTEN ADITZAK (103)

• Abestu / kantatu ☐	• Eraman / eroan ☐	• Irakurri ☐	• Moztu / ebaki ☐
• Altxatu / zutitu ☐	• Erosi ☐	• Iritsi / heldu ☐	• Mugitu ☐
• Amaitu / bukatu ☐	• Erre ☐	• Irristatu/ labandu ☐	• Nahi / gura ☐
• Apurtu/puskatu/ hautsi ☐	• Esan / erran ☐	• Ixi / zarratu / hetsi ☐	• Negar egin ☐
• Asmatu / igarri ☐	• Eseri / jezarri ☐	• Itxoin / xaude ☐	• Oratu / heldu / atxiki ☐
• Atera / irten ☐	• Eskatu ☐	• Itzali / amatatu ☐	• Orraztu ☐
• Aukeratu / hautatu ☐	• Esnatu / iratzarri ☐	• Jaitsi / bajatu ☐	• Pegatu / itsatsi / erantsi ☐
• Aurkitu ☐	• Etorri / jin ☐	• Jan ☐	• Pentsatu / uste ☐
• Barre (irri) egin ☐	• Etzan / etzun ☐	• Jantzi ☐	• Pintatu / margotu ☐
• Begiratu / so egin ☐	• Eutsi ☐	• Jaso / altxatu ☐	• Piztu / izetu ☐
• Bilatu ☐	• Galdu ☐	• Jo / tas tas egin ☐	• Prestatu ☐
• Bildu / batu ☐	• Garbitu ☐	• Joan ☐	• Probatu / dastatu ☐
• Bota ☐	• Gelditu / geratu ☐	• Jolastu/ olgatu/ jostatu ☐	• Putz egin / ufatu ☐
• Bultzatu / pusatu ☐	• Gorde / ezkutatu ☐	• Kendu ☐	• Salto egin / jauzi ☐
• Dantzatu / dantzan egin ☐	• Gustatu ☐	• Kilimatu/ kili-kili egin ☐	• Sartu ☐
• Deitu / hots egin ☐	• Haginka / hozka egin / ausiki ☐	• Konpondu ☐	• Tapatu / estali ☐
• Edan ☐	• Harrapatu ☐	• Kontatu ☐	• Tiratu ☐
• Eduki ☐	• Hartu ☐	• Korrika / lasterka egin ☐	• Txalo egin ☐
• Egin ☐	• Hitz / berba egin ☐	• Lagundu ☐	• Txokatu / kaskatu ☐
• Egon ☐	• Hoztu ☐	• Lan egin ☐	• Txupatu ☐
• Ekarri ☐	• Ibili ☐	• Laztandu / perekatu ☐	• Ukitu / ikutu / hunki ☐
• Eman ☐	• Igeri / uger egin ☐	• Lehortu / sikatu ☐	• Ulertu / aditu ☐
• Entzun ☐	• Igo ☐	• Lo egin / lokartu ☐	• Utzi / laga ☐
• Erakutsi ☐	• Ikusi ☐	• Lotu ☐	• Zabaldtu / ireki ☐
• Erantz ☐	• Ipini / jarri / paratu ☐	• Maite / maitatu ☐	• Zikindu / lohitu ☐
• Erori / jausi ☐	• Irabazi ☐	• Min egin ☐	

15 DESKRIBATZEKO HITZAK (63)

• Altua ☐	• Azkena ☐	• Beroa ☐	• Bustia / bustita ☐
• Aurrena / lehena ☐	• Beldurtuta / ikaratuta ☐	• Berria ☐	• Dotorea / apaina ☐
• Arina ☐	• Beltza ☐	• Betea / beteta ☐	• Egarrri / egarrituta ☐
• Azkarra / bizkorra ☐	• Berdea ☐	• Biguna ☐	• Erraza ☐

• Esna / itzarrik / itzartuta ☐	• Hobeia ☐	• Lodia / potoloa ☐	• Tristea ☐
• Estua ☐	• Horrela / holan ☐	• Logurea / logalea ☐	• Txarra ☐
• Gaixoa ☐	• Horia ☐	• Luzea ☐	• Txikia / txipia ☐
• Gaiztoa ☐	• Hotza ☐	• Nekatuta / kantsatuta ☐	• Txoriburua ☐
• Garbia ☐	• Hutsa / hutsik ☐	• Okerra / bihurria ☐	• Urdina ☐
• Gogorra ☐	• Iluna ☐	• Ona / zintzoa ☐	• Zabala ☐
• Gorria ☐	• Isila ☐	• Ondo ☐	• Zaharra ☐
• Gose / gosetuta ☐	• Itsusia / zatarra ☐	• Pobrea / behartsua ☐	• Zaila / gaitza ☐
• Goxoa ☐	• Kakatia ☐	• Poliiki / astiro ☐	• Zapalduta ☐
• Guapoa / ederra ☐	• Koitadua / gizajoa ☐	• Polita ☐	• Zikina ☐
• Handia ☐	• Laburra / motza ☐	• Pozik / alai / kontent ☐	• Zuria ☐
• Harroa / harroska ☐	• Lehorra / sikua ☐	• Tontoa / zozoa ☐	

16 DENBORARI BURUZKO HITZAK (12)

• Arratsaldea / arrastia ☐	• Eguna ☐	• Goiza ☐
• Atzo ☐	• Gaua ☐	• Lehen / ostion ☐
• Berandu / belu ☐	• Gaur / egun ☐	• Orain ☐
• Bihar ☐	• Gero ☐	• Ordua / orena ☐

17 IZENORDAINAK (20)

• Ni ☐	• Hori ☐	• Hau ☐
• Nirea ☐	• Hori ☐	• Honena ☐
• Zu ☐	• Gu ☐	• Hori ☐
• Zurea ☐	• Gurea ☐	• Horrena ☐
• Hura / ha ☐	• Zuek ☐	• Hauek ☐
• Harena ☐	• Hai ☐	• Hauena ☐
• Berea ☐	• Haiena ☐	

18 GALDERA HITZAK (9)

• Noiz? ☐	• Nondik? ☐	• Norena / zelinea? ☐
• Noia / zelan? ☐	• Nora? ☐	• Zer? ☐
• Non? ☐	• Nor ? / zein? ☐	• Zergatik? ☐

19 A) TOKIA ADIERAZTEKO HITZAK

• Hemen ☐	• Goi (goian, gora, goitik, ...) ☐
• Hor ☐	• Behe (behean, beheara, behetik, ...) ☐
• Han ☐	• Barru/barne (barruan, barrura, barrutik, barnean, barnera,...) ☐
• Hurbil / hur / gertu ☐	• Kanpo (kanpora, kanpoan, kanpotik) ☐
• Hona ☐	• Atze/gibel (atzean, atzera, atzetik, gibelean, gibeler,...) ☐
• Bertan ☐	• Aurre (aurrean, aurrera, ...) / Antzin (antzinean, antzinetik, ...) ☐
• Gain (gainean, gainera, gainetik, ...) ☐	• Ondofalbo (ondoan, ondora, ondotik, alboan, albotik,...) ☐
• Azpi (azpian, azpira, azpitik, ...) ☐	

B) HITZ BUKAERAK

-an (trenean, etxean, mendian, itsasoan, kalean,...) ☐
-ra (trenera, etxera, mendira, itsasora, kalera,...) ☐
-raino (treneraino, etxeraino, mendiraino, kaleraino,...) ☐
-rantz (etxerantz, honantz, harantz,...) ☐
-tik (trentetik, etxetik, menditik, itsasotik, kaletik,...) ☐
-zkoa (txokolatzekoa, egurrezkoa, ...) ☐
-koa (trenekoa, etxekoa, mendikoa, itsasokoa, kalekoa,...) ☐
-z (oinez, negarrez, kontuz,...) ☐
-rena (trenarena, lagunarena, ailitarena, itsasorena,...) ☐
-rentzat (lagunarentzat, Mikelentzat, osabarentzat,...) ☐
-rekin/-gaz (lagunarekin, txakurrarekin, lagunagaz, txakurragaz,...) ☐

20 ZENBATZAILEAK ETA BESTELAKOAK (17)

• Apur bat / pixka bat ☐	• Bakoitza ☐	• Bat ere ez/ bapez/ deus ez ☐
• Askol/ Anitz ☐	• Bat ☐	• Ezer ez/ ezebez ☐

- Batzuk
- Berdina
- Beste bat/ beritze bat
- Bestea/ bertzea

- Besterik/ bertzerik
- Dena
- Gehiago
- Gehiegi / larregi / sobera

- Gutxi /gitxi
- Nahikoa / aski
- Pila bat

21 LOKAILU ETA JUNTAGAILUAK (6)

- Ba
- Baina

- Bestela / bertzela
- Edo

- Eta
- Orduan

B. HAURRAK HITZAK NOLA ERABILTZEN DITUEN

- Haurrak hitz egiten al du pasatutako gertakariez? Esate batera, joan den astean ikusitako zirkoaz hitz egiten al du pailazoa, elefantea edo beste zerbait aipatuaz?
- Haurrak hitz egiten al du oraindik gertatu ez diren gauzez, adibidez "parkera" esaten du, etxetik atera baino lehenago?
- Haurrak hitz egiten al du aurrean ez dituen gauzei, panpinei edo jostailuei buruz, edo galdetzen al du ez dagoen baten bati buruz?
- Haurrak ulertzen al du gelan ez dagoen zerbaiti buruz galdetzen badiozu, adibidez joaten al da bere gelara baloiaren bila zuk galdetzen badiozu "baloia non dá?".
- Haurrak hartu edo erakusten al du gauzaren bat jabearen izena esanez, jabea aurrean ez dagoela? Adibidez, haurrak aitaren oinetakoa hartu eta esaten al du "aitatxo"?

Oraindik ez	Batzuetan	Sarritan
☒	☐	☐
☒	☐	☐
☐	☐	☒
☐	☐	☒
☐	☐	☒

BIGARREN ATALA: ESALDIAK ETA GRAMATIKA

A. HITZ AMAIERAK

- Gauza askoz hitz egiterakoan **-k** gehitzen diegu hitzei. Adibidez: *umeak etorri dira, txoriak erosi ditugu, jostailuak hondatu dira*. Zure haurra hasita dago halakoak egiten?
- Jabetza adierazteko askotan **-ren** gehitzen diegu hitzei. Adibidez: *amaren* begia, *umearen* pilota, *neskaren* panpina. Zure haurra hasita dago halakoak egiten?
- Gauzak edo pertsonak nongoak diren adierazteko askotan **-ko** gehitzen diegu hitzei. Adibidez: *etxeko atea, herriko zubia, mendiko zaldia*. Zure haurra hasita dago halakoak egiten?
- Ekintzak nork egiten dituen adierazteko askotan **-k** eransten diegu hitzei. Adibidez: *amak egin du, Peruk egin du, txoriak ekarri du*. Zure haurra hasita dago halakoak egiten?
- Gauzak edo bestelakoak nori egin edo ematen zaizkion adierazteko **-ri** edo **-i** eransten diegu hitzei. Adibidez: *amari egin diogu, lkerri gertatu zaio, txoriari erori zaio, niri gertatzen zaiz*. Zure haurra hasita dago horrelakoak egiten?
- Gauzak txikiak edo mañtagarriak direla adierazteko batzuetan **-txo** edo **-ño** eransten diegu hitzei. Adibidez: *etxetxoa, katutxoa, maiteñoa*. Zure haurra hasita dago halakoak egiten?
- Ekintza edo gauzaren bat bukatuta dagoela adierazteko, ondoko aditz amaiera hau edo antzekoa esaten du zure haurrak?: **-a/ta** : *apurtuta, apurtua, ikusita, ikusia, ekarrita, ekarria, eginda*.
- Ekintzaren bat gertatzen ari dela adierazteko, ondoko aditz amaiera hau edo antzekoa esaten du zure haurrak?: **-tzen/ten**: *apurtzen, ikusten, ekartzen, egiten*.
- Ekintzaren bat geroago gertatuko dela adierazteko, ondoko aditz amaiera hau edo antzekoa esaten du zure haurrak?: **-ko/-en**: *apurtuko, ikusiko, ekarriko, egingo/eginen*.

Oraindik ez	Batzuetan	Sarritan
☒	☐	☐
☒	☐	☐
☒	☐	☐
☒	☐	☐
☒	☐	☐
☒	☐	☐
☒	☐	☐
☒	☐	☐
☒	☐	☐

B. ADIZKIAK

Pertsona batez edo bestez ari garenean aditzaren forma aldatu egiten dugu. Nabarmenduta dauden ondorengo zein forma esaten ditu zure haurrak? (Errazagoa izango delakoan, adizkiak multzotan bereizi ditugu)

I. NOR ADIZKIAK

- Etorri *naiz*, joan *naiz*
- Etorri *zara*, joan *zara*
- Etorri *da*, joan *da*
- Etorri *gara*, joan *gara*
- Etorri *zarete*, joan *zarete*
- Etorri *dira*, joan *dira*

- Etorri *nintzen*, joan *nintzen*
- Etorri *zen*, joan *zen*

- Hemen *nago*
- Hemen *dago*
- Goazen**

II. NOR-NORI ADIZKIAK

Erri *zaif*, jausi *jata*

Erri *zaizu*/ jausi *jatzu*

Erri *zaio*/ jausi *jako*

III. NOR-NORK ADIZKIAK

Nahi *dut*, ekarri *dut*

Nahi *nuen*, ekarri *nuen*

Hemen *daukat* / *dut*

Nahi *duzu*, ekarri *duzu*

Nahi *zuen*, ekarri *zuen*

Hemen *dauka* / *du*

Nahi *du*, ekarri *du*

Nahi *nituen*, ekarri *nituen*

Hemen *dauzkat* / *ditut*

Nahi *ditut*, ekarri *ditut*

Nahi *zituen*, ekarri *zituen*

Hemen *dauzka* / *ditu*

Nahi *dituzu*, ekarri *dituzu*

Nahi *ditu*, ekarri *ditu*

Ez *dakit*

Nahi *ditu*, ekarri *ditu*

Ez *daki*

IV. NOR-NORI-NORK ADIZKIAK

Esan *diot*, eman *diot*

Esan *dizkiot*, eman *dizkiot*

Esan *nion*, eman *nion*

Esan *dizut*, eman *dizut*

Esan *dizkizut*, eman *dizkizut*

Esan *nizun*, eman *nizun*

HAURRA HASITA AL DAGO HITZAK LOTZEN? ADIBIDEZ: "HEMEN NI", "ZUK EKARRI", "HAU BOTA"...

Oraindik ez

Batzuetan

Sarritan

• "Oraindik ez" erantzun baduzu, zoaz zuzenean azken orrialdera eta bete informazio orokorra, mesedez.

• "Batzuetan" edo "sarritan" erantzun baduzu, jarraitu galdesorta betetzen.

C. ADIBIDEAK

Mesedez, idatzi haurrak ESAN dituen hiru esaldi luzeenetakoak

1. _____
2. _____
3. _____

D. ESALDIEN KONPLEXITASUNA

I. Haur txikiek ez dituzte beti helduen egitura berak erabiltzen. Gainera, batzuetan haurrek egitura bat baino gehiago erabil ditzakete une berean. Zure haurrak hori egiten badu, markatu esaten dituen GUZTIAK.

1. Haurra ipuinari begira dago eta "nor / zein da hori?" galdetzen zaionean, nola erantzuten du?
 a) Umea txikia b) Ume txikia
2. Haurrari "nor / zein etorri da?" galdetzen zaionean, nola erantzuten du?
 a) Bestea umea b) Beste umea
3. Haurrari "nor / zein etorri da?" galdetzen zaionean, nola erantzuten du?
 a) Umea bat b) Ume bat
4. Nola esaten du haurrak?
 a) Hau goxokia (nahi dut) b) Hau goxoki (nahi dut)
 c) Goxoki hau (nahi dut)
5. Haurrari "nora joan nahi duzu" galdetzean, nola erantzuten du?
 a) Bilbo b) Bilbora
6. Nola esaten du haurrak?
 a) Amona etxea b) Amonaren etxea
 c) Amonarena
7. Nola erantzuten du haurrak "nork / zeinek ekarri du sagarra?" galdetzen zaionean?
 a) Aita b) Aitak
8. Nola erantzuten du haurrak "nor / zein joan da?" galdetzen zaionean?
 a) Aitak b) Aita
9. Nola erantzuten du haurrak "nori / zeini eman diozu?" galdetzen zaionean?
 a) Aita b) Aitari
10. Nola erantzuten du haurrak "non dago?" galdetzen zaionean?
 a) Etxea b) Etxean
11. Nola esaten du haurrak?
 a) Ez dauka begia b) Ez dauka begirik
12. Norbaiti ez joateko eskatzeko nola esaten du haurrak?
 a) Ez b) Ez joan
 c) Ez zaitez joan
13. Nola esaten du haurrak zerbait polita dela adierazteko?
 a) Polita b) Polita da
14. Nola eskatzen ditu haurrak gauzak?
 a) Ura b) Ura ekarri
15. Nola adierazten du haurrak norbait etorri dela?
 a) Etorri b) Etorri da
16. Nola adierazten du haurrak norbaitek zerbait ekarri duela?
 a) Ekarrri b) Ekarrri du
17. Nola adierazten du haurrak norbaitek zerbait eman diola?
 a) Eman b) Eman du
 c) Eman dit
18. Nola esaten du haurrak kamioia erri / jausi zaionean?
 a) Ez hautsi / apurtu b) Ez da hautsi / apurtu
19. Nola esaten du haurrak kanpora joan behar duela?
 a) Kanpora b) Kanpora joan
 c) Kanpora noa
20. Nola esaten du haurrak geroxeago etorriko dela?
 a) Etorri b) Etorriko
 c) Etorriko naiz
21. Nola adierazten du zerbait botatzeko asmoa duela?
 a) Bota b) Bota behar dut

22. Nola esaten du haurrak?
 a) Balinda hartu? b) Hartuko dut?
 c) Hartu ahal dut?
23. Nola adierazten du haurrak norbait atzo etorri zela?
 a) Etorri b) Etorri da
 c) Etorri zen
24. Nola adierazten du haurrak atzo zerbait ikusi zuela?
 a) Ikusi b) Ikusi duten / doten
 c) Ikusi nuen
25. Nola esaten du sagarrak ekarri dituela?
 a) Ekarri dut b) Ekarri ditut
26. Nola esaten du sagarrak eman dizkizula?
 a) Eman dizut b) Eman dizkizut
27. Nola adierazten du haurrak zu ikusi zaituela?
 a) Ikusi dizut b) Ikusi zaitut
28. Nola egiten ditu haurrak galderak?
 a) Etxea non? b) Etxea non dago?
 c) Non dago etxea?
29. Nola erantzuten du haurrak "zertarako nahi duzu?" galdetzen zaionean?
 a) Margotu b) Margotzeko

30. Nola erantzuten du "zer esan duzu?" galdetzen zaionean?
 a) Nirea da b) Nirea dela
31. Nola erantzuten dio "zergatik egin duzu hori?" galderari?
 a) Nahi dut b) Ze / zergatik nahi dut
 c) Nahi dudalako d) Nahi dut eta / nahi baitut
32. Nola esaten du zerbait ez dakiela?
 a) Ez dakit zer da b) Ez dakit zer den
33. Nola erantzuten dio "zertan zabilta?" galderari?
 a) Jolastu b) Jolasten
34. Zer esaten du bila ibili den panpina erakustean?
 a) Panpina! b) Galdu den panpina!
35. Zer esaten du bila ibili den panpina erakustean?
 a) Panpina! b) Galdutako panpina!
36. Nola esaten du ez duela nahi?
 a) Ez nahi dut b) Ez dut nahi
37. Nola esaten du haurrak?
 a) Zara tontoa b) Tontoa zara

INFORMAZIO OROKORRA

Hemen eskatzen zaizun informazioa erabat konfidentziala da, baina datuen tratamendurako guztiz beharrezkoa. Horregatik ahalik eta galdera gehien erantzutea eskertuko genizuke.

HAURRAREN DATUAK

Izen-deiturak _____
 Herria ZAMUDIO Telefonoa _____
 Zenbat neba-arreba dira? 2 Seme-alabetan, zenbatgarrena da? 2
 Zenbat lagun bizi zarete etxean? 4

Ondoko pertsonekin zenbat denbora egiten du haurrak eta zein hizkuntza erabiltzen du?

	Zenbat ordu egunean?	Zenbat egun astean?	Zein hizkuntza?
Aita	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>GAZTELERA ETA EUSKARA</u>
Ama	<u>4 / 12</u>	<u>5 / 2</u>	<u>EUSKARA</u>
Irakaslea	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>EUSKARA</u>
Zaintzailea	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Besteren bat, zein? <u>AITITE</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>EUSKARA</u>
Besteren bat, zein? _____	_____	_____	_____

Haurraren osasuna
 Zazpikia edo zortzikia izan zen? EZ Zein pisurekin jaio zen? 3900 gr
 Entzumen edo mintzamen arazorik izan du? EZ Baietzkoa bada erantzuna, esan ezazu zein _____

Izan al du belarriko infekzioirik? EZ Balezkoan, urtean zenbat? _____
 Beste gaitz larriarik izan du? EZ Zein? _____

GURASOEN DATUAK

Noiztik daki amak euskaraz? Betidanik
 Euskaldun berria 19____(e)tik (urtea)
 Ez daki

Noiztik daki aitak euskaraz? Betidanik
 Euskaldun berria 19____(e)tik (urtea)
 Ez daki

Euskaraz egiten dute gurasoek beraien artean? Beti edo gehienetan Batzuetan Inoiz ez

Lanbidea: Amarena IRAKASLEA Aitarena LANGILEA TALLERREAN

Ikasketak. Adierazi lortutako eskolaratze mailarik gorena

Amarena	Aitarena
☐ Eskolatu gabe	☐ Eskolatu gabe
☐ Lehen hezkuntza,	☐ Lehen hezkuntza,
☐ Bigarren hezkuntza:batxilergoa edo lanbide heziketa	☒ Bigarren hezkuntza:batxilergoa edo lanbide heziketa
☒ Unibertsitatea	☐ Unibertsitatea

Nork bate du galdetegia? Amak Aitak Beste batek, zeinek? _____

Ez du gazteleeraz hitz egiten

Nombre del niño*:		
Fecha de nacimiento:	30-10-2013	Fecha de hoy: 13-03-2015
		Edad en meses: 16

RECUERDE

- Anote en la cabecera de esta página la **fecha de nacimiento** del niño y la **fecha de hoy**.
- Lea con mucho cuidado las **instrucciones** de cada apartado y rellene el cuestionario con tranquilidad dedicando todo el tiempo que sea necesario a entender las preguntas y recordar lo que el niño hace, comprende o dice.
- Para cualquier **aclaración o duda** sobre la manera de rellenar el cuestionario, debe consultar con la persona que se lo suministró.
- En caso de duda sobre la conducta por la que se pregunta es aconsejable **preguntar a otras personas** que también estén en contacto frecuente con el niño.
- Compruebe que ha rellenado **todas las páginas** del cuestionario.
- Los recuadros que hay al final de cada apartado con las palabras "Puntuación", "Comprende" o "Comprende y dice" están reservados para uso de los profesionales. **No anote nada en ellos.**

NOTA

Recuerde que los cuestionarios son listas muy extensas de lo que los niños de estas edades pueden decir o comprender. Es por tanto normal que cada niño sólo diga o entienda **algunas de ellas**.

*Si su hijo es **BILINGÜE** tiene que marcar sólo las palabras o frases que use en español.*

Autores de la adaptación española: S. López-Omat, C. Gallego, P. Gallo, A. Karasou, S. Mariscal y M. Martínez.
 Autores de la versión original: D. Jackson-Maldonado, D. Thal, V. A. Marchman, L. Fenson, T. Newton y B. Conway.
 Adaptación española publicada con permiso de los propietarios del copyright original.
 Copyright original © 2003 by The CDI Advisory Board.
 Copyright de la adaptación española © 2005 by TEA Ediciones, S.A. - Edita: TEA Ediciones, S.A.; Fray Bernardino de Sahagún,
 24; 28036 MADRID - Todos los derechos reservados. Prohibida la reproducción total o parcial.
 Printed in Spain. Impreso en España. Depósito legal: M-19.305-2005

PARTE I. PALABRAS

NO HABLA ESPAÑOL. SOLO EUSKERA

I. PRODUCCION TEMPRANA

Por favor, marque la opción que corresponda a lo que su hijo hace en este momento.

1. A veces los niños, aunque hablen muy poco, van "pidiendo" que se les diga el nombre de las cosas que ven. Puede que señalen algo con el dedo y pregunten al adulto "¿éto?" (¿ésto?) o "é é éto" (¿qué es esto?). ¿Hace su hijo estas cosas?	☒	☐	☐
2. Algunos niños dicen los nombres de las cosas que ven. Andan por la casa y dicen los nombres de las cosas o personas que ven. ¿Hace esto su hijo?	☐	☐	☐

II. DESARROLLO DEL VOCABULARIO

En el proceso de aprender a hablar los niños de repente dicen su primera palabra y luego cada vez van diciendo más. Por favor, marque la opción que más se parece a cómo su hijo empezó o está empezando a hablar.

1. Una vez que dijo su primera palabra, empezó enseguida a decir muchas más.
2. Dijo su primera palabra y desde entonces ha ido diciendo palabras nuevas, pero muy poquito a poco.
3. Empezó poquito a poco y pasado un tiempo de pronto empezó a decir muchas más.
4. Aún está diciendo las primeras palabras, muy pocas.
5. Todavía no dice palabras.

III. VOCABULARIO

A continuación encontrará una lista con palabras del vocabulario de los niños pequeños. Los niños comprenden más palabras de las que dicen. En este caso estamos interesados sólo en las palabras que su hijo DICE. Por favor, lea la lista y señale sólo las palabras que su hijo dice marcando el cuadrado que hay al lado de cada palabra.

RECUERDE:

- No se deben marcar las palabras que el niño imita, sino sólo las que produce espontáneamente.
- Marque la palabra aunque el niño la pronuncie de manera diferente / infantil.
Por ejemplo, si el niño dice "eta" en lugar de "galleta", "tota" en lugar de "pelota", "aba" por "agua", etc.
- Marque la palabra cuando el niño dice otra palabra parecida con el mismo significado.
Por ejemplo, marque la palabra "patatas" si el niño dice "papas", marque "tienda" si el niño dice "súper", o "papá" si dice "papi", etc.

Tenga en cuenta que es normal que cada niño diga sólo unas pocas palabras. En el cuestionario hay muchísimas palabras. No se preocupe si su hijo no dice muchas de las palabras del cuestionario.

1. INTERJECCIONES Y SONIDOS DE ANIMALES Y COSAS (19)

	Dice		Dice		Dice		Dice
aúpa	☐	¿eh?	☐	nino-nino (sirena)	☐	rín-rín (timbre)	☐
auuuu (tobo)	☐	gua-guáu	☐	piípií (coche)	☐	tic-tac	☐
beeee	☐	¡hala!	☐	pío-pío	☐	tocotoc (caballo)	☐
brumbrum (coche)	☐	¡llllaaaa (burro)	☐	¡pumba!	☐	¡uy!	☐
cuá-cuá	☐	miau	☐	Quiquiriquí	☐		

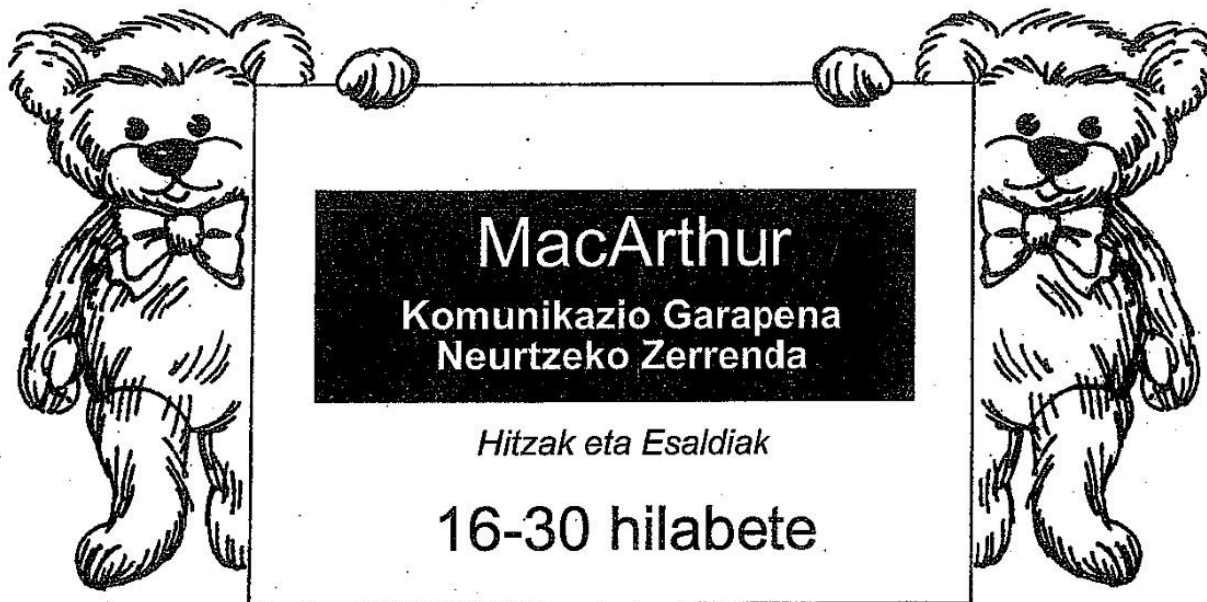
DICE

2. JUEGOS, RUTINAS Y FÓRMULAS SOCIALES (31)

	Dice		Dice		Dice		Dice
a bañar	☐	carriño	☐	gracias	☐	¿qué pasa?	☐
a comer	☐	cinco lobitos	☐	hasta luego/hasta mañana	☐	se acabó	☐
a dormir	☐	cochino	☐	hola/adiós	☐	te quiero	☐
a ver	☐	cuidado	☐	mira	☐	tonto/a	☐
a vestir	☐	déjame	☐	no	☐	vale	☐
besitos	☐	eso no	☐	palmas palmitas	☐	vamos	☐
bueno (bien)	☐	espera	☐	por favor	☐	ya está	☐
buenos días/noches	☐	estáte quieto	☐	¿por qué?	☐		

DICE

Haurren izena: _____
 Jaiotze data: 2013/08/21
 Mutila ala neska? MUTILA Gaurko data: 2015/03/14
 Zenbat hilabete ditu? 18

Galdesorta hau Euskal Herri osoan erabiltzeko egin da. Horregatik, sarritan, euskalkietako forma baliokideak jaso dira. Nahikoa da hauetako bat edo antzekoa esatea, markatzeko.

Nola erantzun: Baietzkoa Ezetzkoa

LEHEN ATALA: HAURREK ESATEN DITUZTEN HITZAK

A HITZ ZERRENDA

Haurrek esaten dituztenak baino hitz gehiago ezagutzen dituzte. Gu haurrak ESATEN dituen hitzekin gaude batik bat interesaturik. Hartu zerrenda eta markatu haurrari esaten entzun dizkiozun hitzak. Haurrak hitzen bat horrela edo beste era batera esaten badu (adibidez, "pilota" esan beharrean "piota" edo antzekoren bat esaten badu, edo zure herrian edo etxean bakarrik erabiltzen duzuen moduren batean egiten badu) markatu hitza. Zerrenda hau haurrek erabiltzen dituzten hitzena da, eta ez duzu zertan kezkatu, inondik inora, zure haurrak hauetariko batzuk esaten ez baditu.

1 GAUZEN ETA ABEREEN HOTSAK (12)

☒ •Bee	☐ •Kukurruku	☐ •Rin-rin
☒ •Brun-brun / po-po	☐ •Miau	☐ •Tan-tan
☒ •Guau-guau	☒ •Muu	☐ •Txio-txio / pio-pio
☐ •Kua-kua	☐ •Pun	☐ •Txuku-bxuku

2 ANIMALIA IZENAK (benetakoak edo jostailuak) (43)

• Ahatea / paifa ☐	• Karramarroa ☐	• Txakurra (edo izena) ☐
• Ardia ☐	• Katua / mibxina ☐	• Txerria ☐
• Armiarma ☐	• Kokodriloa ☒	• Tximeleta / pinpirina ☐
• Arraina ☐	• Lehoia ☐	• Tximinoa / tximua ☐
• Astoa ☐	• Marigoringoa / amonamantangorri / kattalin gorri ☐	• Txingurria / xinaurria ☐
• Azeria ☐	• Marrazoa/tiburoia ☐	• Txita / bitoa ☐
• Balea ☐	• Matxinsaltoa / larrautia ☐	• Txoria ☐
• Behia ☐	• Oilarra ☐	• Untxia / konejua / lapina ☐
• Bildotsa / arkumea ☐	• Oiloa ☐	• Usoa ☐
• Dortoka / apo armatua ☐	• Olagarroa / pulpoa ☐	• Zaldia ☐
• Elefantea ☐	• Ontza / mozoloa ☐	• Zezena ☐
• Eulia / elbia / ulia ☐	• Otsoa ☐	• Zomorroa ☐
• Hartza ☒	• Sagua ☐	
• Hipopotamoa ☐	• Sugea ☐	
• Igela, zapoa ☐	• Txahala / txekorra ☐	
• Karakola / barraskiloa ☐		

3 IBILGAILUAK (benetakoak edo jostailuak) (14)

• Anbulantzia ☐	• Helikopteroa ☐	• Traktorea ☐
• Autobusa ☐	• Itsasontzia / txalupa ☐	• Trena ☐
• Bizikleta ☐	• Kamioia ☐	• Trizikloa ☐
• Garabia / grua ☐	• Kotxea / autoa ☐	• Ume-silla / puzeta ☐
• Hegazkina / abioia ☐	• Motoa ☐	

4 JOSTAILUAK (18)

• Arkatza ☐	• Jostailua ☐	• Pilota ☐
• Baloia ☒	• Liburua ☐	• Plastilina / orea ☐
• Danborra / atabala ☐	• Margoak / pinturak ☐	• Puzzlea ☐
• Globoa / balona ☐	• Oparia ☐	• Raketa / pala ☐
• Ipuina ☐	• Panpina ☐	• Takoak / lego (eraikinak) ☐
• Jokoa ☐	• Patinetea / trotineta ☐	• Tiza / klariona / igeltsoa ☐

5 JATEKOAK ETA EDATEKOAK (68)

• Albondigak / buletak ☐	• Jogurra ☐	• Patea ☐
• Ardoa ☐	• Kafea ☐	• Platanoa / banana ☐
• Arraina ☐	• Kakahueteak ☐	• Porea / papila ☐
• Arrautza ☐	• Kakaoa / kola-kaoa ☐	• Regaliza ☐
• Arroza / irrixa ☐	• Karameloa / gozokia ☐	• Sagarra ☐
• Arroz-esnea ☐	• Konpota ☐	• Saltsa ☐
• Atuna ☐	• Koka-kola, kas, orangina ☐	• Saltxitxak ☐
• Azeitunak / olibak ☐	• Laranja ☐	• Tomatea ☐
• Azukrea ☐	• Lentejak / dilixtak ☐	• Tortila / omeleta ☐
• Babarrunak/babak ☐	• Lebxuga / entsalada ☐	• Txiklea / txingoma ☐
• Bainak/lekak ☐	• Madalenak ☐	• Txokolatea ☐
• Biberioia ☐	• Mahatsa ☐	• Txorixoa ☐
• Bitaminak ☐	• Makarroiak / pasta ☐	• Txupatxusa / piruleta / zuzeta ☐
• Esnea ☐	• Makatza / udarea / madaria ☐	• Ura ☒
• Flana ☐	• Marrubiak / mailukiak ☐	• Urdaiazpikoa / xingarra ☐
• Fritoak / kroketak ☐	• Meloia ☐	• Urrak ☐
• Fruta ☐	• Mermelada / erreximenta ☐	• Zopa / salda ☐
• Gailleta / bixkotxa ☐	• Natilla / krema ☐	• Zumoa / jusa ☐
• Gatza ☐	• Nozilla / nutela ☐	
• Gazta / gasna ☐	• Ogia ☐	
• Hanburgesa ☐	• Ogitartekoa / bokadilloa ☐	
• Haraqia / okela / txixia ☐	• Oilaskoa ☐	
• Intxaurreak ☐	• Palomitak / krispetak ☐	
• Izozkia / helatua ☐	• Pastela ☐	
• Jamon york ☐	• Patata / lur sagarra ☐	

6 JANTZIAK (29)

• Alkandora / atorra ☐	• Botak ☐	• Gerrikoa ☐
• Baberoa / adurzapia ☐	• Botoia / butoina ☐	• Gona / jupa ☐
• Bainujantzia ☐	• Bufanda / lepokoa ☐	• Guanteak / eskularruak ☐
• Bata / amantala ☐	• Buzoa / zalopeta ☐	• Jertsea / trikota ☐
• Bisera / kazketa ☐	• Galtzerdia=kaltzetina ☐	• Kamiseta / t-shirta ☐

- Kantzontziloa / eslipa
- Kremailera
- Kuleroa / kulota
- Leotardoa / kolantak
- Painala / zapia / txatara

- Pijama
- Poloa
- Prakak = galtzak
- Sandaliak / txankletak
- Txamarra / paltoa / berokia

- Txandala / josinga
- Txanoa
- Zapatak / oinetakoak
- Zapatilak / xapinak

7 GORPUTZ ATALAK (27)

- Ahoa
- Alua / pottottoa
- Atzamarra / behatza / erhia
- Atzazalak / azkazalak
- Aurpegia / betartea
- Begia
- Belarria
- Belauna
- Bizarra

- Bizkarra
- Burua
- Eskua
- Ezpainak
- Hagina / hortza
- Hanka / zangoa
- Ilea / bilua
- Ipurdia
- Kopeta / bekokia

- Lepoa
- Mihia / mingaina
- Oina
- Okotza / kokotxa
- Sudurra
- Titia / bularra
- Tripa / sabela
- Zakila / pittilina
- Zila / zilborra / xilikoa

8 ETXEKO TRESNA TXIKIAK (50)

- Alfonbra / tapiza
- Argazkia
- Argia
- Artaziak / guraizeak / aizurrak
- Aspiragailua
- Baldea / ontzia
- Betaurrekoak / begi lagunak
- Botika / jarabea / siropa
- Botila
- Burukoa / almohada
- Dirua / sosa
- Edalontzia / basoa
- Erlojua / ordularia
- Erratza / eskoba
- Eskuzapia / mantela / eskutrapua
- Fregona / mopa
- Giltza / gakoa
- Iltzea / untzea

- Irratia / radioa
- Jaboia / saboia
- Kartera/poltsa/ moltsa
- Kaseta / CDA
- Kaxa / kutxa
- Koilara / kutxarea
- Kuadroa
- Labana / aiztoa / ganita
- Lapikoa / eltzea
- Lata / potea / tarroa
- Lorea
- Lurrina / kolonia
- Mailua
- Maindirea / izara / mihixia
- Manta / estalkia
- Mukizapia / mukanexa
- Orrazia
- Pala

- Papera
- Pintza / gantxoa / ixkilima
- Pixomitzia / Orinala
- Plantxa / lisa-burdina
- Platera / azietza
- Saskia / otarra
- Tapa
- Taza / katilua
- Telefonoa
- Tenedora / sardexka
- Toaila / zerbieta
- Txupetea
- Zaborra / zikinontzia
- Zepiloa / hortz eskulla

9 ALTZARIAK ETA GELAK (33)

- Armairua
- Atea
- Aulkia / sila / kadera
- Bainera
- Balkoia / terraza
- Berogailua / radiadorea
- Bideoa
- Dutxa
- Egongela / sala
- Fregadera / harria
- Garajea / sotoa
- Hozkailua / frigorifikoa

- Igogailua / aszensorea
- Ispilua / miraila
- Kajoia / tiranta
- Komuna
- Lababoa / konketa
- Labadora / garbigailua
- Labea
- Leihoa
- Logela / ganbara
- Mahaia
- Mesilla / gau-mahaitxo
- Mikroondasa

- Ohea
- Ordenagailua
- Orma / pareta
- Sehaska / kuma
- Sekadora
- Sofa/ butaka/ kanapea
- Sua
- Sukaldea / eskaratza
- Telebista

10 KANPOKO GAUZAK (31)

- Aitzurra
- Aulkia / bankua
- Belarra
- Eguzkia
- Elurra
- Eskailera / zurubia
- Espaloia
- Euria / ebia
- Haizea
- Harria
- Hondarra / harea

- Igerilekua / pizina
- Ilargia / iretargia
- Izarra
- Kalea / karrika
- Karretilla / eskorga
- Lainoa / hodeia
- Landarea
- Lorategia / jardina
- Lokatza / lupetza / lohia
- Lurra
- Makila

- Putzua
- Semaforoa / sua
- Teilatua
- Tiin-talan / kolunpioa
- Txirrista
- Zerua
- Zubia
- Zuhaitza / arbola
- Zuloa / ziloa

11 KANPOKO TOKIAK (22)

• Ataria ☐	• Eskola / ikastola ☐	• Parkea ☐
• Baratza / soloa ☐	• Etxea ☐	• Plaza ☐
• Baserría ☐	• Festa / jaiá / dantza ☐	• Taberna ☐
• Basoa / oihana ☐	• Frontoia ☐	• Zinema ☐
• Bidea ☐	• Hondartza ☐	• Zirkoa ☐
• Denda ☐	• Itsasoa ☐	• Zooa ☐
• Eliza ☐	• Lana / lantegia ☐	
• Erreka / ibaia ☐	• Mendia ☐	

12 PERTSONAK (28)

• Ahizpa / arreba ☐	• Dendaria ☐	• Osaba / tio / otto ☐
• Aita / aitatxo ☐	• Gizona ☐	• Pailasoa ☐
• Aitona / aitita / aitatxi ☐	• Haurraren izena ☐	• Polizia / ertzaina ☐
• Ama / amatxo ☐	• Izeba / tia / ttantta ☐	• Suhiltzailea/ bonberoa ☐
• Amona / amama / amatxi ☐	• Jendea ☐	• Umea / haurra / ninia ☐
• Anaia / neba ☐	• Laguna ☐	• Zaintzailearen / irakaslearen izena ☐
• Andereño / maisua ☐	• Lehengusua / lehengusina ☐	
• Andrea / emakumea / emaztea ☐	• Medikua / sendagilea ☐	
• Animalia ezagunen izena (Belxa, Lagun) ☐	• Mutila / mutikoa ☐	
• Artzaina ☐	• Neska / neskatoa ☐	
• Baserritarra ☐	• Olentzero ☐	

13 JOKOAK, JOLASAK ETA EGUNEROKOAK (26)

• Afaria ☐	• Egun on ☐	• Kukuka ☐
• Agur / aio / kaixo ☐	• Ekatzu bostekoa / eman eskua / bokala ☐	• Merienda / askaria ☐
• Arri arri / arre arre / tilin-talan ☐	• Eskerrik asko/mila esker ☐	• Mesedez / otoi ☐
• Bai ☐	• Ez ☐	• Oso ongi / biziki untsa ☐
• Baietz harrapatu ☐	• Gabon / ondo lo egin ☐	• Pix-pix egitera (txisa) ☐
• Bainatzera / plisti-plasta egitera ☐	• Gosaldu ☐	• Saltoka ☐
• Bazkaria ☐	• Handi-handia ☐	• Siesta / pausa ☐
• Berriro / berriz / oino ☐	• Ixo ☐	• Txalo-pin-txalo (jolasa) ☐
• Danborra edo tronpeta jo ☐	• Kaka egin ☐	

14 EKINTZAK, PROZESUAK ETA EGOERAK ADIERAZTEN DITUZTEN ADITZAK (103)

• Abestu / kantatu ☐	• Eraman / eroan ☐	• Irakurri ☐	• Moztu / ebaki ☐
• Altxatu / zutitu ☐	• Erosi ☐	• Iritsi / heldu ☐	• Mugitu ☐
• Amaitu / bukatu ☐	• Erre ☐	• Irristatu/ labandu ☐	• Nahi / gura ☐
• Apurtu/puskatu/ hautsi ☐	• Esan / erran ☐	• Itxi / zarratu / hetsi ☐	• Negar egin ☐
• Asmatu / igarri ☐	• Eseri / jezari ☐	• Itxoin / xaude ☐	• Oratu / heldu / atxiki ☐
• Atera / irten ☐	• Eskatu ☐	• Itzali / amatatu ☐	• Orraztu ☐
• Aukeratu / hautatu ☐	• Esnatu / iratzarri ☐	• Jaitsi / bajatu ☐	• Pegatu / itsatsi / erantsi ☐
• Aurkitu ☐	• Etorri / jin ☐	• Jan ☐	• Pentsatu / uste ☐
• Barre (irri) egin ☐	• Etzan / etzun ☐	• Jantzi ☐	• Pintatu / margotu ☐
• Begiratu / so egin ☐	• Eutsi ☐	• Jaso / altxatu ☐	• Piztu / izetu ☐
• Bilatu ☐	• Gaidu ☐	• Jo / tas tas egin ☐	• Prestatu ☐
• Bildu / batu ☐	• Garbitu ☐	• Joan ☐	• Probatu / dastatu ☐
• Bota ☐	• Gelditu / geratu ☐	• Jolastu/ olgatu/ jostatu ☐	• Putz egin / ufatu ☐
• Bultzatu / pusatu ☐	• Gorde / ezkutatu ☐	• Kendu ☐	• Salto egin / jauzi ☐
• Dantzatu / dantzan egin ☐	• Gustatu ☐	• Kilimatu/ kili-kili egin ☐	• Sartu ☐
• Deitu / hots egin ☐	• Haginka/horzka egin / ausiki ☐	• Konpondu ☐	• Tapatu / estali ☐
• Edan ☐	• Harrapatu ☐	• Koritatu ☐	• Tiratu ☐
• Eduki ☐	• Hartu ☐	• Korrika / lasterka egin ☐	• Txalo egin ☐
• Egin ☐	• Hitz / berba egin ☐	• Lagundu ☐	• Txokatu / kaskatu ☐
• Egon ☐	• Hoztu ☐	• Lan egin ☐	• Txupatu ☐
• Ekarri ☐	• Ibili ☐	• Laztandu / perekatu ☐	• Ukitu / ikutu / hunki ☐
• Eman ☐	• Igeri / uger egin ☐	• Lehortu / sikatu ☐	• Ulertu / aditu ☐
• Entzun ☐	• Igo ☐	• Lo egin / lokartu ☐	• Utzi / laga ☐
• Erakutsi ☐	• Ikusi ☐	• Lotu ☐	• Zabaldtu / ireki ☐
• Erantzi ☐	• Ipini / jarri / paratu ☐	• Maite / maitatu ☐	• Zikindu / lohitu ☐
• Erori / jauzi ☐	• Irabazi ☐	• Min egin ☐	

15 DESKRIBATZEKO HITZAK (63)

• Altua ☐	• Azkena ☐	• Beroa ☐	• Bustia / bustita ☐
• Aurrena / lehena ☐	• Beldurtuta / ikarututa ☐	• Berria ☐	• Dotorea / apaina ☐
• Arina ☐	• Beltza ☐	• Betea / beteta ☐	• Egarrri / egarrituta ☐
• Azkarra / bizkorra ☐	• Berdea ☐	• Biguna ☐	• Erraza ☐

- Esna / itzarrik / itzartuta
- Estua
- Gaixoa
- Gaiztoa
- Garbia
- Gogorra
- Gorria
- Gose / gosetuta
- Goxoa
- Guapoa / ederra
- Handia
- Harroa / harroska

- Hobeia
- Horrela / holan
- Horia
- Hotza
- Hutsa / hutsik
- Iluna
- Isila
- Itsusia / zatarra
- Kakatia
- Koitadua / gizajoa
- Laburra / motza
- Lehorra / sikua

- Lodia / potoloa
- Logurea / logalea
- Luzea
- Nekatuta / kantsatuta
- Okerra / bihurria
- Ona / zintzoa
- Ondo
- Pobrea / behartsua
- Poliki / astiro
- Polita
- Pozik / alai / kontent
- Tontoa / zozoa

- Tristea
- Txarra
- Txikia / txipia
- Txoriburua
- Urdina
- Zabala
- Zaharra
- Zaila / gaitza
- Zapalduta
- Zikina
- Zuria

16 DENBORARI BURUZKO HITZAK (12)

- Arratsaldea / arrastia
- Atzo
- Berandu / belu
- Bihar

- Eguna
- Gaua
- Gaur / egun
- Gero

- Goiza
- Lehen / ostion
- Orain
- Ordua / orena

17 IZENORDAINAK (20)

- Ni
- Nireia
- Zu
- Zurea
- Hura / ha
- Harena
- Berea

- Horiek
- Horiēna
- Gu
- Gurea
- Zuek
- Haiēk
- Haiena

- Hau
- Honena
- Hori
- Horrena
- Hauek
- Hauena

18 GALDERA HITZAK (9)

- Noiz?
- Nola / zelan?
- Non?

- Nondik?
- Nora?
- Nor ? / zein?

- Norena / zeinena?
- Zer?
- Zergatik?

19 A) TOKIA ADIERAZTEKO HITZAK

- Hemen
- Hor
- Han
- Hurbil / hur / gertu
- Hona
- Bertan
- Gain (gainean, gainera, gainetik, ...)
- Azpi (azpian, azpira, azpitik, ...)

- Goi (goian, gora, goitik, ...)
- Behe (behean, beheara, behetik, ...)
- Barru/barne (barruan, barrura, barrutik, barnean, barnera, ...)
- Kanpo (kanpora, kanpoan, kanpotik)
- Atze/gibel (atzean, atzera, atzetik, gibelean, gibelera, ...)
- Aurre (aurrean, aurrera, ...) / Antzin (antzinean, antzinetik, ...)
- Ondoa/albo (ondoan, ondora, ondotik, alboan, albotik, ...)

B) HITZ BUKAERAK

- an (trenean, etxean, mendian, itsasoan, kalean, ...)
- ra (trenera, etxera, mendira, itsasora, kalera, ...)
- raino (treneraino, etxeraino, mendiraino, kaleraino, ...)
- rantz (etxerantz, honuntz, haruntz, ...)
- tik (trenetik, etxetik, menditik, itsasotik, kaletik, ...)
- zkoa (txokolatzekoa, egurrezkoa, ...)
- koa (trenekoa, etxekoa, mendikoa, itsasokoa, kalekoa, ...)
- z (oinez, negarrez, kontuz, ...)
- rena (trenarena, lagunarena, aititarena, Itsasorena, ...)
- rentzat (lagunarentzat, Mikelentzat, osabarentzat, ...)
- rekin/-gaz (lagunarekin, txakurrarekin, lagunagaz, txakurragaz, ...)

20 ZENBATZAILEAK ETA BESTELAKOAK (17)

- Apur bat / pixka bat
- Askoi / Anitz

- Bakoitza
- Bat

- Bat ere ez / bapez / deus ez
- Ezer ez / ezebez

- Batzuk
- Berdina
- Beste bat/ bertze bat
- Bestea/ bertzea

- Besterik/ bertzerik
- Dena
- Gehiago
- Gehiegi / larregi / sobera

- Gutxi /gitxi
- Nahikoa / aski
- Pila bat

21 LOKAILU ETA JUNTAGAILUAK (6)

- Ba
- Baina

- Bestela / bertzela
- Edo

- Eta
- Orduan

B. HAURRAK HITZAK NOLA ERABILTZEN DITUEN

1. Haurrak hitz egiten al du pasatutako gertakariez? Esate batera, joan den astean ikusitako zirkoaz hitz egiten al du pailazoa, elefantea edo beste zerbait aipatuaz?
2. Haurrak hitz egiten al du oraindik gertatu ez diren gauzez, adibidez "parkera" esaten du, etxetik atera baino lehenago?
3. Haurrak hitz egiten al du aurrean ez dituen gauzei, panpinei edo jostailuei buruz, edo galdetzen al du ez dagoen baten bati buruz?
4. Haurrak ulertzen al du gelan ez dagoen zerbaiti buruz galdetzen badiozu, adibidez joaten al da bere gelara baloiaren bila zuk galdetzen badiozu "baloia non dá?".
5. Haurrak hartu edo erakusten al du gauzaren bat jabearen izena esanez, jabea aurrean ez dagoela? Adibidez, haurrak aitaren oinetakoa hartu eta esaten al du "aitatxo"?

Oraindik ez Batzuetan Sarritan

☒	☐	☐
☒	☐	☐
☒	☐	☐
☐	☐	☒
☐	☐	☒

BIGARREN ATALA: ESALDIAK ETA GRAMATIKA

A. HITZ AMAIERAK

1. Gauza askoz hitz egiterakoan **-k** gehitzen diegu hitzei. Adibidez: *umeak etorri dira, txoriak erosi ditugu, jostailuak hondatu dira*. Zure haurra hasita dago halakoak egiten?
2. Jabetza adierazteko askotan **-ren** gehitzen diegu hitzei. Adibidez: *amaren* begia, *umearen* pilota, *neskaren* panpina. Zure haurra hasita dago halakoak egiten?
3. Gauzak edo pertsonak nongoak diren adierazteko askotan **-ko** gehitzen diegu hitzei. Adibidez: *etxeke atea, herriko zubia, mendiko zaldia*. Zure haurra hasita dago halakoak egiten?
4. Ekintzak nork egiten dituen adierazteko askotan **-k** eransten diegu hitzei. Adibidez: *amak egin du, Peruk egin du, txoriak ekarri du*. Zure haurra hasita dago halakoak egiten?
5. Gauzak edo bestelakoak nori egin edo ematen zaizkion adierazteko **-ri** edo **-i** eransten diegu hitzei. Adibidez: *amari egin diogu, lkerri gertatu zaio, txoriari erori zaio, niri gertatzen zait*. Zure haurra hasita dago horrelakoak egiten?
6. Gauzak txikiak edo maitagarriak direla adierazteko batzuetan **-txo** edo **-ño** eransten diegu hitzei. Adibidez: *etxetxoa, katutxoa, maiteñoa*. Zure haurra hasita dago halakoak egiten?
7. Ekintza edo gauzaren bat bukatuta dagoela adierazteko, ondoko aditz amaiera hau edo antzekoa esaten du zure haurrak?: **-a/ta** : *apurtuta, apurtua, ikusita, ikusia, ekarrita, ekarria, eginda*.
8. Ekintzaren bat gertatzen ari dela adierazteko, ondoko aditz amaiera hau edo antzekoa esaten du zure haurrak?: **-tzen/ten**: *apurtzen, ikusten, ekartzen, egiten*.
9. Ekintzaren bat geroago gertatuko dela adierazteko, ondoko aditz amaiera hau edo antzekoa esaten du zure haurrak?: **-ko/-en**: *apurtuko, ikusiko, ekarriko, egingo/eginen*.

Oraindik ez Batzuetan Sarritan

☒	☐	☐
☒	☐	☐
☒	☐	☐
☒	☐	☐
☒	☐	☐
☒	☐	☐
☒	☐	☐
☒	☐	☐
☒	☐	☐

B. ADIZKIAK

Pertsona batez edo bestez ari garenean aditzaren forma aldatu egiten dugu. Nabarmenduta dauden ondorengo zein forma esaten ditu zure haurrak? (Errazagoa izango delakoan, adizkiak multzotan bereizi ditugu)

I. NOR-ADIZKIAK

- Etorri *naiz*, joan *naiz*
- Etorri *zara*, joan *zara*
- Etorri *da*, joan *da*
- Etorri *gara*, joan *gara*
- Etorri *zarete*, joan *zarete*
- Etorri *dira*, joan *dira*

- Etorri *nintzen*, joan *nintzen*
- Etorri *zen*, joan *zen*

- Hemen *nago*
- Hemen *dago*
- Goazen**

II. NOR-NORI ADIZKIAK

Erori *zait*, jausi *jata* Erori *zaizul* jausi *jatzu* Erori *zaio* jausi *jako*

III. NOR-NORK ADIZKIAK

Nahi *dut*, ekarri *duf* Nahi *nuen*, ekarri *nuen* Hemen *daukat* / *duf*

Nahi *duzu*, ekarri *duzu* Nahi *zuen*, ekarri *zuen* Hemen *dauka* / *du*

Nahi *du*, ekarri *du* Nahi *nituen*, ekarri *nituen* Hemen *dauzkat* / *dituf*

Nahi *dituf*, ekarri *dituf* Nahi *zituen*, ekarri *zituen* Hemen *dauzka* / *ditu*

Nahi *dituzu* ekarri *dituzu* Ez *dakit*

Nahi *ditu*, ekarri *ditu* Ez *daki*

IV. NOR-NORI-NORK ADIZKIAK

Esan *diot*, eman *diof* Esan *dizkiot*, eman *dizkiot* Esan *nion*, eman *nion*

Esan *dizut*, eman *dizut* Esan *dizkizut*, eman *dizkizut* Esan *nizun*, eman *nizun*

HAURRA HASITA AL DAGO HITZAK LOTZEN? ADIBIDEZ: "HEMEN NI", "ZUK EKARRI", "HAU BOTA"...

Oraindik ez Batzuetan Sarritan

- "Oraindik ez" erantzun baduzu, zoaz zuzenean azken orrialdera eta bete informazio orokorra, mesedez.
- "Batzuetan" edo "sarritan" erantzun baduzu, jarraitu galdesoria betetzen.

C. ADIBIDEAK

Mesedez, idatzi haurrak ESAN dituen hiru esaldi luzeenetakoak

- _____
- _____
- _____

D. ESALDIEN KONPLEXUTASUNA

I. Haur txikiek ez dituzte beti helduen egitura berak erabiltzen. Gainera, batzuetan haurrek egitura bat baino gehiago erabil ditzakete une berean. Zure haurrak hori egiten badu, markatu esaten dituen GUZTIAK.

- Haurra ipuinari begira dago eta "nor / zein da hori?" galdetzen zaionean, nola erantzuten du?
 a) Umea txikia b) Ume txikia
- Haurrari "nor / zein etorri da?" galdetzen zaionean, nola erantzuten du?
 a) Bestea umea b) Beste umea
- Haurrari "nor / zein etorri da?" galdetzen zaionean, nola erantzuten du?
 a) Umea bat b) Ume bat
- Nola esaten du haurrak?
 a) Hau goxokia (nahi dut) b) Hau goxoki (nahi dut)
 c) Goxoki hau (nahi dut)
- Haurrari "nora joan nahi duzu" galdetzean, nola erantzuten du?
 a) Bilbo b) Bilbora
- Nola esaten du haurrak?
 a) Amona etxea b) Amonaren etxea
 c) Amonarena
- Nola erantzuten du haurrak "nork / zeinek ekarri du sagarra?" galdetzen zaionean?
 a) Aita b) Aitak
- Nola erantzuten du haurrak "nor / zein joan da?" galdetzen zaionean?
 a) Aitak b) Aita
- Nola erantzuten du haurrak "nori / zeini eman diozu?" galdetzen zaionean?
 a) Aita b) Aitari
- Nola erantzuten du haurrak "non dago?" galdetzen zaionean?
 a) Etxea b) Etxean
- Nola esaten du haurrak?
 a) Ez dauka begia b) Ez dauka begirik
- Norbaiti ez joateko eskatzeko nola esaten du haurrak?
 a) Ez b) Ez joan
 c) Ez zaitetz joan
- Nola esaten du haurrak zerbait polita dela adierazteko?
 a) Politia b) Politia da
- Nola eskatzen ditu haurrak gauzak?
 a) Ura b) Ura ekarri
- Nola adierazten du haurrak norbait etorri dela?
 a) Etorri b) Etorri da
- Nola adierazten du haurrak norbaitek zerbait ekarri duela?
 a) Ekarki b) Ekarki du
- Nola adierazten du haurrak norbaitek zerbait eman diola?
 a) Eman b) Eman du
 c) Eman dit
- Nola esaten du haurrak kamioia erori / jausi zaionean?
 a) Ez hautsi / apurtu b) Ez da hautsi / apurtu
- Nola esaten du kanpora joan behar duela?
 a) Kanpora b) Kanpora joan
 c) Kanpora noa
- Nola esaten du haurrak geroxeago etorriko dela?
 a) Etorri b) Etorriko
 c) Etorriko naiz
- Nola adierazten du zerbait botatzeko asmoa duela?
 a) Bota b) Bota behar dut

22. Nola esaten du haurrak?
 a) Balinda hartu? b) Hartuko dut?
 c) Hartu ahal dut?
23. Nola adierazten du haurrak norbait atzo etorri zela?
 a) Etorri b) Etorri da
 c) Etorri zen
24. Nola adierazten du haurrak atzo zerbaite ikusi zuela?
 a) Ikusi b) Ikusi duten / doten
 c) Ikusi nuen
25. Nola esaten du sagarrak ekarri dituela?
 a) Ekarri dut b) Ekarri ditut
26. Nola esaten du sagarrak eman dizkizula?
 a) Eman dizut b) Eman dizkizut
27. Nola adierazten du haurrak zu ikusi zaituela?
 a) Ikusi dizut b) Ikusi zaitut
28. Nola egiten ditu haurrak galderak?
 a) Etxea non? b) Etxea non dago?
 c) Non dago etxea?
29. Nola erantzuten du haurrak "zertarako nahi duzu?" galdetzen zaionean?
 a) Margotu b) Margotzeko

30. Nola erantzuten du "zer esan duzu?" galdetzen zaionean?
 a) Nirea da b) Nirea dela
31. Nola erantzuten dio "zergatik egin duzu hori?" galderari?
 a) Nahi dut b) Ze / zergatik nahi dut
 c) Nahi dudalako d) Nahi dut eta / nahi baitut
32. Nola esaten du zerbaite ez dakiela?
 a) Ez dakit zer da b) Ez dakit zer den
33. Nola erantzuten dio "zertan zabilta?" galderari?
 a) Jolastu b) Jolasten
34. Zer esaten du bila ibili den panpina erakustean?
 a) Panpina! b) Galdu den panpina!
35. Zer esaten du bila ibili den panpina erakustean?
 a) Panpina! b) Galdutako panpina!
36. Nola esaten du ez duela nahi?
 a) Ez nahi dut b) Ez dut nahi
37. Nola esaten du haurrak?
 a) Zara tontoa b) Tontoa zara

INFORMAZIO OROKORRA

Hemen eskatzen zaizun informazioa erabat konfidentziala da, baina datuen tratamendurako guztiz beharrezkoa. Horregatik ahalik eta galdera gehien erantzutea eskertuko genizuke.

HAURRAREN DATUAK

Izen-deiturak _____
 Herria MUNGBIA Telefonoa _____
 Zenbat neba-areba dira? 2 Seme-alabetan, zenbatgarrena da? 2.
 Zenbat lagun bizi zarete etxean? 4

Ondoko pertsonekin zenbat denbora egiten du haurrak eta zein hizkuntza erabiltzen du?

	Zenbat ordu egunean?	Zenbat egun astean?	Zein hizkuntza?
Aita	<u>5</u> larreputan <u>16</u> astelehenera		<u>EUSKERRA</u>
Ama	<u>6</u> larreputan <u>16</u> astelehenera		<u>EUSKERRA</u>
Irakaslea	<u>8</u>	<u>5</u>	<u>EUSKERRA</u>
Zaintzailea			
Besteren bat, zein?			
Besteren bat, zein?			

Haurraren osasuna
 Zazpikia edo zortzikia izan zen? EB Zein pisurekin jaio zen? 2,9 Kg
 Entzumen edo mintzamen arazorik izan du? EB Baietzkoa bada erantzuna, esan ezazu zein

Izan al du belarriko infekzioirik? EB Baietzkoan, urtean zenbat? _____
 Beste gaitz larririk izan du? EB Zein? _____

GURASOEN DATUAK

Noiztik daki amak euskaraz? Betidanik
 Euskaldun berria 19__ (e)tik (urtea)
 Ez daki

Noiztik daki aitak euskaraz? Betidanik
 Euskaldun berria 19__ (e)tik (urtea)
 Ez daki

Euskaraz egiten dute gurasoek beraien artean? Beti edo gehienetan Batzuetan Inoiz ez
 Lanbidea: Amarena EKONOMILARIA Aitarena ABOKATUA

Ikasketak. Adierazi lortutako eskolaratze mailarik gorena

Amarena	Aitarena
☐ Eskolatu gabe	☐ Eskolatu gabe
☐ Lehen hezkuntza,	☐ Lehen hezkuntza,
☐ Bigarren hezkuntza: batxilergoa edo lanbide heziketa	☐ Bigarren hezkuntza: batxilergoa edo lanbide heziketa
☒ Unibertsitatea	☒ Unibertsitatea

Nork bete du galdetegia? Amak Aitak Beste batek, zeinek? _____

Ez du gaztelera z hitz egiten

Nombre del niño*:	____		
Fecha de nacimiento:	____	Fecha de hoy:	____
		Edad en meses:	____

RECUERDE

- Anote en la cabecera de esta página la **fecha de nacimiento** del niño y la **fecha de hoy**.
- Lea con mucho cuidado las **instrucciones** de cada apartado y rellene el cuestionario con tranquilidad dedicando todo el tiempo que sea necesario a entender las preguntas y recordar lo que el niño hace, comprende o dice.
- Para cualquier **aclaración o duda** sobre la manera de rellenar el cuestionario, debe consultar con la persona que se lo suministró.
- En caso de duda sobre la conducta por la que se pregunta es aconsejable **preguntar a otras personas** que también estén en contacto frecuente con el niño.
- Compruebe que ha rellenado **todas las páginas** del cuestionario.
- Los recuadros que hay al final de cada apartado con las palabras "Puntuación", "Comprende" o "Comprende y dice" están reservados para uso de los profesionales. No anote nada en ellos.

NOTA

Recuerde que los cuestionarios son listas muy extensas de lo que los niños de estas edades pueden decir o comprender. Es por tanto normal que cada niño sólo diga o entienda **algunas de ellas**.

*Si su hijo es **BILINGÜE** tiene que marcar sólo las palabras o frases que use en español.*

Autores de la adaptación española: S. López-Omat, C. Gallego, P. Gallo, A. Karasou, S. Mariscal y M. Martínez.
 Autores de la versión original: D. Jackson-Maldonado, D. Thoi, V. A. Marchman, L. Fenson, T. Newton y B. Conboy.
 Adaptación española publicada con permiso de los propietarios del copyright original.
 Copyright original © 2003 by The CDI Advisory Board.
 Copyright de la adaptación española © 2005 by TEA Ediciones, S.A. - Edita: TEA Ediciones, S.A.; Fray Bernardino de Sahagún,
 24; 28036 MADRID - Todos los derechos reservados. Prohibida la reproducción total o parcial.
 Printed in Spain. Impreso en España. Depósito legal: M-19.305-2005

PARTE I. PALABRAS

I. PRODUCCION TEMPRANA

Por favor, marque la opción que corresponda a lo que su hijo hace en este momento.

1. A veces los niños, aunque hablen muy poco, van "pidiendo" que se les diga el nombre de las cosas que ven. Puede que señalen algo con el dedo y pregunten al adulto "¿éto?" (¿ésto?) o "é é éto" (¿qué es esto?). ¿Hace su hijo estas cosas?	☐	☐	☐
2. Algunos niños dicen los nombres de las cosas que ven. Andan por la casa y dicen los nombres de las cosas o personas que ven. ¿Hace esto su hijo?	☐	☐	☐

II. DESARROLLO DEL VOCABULARIO

En el proceso de aprender a hablar los niños de repente dicen su primera palabra y luego cada vez van diciendo más. Por favor, marque la opción que más se parece a cómo su hijo empezó o está empezando a hablar.

1. Una vez que dijo su primera palabra, empezó enseguida a decir muchas más.
2. Dijo su primera palabra y desde entonces ha ido diciendo palabras nuevas, pero muy poquito a poco.
3. Empezó poquito a poco y pasado un tiempo de pronto empezó a decir muchas más.
4. Aún está diciendo las primeras palabras, muy pocas.
5. Todavía no dice palabras.

III. VOCABULARIO

A continuación encontrará una lista con palabras del vocabulario de los niños pequeños. Los niños comprenden más palabras de las que dicen. En este caso estamos interesados sólo en las palabras que su hijo DICE. Por favor, lea la lista y señale sólo las palabras que su hijo dice marcando el cuadrado que hay al lado de cada palabra.

RECUERDE:

- No se deben marcar las palabras que el niño imita, sino sólo las que produce espontáneamente.
- Marque la palabra aunque el niño la pronuncie de manera diferente / infantil.
Por ejemplo, si el niño dice "eta" en lugar de "galleta", "tota" en lugar de "pelota", "aba" por "agua", etc.
- Marque la palabra cuando el niño dice otra palabra parecida con el mismo significado.
Por ejemplo, marque la palabra "patatas" si el niño dice "papas", marque "tienda" si el niño dice "super", o "papá" si dice "papi", etc.

Tenga en cuenta que es normal que cada niño diga sólo unas pocas palabras. En el cuestionario hay muchísimas palabras. No se preocupe si su hijo no dice muchas de las palabras del cuestionario.

1. INTERJECCIONES Y SONIDOS DE ANIMALES Y COSAS (19)

aúpa	☐	¿eh?	☐	nino-nino (sirena)	☐	rín-rín (timbre)	☐
auuuu (lobo)	☐	gua-guáu	☐	pípii (coche)	☐	tic-tac	☐
beeee	☐	¡hala!	☐	pío-pío	☐	tocotoc (caballo)	☐
brumbrum (coche)	☐	iiiiiaaaa (burro)	☐	¡pumba!	☐	¡uy!	☐
cuá-cuá	☐	miau	☐	Quiquiriquí	☐		

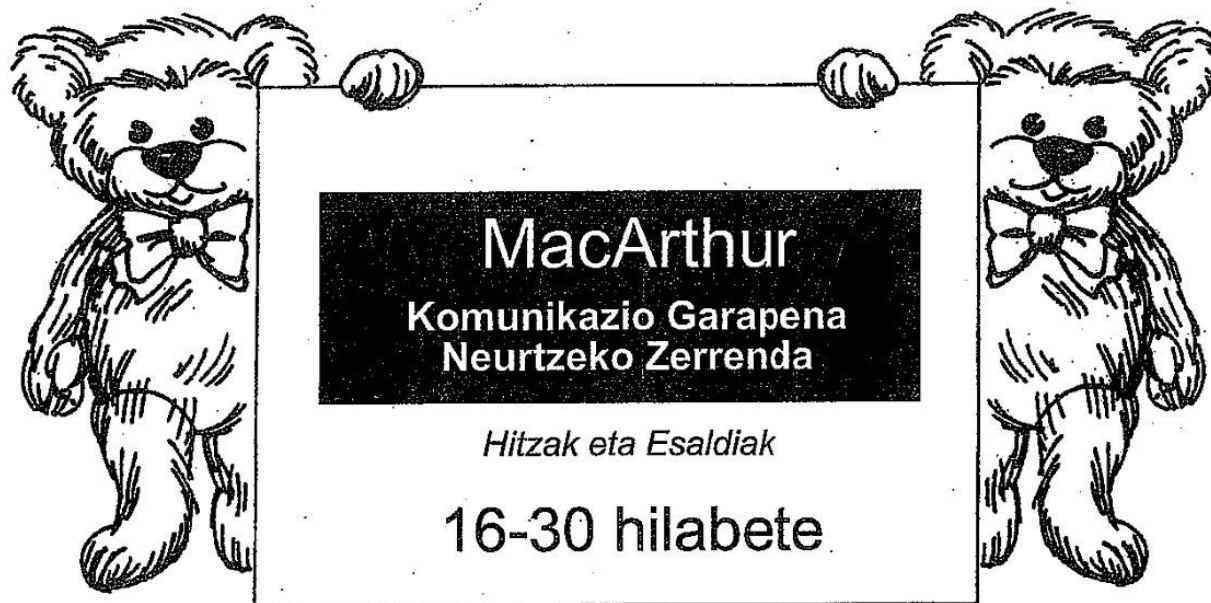
DICE

2. JUEGOS, RUTINAS Y FÓRMULAS SOCIALES (31)

a bañar	☐	caríño	☐	gracias	☐	¿qué pasa?	☐
a comer	☐	cinco lobitos	☐	hasta luego/hasta mañana	☐	se acabó	☐
a dormir	☐	cochino	☐	hola/adiós	☐	te quiero	☐
a ver	☐	cuidado	☐	mira	☐	tonto/a	☐
a vestir	☐	déjame	☐	no	☐	vale	☐
besitos	☐	eso no	☐	palmas palmitas	☐	vamos	☐
bueno (bien)	☐	espera	☐	por favor	☐	ya está	☐
buenos días/noches	☐	estáte quieto	☐	¿por qué?	☐		

DICE

Haurraren izena: A
 Jaiotze data: 2013-07-06
 Mutila ala neska? MUTILA Gaurko data: 2015-03-13
 Zenbat hilabete ditu? 20 hilabete

Galdesorta hau Euskal Herri osoan erabiltzeko egin da. Horregatik, sarritan, euskalkietako forma baliokideak jaso dira. Nahikoa da hauetako bat edo antzekoa esatea, markatzeko.

Nola erantzun: Baietzkoa Ezetzkoa

LEHEN ATALA: HAURREK ESATEN DITUZTEN HITZAK

A. HITZ ZERRENDA

Haurrek esaten dituztenak baino hitz gehiago ezagutzen dituzte. Gu haurrak ESATEN dituen hitzekin gaude batik bat interesaturik. Hartu zerrenda eta markatu haurrari esaten entzun dizkiozun hitzak. Haurrak hitzen bat horrela edo beste era batera esaten badu (adibidez, "pilota" esan beharrean "piota" edo antzekoren bat esaten badu, edo zure herrian edo etxean bakarrik erabiltzen duzuen moduren batean egiten badu) markatu hitza. Zerrenda hau haurrek erabiltzen dituzten hitzena da, eta ez duzu zertan kezkatu, inondik inora, zure haurrak hauetariko batzuk esaten ez baditu.

1 GAUZEN ETA ABEREEN HOTSAK (12)

• Bee ☒	• Kukurruku ☒	• Rin-rin ☐
• Brun-brun / po-po ☒	• Miau ☒	• Tan-tan ☐
• Guau-guau ☒	• Muu ☒	• Txio-txio / pio-pio ☒
• Kua-kua ☒	• Pun ☐	• Txuku-txuku ☐

2 ANIMALIA IZENAK (benetakoak edo jostailuak) (43)

• Ahatea / palta	☒	• Karramarroa	☐	• Txakurra (edo izena)	☒
• Ardia	☒	• Katua / mitxina	☒	• Txerria	☒
• Armiarma	☐	• Kokodriloa	☒	• Tximeleta / pinpirina	☐
• Arraina	☒	• Lehoia	☒	• Tximinoa / tximua	☒
• Astoa	☒	• Marigoringoa / amonamantangorri / kattalin gorri	☒	• Txingurria / xinaurria	☐
• Azeria	☐	• Marrazoa/tiburoia	☐	• Txita / txitxa	☐
• Balea	☐	• Matxinsaltoa / larrautia	☒	• Txoria	☒
• Behia	☒	• Oilarra	☐	• Untxia / konejua / lapina	☒
• Bildotsa / arkumea	☐	• Oiloa	☒	• Usoa	☒
• Dortoka / apo armatua	☐	• Olagarroa / pulpoa	☒	• Zaldia	☒
• Elefantea	☒	• Ontza / mozoloa	☐	• Zezena	☐
• Eulia / elbia / ulia	☐	• Otsoa	☒	• Zomorroa	☐
• Hartzia	☒	• Sagua	☒		
• Hipopotamoa	☐	• Sugea	☒		
• Igela, zapoa	☒	• Txahala / txekorria	☐		
• Karakola / barraskiloa	☒				

3 IBILGAILUAK (benetakoak edo jostailuak) (14)

• Anbulantzia	☒	• Helikopteroa	☒	• Traktorea	☒
• Autobusa	☒	• Itsasontzia / txalupa	☒	• Trena	☒
• Bizikleta	☒	• Kamioia	☒	• Trizikloa	☐
• Garabia / grua	☐	• Kotxea / autoa	☒	• Ume-silla / puzeta	☒
• Hegazkina / abioia	☒	• Motoa	☒		

4 JOSTAILUAK (18)

• Arkatza	☐	• Jostailua	☐	• Pilota	☒
• Baloia	☒	• Liburuak	☒	• Plastilina / oreia	☒
• Danborra / atabala	☒	• Margoak / pinturak	☒	• Puzzlea	☒
• Globoak / balona	☒	• Oparia	☒	• Raketa / pala	☒
• Ipuina	☒	• Panpina	☒	• Takoak / lego (eraikinak)	☐
• Jokoa	☐	• Patinetea / troineta	☒	• Tiza / klariona / igeltsoa	☐

5 JATEKOAK ETA EDATEKOAK (68)

• Albondigak / buletak	☐	• Jogurra	☒	• Patea	☒
• Ardoa	☐	• Kafea	☒	• Platanoa / banana	☒
• Arraina	☒	• Kakahueteak	☐	• Purrea / papila	☒
• Arrautza	☒	• Kakaoa / kola-kaoa	☒	• Regaliza	☐
• Arroza / irrixa	☒	• Karameloa / gozokia	☐	• Sagarra	☒
• Arroz-esnea	☐	• Konpota	☐	• Saltsa	☐
• Atuna	☐	• Koka-kola, kas, orangina	☒	• Saltxitxak	☒
• Azeitunak / olibak	☒	• Laranja	☒	• Tomatea	☒
• Azukrea	☐	• Lentejak / dilixtak	☒	• Tortila / omeleta	☒
• Babarrunak/babak	☐	• Letxuga / entsalada	☒	• Txikleak / txingoma	☐
• Bainak/lekak	☒	• Madalenak	☒	• Txokolatea	☒
• Biberioa	☒	• Mahatsa	☐	• Txorixoa	☒
• Bitaminak	☐	• Makarroiak / pasta	☒	• Txupatxusa / piruleta / zuzeta	☒
• Esnea	☒	• Makatza / udarea / madaria	☐	• Ura	☒
• Flana	☐	• Marrubiak / mailukiak	☐	• Urdaiazpikoa / xingarria	☒
• Fritoak / kroketak	☒	• Meloia	☐	• Urrak	☐
• Fruta	☒	• Mermelada / erreximenta	☐	• Zopa / salda	☒
• Gailleta / bixkotxa	☒	• Natilla / krema	☐	• Zumoa / jusa	☒
• Gatza	☐	• Nozilla / nutela	☒		
• Gazta / gasna	☒	• Ogia	☒		
• Hanburgesa	☒	• Ogitarstekoa / bokadilloa	☒		
• Haragia / okela / txitxia	☒	• Oilaskoa	☒		
• Intxaurreak	☐	• Palomitak / krispetak	☐		
• Izozkia / helatua	☒	• Pastela	☒		
• Jamon york	☐	• Patata / lur sagarra	☒		

6 JANTZIAK (29)

• Alkandora / atorra	☐	• Botak	☒	• Gerrickoa	☐
• Baberoa / adurzapia	☒	• Botoia / butoina	☐	• Gona / jupa	☐
• Bainujantzia	☐	• Bufanda / lepokoa	☐	• Guanteak / eskularruak	☒
• Bata / amantala	☒	• Buzoa / zalopeta	☐	• Jertsea / trikota	☒
• Bisera / kazketa	☐	• Galtzerdia = kaltzetina	☒	• Kamiseta / t-shirta	☒

- Kantzontziloa / eslipa
- Kreailera
- Kuleroa / kulota
- Leotardoa / kolantak
- Painala / zapia / txatara

- Pijama
- Poloa
- Prarak = galtzak
- Sandaliak / txankletak
- Txamarra / paltoa / berokia

- Txandala / joginga
- Txanoa
- Zapatak / oinetakoak
- Zapatilak / xapinak

7 GORPUTZ ATALAK (27)

- Ahoa
- Alua / pottottoa
- Atzamarra / behatza / erhia
- Atzazalak / azkazalak
- Aurpegia / betartea
- Begia
- Belarria
- Belauna
- Bizarra

- Bizkarra
- Burua
- Eskua
- Ezpainak
- Hagina / hortza
- Hanka / zangoa
- ilea / bilua
- Ipurdia
- Kopeta / bekokia

- Lepoa
- Mihia / mingaina
- Oina
- Okotza / kokotxa
- Sudurra
- Titia / bularra
- Tripa / sabela
- Zakila / pittilina
- Zila / zilborra / xilikoa

8 ETXEO TRESNA TXIKIAK (50)

- Alfonbra / tapiza
- Argazkia
- Argia
- Artaziak / guraizeak / aizurrak
- Aspiragailua
- Baldea / ontzia
- Bepurrekoak / begi lagunak
- Botika / jarabea / siropa
- Botila
- Burukoa / almohada
- Dirua / sosa
- Edalontzia / basoa
- Eroljua / ordularia
- Erratza / eskubia
- Eskuzapia / mantela / eskutrapua
- Fregona / mopa
- Giltza / gakoa
- Itzea / untzea

- Irratia / radioa
- Jaboia / saboia
- Kartera/poltsa/ moltsa
- Kasetak / CDa
- Kaxa / kutxa
- Koilara / kutxarea
- Kuadroa
- Labana / aiztoa / ganita
- Lapikoa / eltzea
- Lata / potea / tarroa
- Lorea
- Lurrina / kolonia
- Mailua
- Maindrea / izara / mihixia
- Manta / estalkia
- Mukizapia / mukanexa
- Orrazia
- Pala

- Papera
- Pintza / gantxoak / ixkilima
- Pixomtzia / Orinala
- Plantxa / lisa-burdina
- Platera / azieta
- Saskia / otarrea
- Tapa
- Taza / katilua
- Telefonoa
- Tenedora / sardexka
- Toaila / zerbieta
- Txupetea
- Zaborra / zikinontzia
- Zepilua / hortz eskula

9 ALTZARIAK ETA GELAK (33)

- Armairua
- Atea
- Aulkia / sila / kadera
- Bainera
- Balkoia / terraza
- Berogailua / radiadorea
- Bideoa
- Dubxa
- Egongela / sala
- Fregadera / harria
- Garajea / sotoa
- Hozkailua / frigorifikoa

- Igogailua / aszensorea
- Ispilua / miraila
- Kajoia / tiranta
- Komuna
- Lababoa / konketa
- Labadora / garbigailua
- Labea
- Leihoa
- Logela / ganbara
- Mahaia
- Mesilla / gau-mahaitxoak
- Mikroondasa

- Ohea
- Ordenagailua
- Orma / pareta
- Sehaska / kuma
- Sekadora
- Sofa/ butaka/ kanapea
- Sua
- Sukaldea / eskaratza
- Telebista

10 KANPOKO GAUZAK (31)

- Aitzurra
- Aulkia / bankua
- Belarra
- Eguzkia
- Elurra
- Eskailera / zurubia
- Espaloia
- Eurria / ebia
- Haizea
- Harria
- Hondarra / harea

- Igerilekua / pizina
- Ilargia / iretargia
- Izarra
- Kalea / karrika
- Karretilla / eskorga
- Lainoa / hodeia
- Landarea
- Lorategia / jardina
- Lokatza / lupetza / lohia
- Lurra
- Makila

- Putzua
- Semaforoa / sua
- Teilatua
- Tiin-taian / kolunpioa
- Txirrista
- Zerua
- Zubia
- Zuhaitza / arbola
- Zuloa / ziloa

11 KANPOKO TOKIAK (22)

• Ataria ☐	• Eskola / ikastola ☒	• Parkea ☒
• Baratza / soloa ☐	• Etxea ☒	• Plaza ☒
• Baserría ☐	• Festa / jaia / dantza ☐	• Taberna ☐
• Basoa / oihana ☐	• Frontoia ☒	• Zinema ☐
• Bidea ☐	• Hondartza ☐	• Zirkoa ☐
• Denda ☒	• Itsasoa ☐	• Zooa ☐
• Eliza ☐	• Lana / lantegia ☐	
• Erreka / ibaia ☐	• Mendia ☐	

12 PERTSONAK (28)

• Ahizpa / arreba ☐	• Dendaria ☐	• Osaba / tio / otto ☒
• Aita / aitabxo ☒	• Gizona ☐	• Pailasoa ☐
• Aitona / aitita / aitabxi ☒	• Haurraren izena ☒	• Polizia / ertzaina ☐
• Ama / amatxo ☒	• Izeba / tia / ttantta / <i>Izoko</i> ☒	• Suhiltzailea / bonberoa ☐
• Amona / amama / amatxi ☒	• Jendea ☐	• Umea / haurra / ninia ☐
• Anaia / neba ☒	• Laguna ☒	• Zaintzailearen / irakaslearen izena ☒
• Andereño / maisua ☐	• Lehengusua / lehengusina ☐	
• Andrea / emakumea / emaztea ☐	• Medikua / sendagilea ☒	
• Animalia ezagunen izena (Belxa, Lagun) ☒	• Mutila / mutikoa ☐	
• Artzaina ☐	• Neska / neskatoa ☐	
• Baserritarra ☐	• Olentzero ☒	

13 JOKOAK, JOLASAK ETA EGUNEROKOAK (26)

• Afaría ☒	• Egun on ☐	• Kukuka ☐
• Agur / aio / kaixo ☒	• Ekatzu bostekoa / eman eskua / txókala ☐	• Merienda / askaria ☒
• Arri arri / arre arre / tilin-talan ☐	• Eskerrik asko/mila esker ☐	• Mesedez / otoi ☒
• Bai ☒	• Ez ☐	• Oso ongi / biziki untsa ☐
• Baietz harrapatu ☐	• Gabon / ondo lo egin ☐	• Pix-pix egitera (txisa) ☒
• Bainatzera / plisti-plasta egitera ☒	• Gosaldu ☐	• Saltoka ☐
• Bazkaria ☒	• Handi-handia ☐	• Siesta / pausa ☒
• Berrío / berriz / oino ☒	• Ixo ☐	• Txalo-pin-bxalo (jolasa) ☐
• Danborra edo tronpeta jo ☒	• Kaka egin ☐	

14 EKINTZAK, PROZESUAK ETA EGOERAK ADIERAZTEN DITUZTEN ADITZAK (103)

• Abestu / kantatu ☒	• Eraman / eroan ☐	• Irakurri ☐	• Moztu / ebaki ☐
• Altxatu / zutitu ☐	• Erosi ☐	• Iritsi / heldu ☐	• Mugitu ☐
• Amaitu / bukatu ☒	• Erre ☐	• Irristatu / labandu ☐	• Nahi / gura ☒
• Apurtu/puskatu/ hautsi ☒	• Esan / erran ☐	• Ibi / zarratu / hetsi ☒	• Negar egin ☐
• Asmatu / igarri ☐	• Eseri / jezarri ☐	• Itxoin / xaude ☐	• Oratu / heldu / atxiki ☐
• Atera / irten ☐	• Eskatu ☐	• Itzali / amatatu ☒	• Orraztu ☐
• Aukeratu / hautatu ☐	• Esnatu / iratzarri ☐	• Jaitsi / bajatu ☒	• Pegatu / itsatsi / erantsi ☐
• Aurkitu ☐	• Etorri / jin ☒	• Jan ☒	• Pentsatu / uste ☐
• Barre (irri) egin ☐	• Etzan / etzun ☒	• Jantzi ☒	• Pintatu / margotu ☒
• Begiratu / so egin ☐	• Eutsi ☐	• Jaso / altxatu ☐	• Piztu / izetu ☒
• Bilatu ☐	• Galdu ☒	• Jo / tas tas egin ☒	• Prestatu ☐
• Bildu / batu ☒	• Garbitu ☐	• Joan ☐	• Probatu / dastatu ☐
• Bota ☒	• Gelditu / geratu ☐	• Jolastu/ oigatu/ jostatu ☒	• Putz egin / ufatu ☒
• Bultzatu / pusatu ☐	• Gorde / ezkutatu ☐	• Kendu ☐	• Saito egin / jauzi ☒
• Dantzatu / dantzan egin ☐	• Gustatu ☐	• Kilimatu/ kili-kili egin ☐	• Sartu ☒
• Deitu / hots egin ☒	• Heginka / horzka egin / ausiki ☐	• Konpondu ☒	• Tapatu / estali ☒
• Edan ☒	• Harrapatu ☒	• Kontatu ☒	• Tiratu ☒
• Eduki ☐	• Hartu ☒	• Korrika / lasterka egin ☐	• Txalo egin ☒
• Egin ☐	• Hitz / berba egin ☐	• Lagundu ☒	• Txokatu / kaskatu ☐
• Egon ☐	• Hoztu ☐	• Lan egin ☐	• Txupatu ☐
• Ekarri ☐	• Ibilu ☐	• Laztandu / perekatu ☐	• Ukitu / ikutu / hunki ☐
• Eman ☒	• Igeri / uger egin ☐	• Lehortu / sikatu ☐	• Ulertu / aditu ☐
• Entzun ☒	• Igo ☒	• Lo egin / lokartu ☒	• Utzi / laga ☒
• Erakutsi ☐	• Ikusi ☒	• Lotu ☐	• Zabaldu / ireki ☒
• Erantzi ☐	• Ipini / jarri / paratu ☒	• Maite / maitatu ☒	• Zikindu / lohitu ☐
• Erori / jausi ☒	• Irabazi ☐	• Min egin ☒	

15 DESKRIBATZEKO HITZAK (63)

• Altua ☐	• Azkena ☐	• Beroa ☐	• Bustia / bustita ☒
• Aurrena / lehena ☐	• Beldurtuta / ikaratuta ☐	• Berria ☐	• Dotorea / apaina ☐
• Arina ☐	• Beltza ☐	• Betea / beteta ☐	• Egarrí / egarrítuta ☒
• Azkarra / bizkorra ☐	• Berdea ☐	• Biguna ☐	• Erraza ☐

- Esna / itzarrik / itzartuta
- Estua
- Gaixoa
- Gaiztoa
- Garbia
- Gogorra
- Gorria
- Gose / gosetuta
- Goxoa
- Guapoa / ederra
- Handia
- Harroa / harroska

- Hobeia
- Horrela / holan
- Horia
- Hotza
- Hutsa / hutsik
- Iluna
- Isila
- Itsusia / zatarra
- Kakatia
- Koitadua / gizajoa
- Laburra / motza
- Lehorra / sikua

- Lodia / potoloa
- Logurea / logalea
- Luzea
- Nekatuta / kantsatuta
- Okerra / bihurria
- Ona / zintzoa
- Ondo
- Pobrea / behartsua
- Poliki / astiro
- Pollita
- Pozik / alai / kontent
- Tontoa / zozoa

- Tristea
- Txarra
- Txikia / txipia
- Txoriburua
- Urdina
- Zabala
- Zaharra
- Zaila / gaitza
- Zapalduta
- Zikina
- Zuria

16 DENBORARI BURUZKO HITZAK (12)

- Arratsaldea / arrastia
- Atzo
- Berandu / belu
- Bihar

- Eguna
- Gaua
- Gaur / egun
- Gero

- Goiza
- Lehen / ostion
- Orain
- Ordua / orena

17 IZENORDAINAK (20)

- Ni
- Nire
- Zu
- Zurea
- Hura / ha
- Harena
- Berea

- Horiek
- Hori
- Gu
- Gurea
- Zuek
- Haiak
- Haiena

- Hau
- Honena
- Hori
- Horrena
- Hauek
- Hauena

18 GALDERA HITZAK (9)

- Noiz?
- Nola / zelan?
- Non?

- Nondik?
- Nora?
- Nor ? / zein?

- Norena / zeinena?
- Zer?
- Zergatik?

19 A) TOKIA ADIERAZTEKO HITZAK

- Hemen
- Hor
- Han
- Hurbil / hur / gertu
- Hona
- Bertan
- Gain (gainean, gainera, gainetik, ...)
- Azpi (azpian, azpira, azpitik, ...)

- Goi (goian, gora, goitik, ...)
- Behe (behean, beheara, behetik, ...)
- Barru/barne (barruan, barrura, barrutik, barnean, barnera,...)
- Kanpo (kanpora, kanpoan, kanpotik)
- Atze/gibel (atzean, atzera, atzetik, gibelean, gibelerara,...)
- Aurre (aurrean, aurrera, ...) / Antzin (antzinean, antzinetik, ...)
- Ondolalbo (ondoan, ondora, ondotik, alboan, albotik,...)

B) HITZ BUKAERAK

- an (trenean, etxean, mendian, itsasoan, kalean,...)
- ra (trenera, etxera, mendira, itsasora, kalera,...)
- raino (trenearaino, etxeraino, mendiraino, kaleraino,...)
- rantz (etxerantz, honantz, harantz,...)
- tik (trenetik, etxetik, menditik, itsasotik, kaletik,...)
- zkoa (txokolatzekoa, egurrezkoa, ...)
- koa (trenekoa, etxekoa, mendikoa, itsasokoa, kalekoa,...)
- z (oinez, negarrez, kontuz,...)
- rena (trenarena, lagunarena, aititarena, itsasorena,...)
- rentzat (lagunarentzat, Mikelentzat, osabarentzat,...)
- rekin/-gaz (lagunarekin, txakurarekin, lagunagaz, txakurragaz,...)

20 ZENBATZAILEAK ETA BESTELAKOAK (17)

- Apur bat / pixka bat
- Askoi / Anitz

- Bakoitza
- Bat

- Bat ere ez / bapez / deus ez
- Ezer ez / ezebez

- Batzuk
- Berdina
- Beste bat/ berze bat
- Bestea/ bertzea

- Besterik/ bertzerik
- Dena
- Gehiago
- Gehiegi / larregi / sobera .

- Gutxi /gitxi
- Nahikoa / aski
- Pila bat

21 LOKAILU ETA JUNTAGAILUAK (6)

- Ba
- Baina

- Bestela / bertzela
- Edo

- Eta
- Orduan

B. HAURRAK HITZAK NOLA ERABILTZEN DITUEN

1. Haurrak hitz egiten al du pasatutako gertakariez? Esate batera, joan den astean ikusitako zirkoaz hitz egiten al du pailazoa, elefantea edo beste zerbait aipatuaz?
2. Haurrak hitz egiten al du oraindik gertatu ez diren gauzez, adibidez "parkera" esaten du, etxetik atera baino lehenago?
3. Haurrak hitz egiten al du aurrean ez dituen gauzei, panpinei edo jostailuei buruz, edo galdetzen al du ez dagoen baten bati buruz?
4. Haurrak ulertzen al du gelan ez dagoen zerbaiti buruz galdetzen badiozu, adibidez joaten al da bere gelara baloiaren bila zuk galdetzen badiozu "baloia non dá?".
5. Haurrak hartu edo erakusten al du gauzaren bat jabearen izena esanez, jabea aurrean ez dagoela? Adibidez, haurrak aitaren oinetakoa hartu eta esaten al du "aitatxo"?

Oraindik ez Batzuetan Sarritan

☐	☐	☒
☐	☐	☒
☐	☒	☐
☐	☐	☒
☐	☐	☒

BIGARREN ATALA: ESALDIAK ETA GRAMATIKA

A. HITZ AMAIERAK

1. Gauza askoz hitz egiterakoan **-k** gehitzen diegu hitzei. Adibidez: *umeak etorri dira, txoriak erosi ditugu, jostailuak hondatu dira*. Zure haurra hasita dago halakoak egiten?
2. Jabetza adierazteko askotan **-ren** gehitzen diegu hitzei. Adibidez: *amaren begia, umearen pilota, neskaren panpina*. Zure haurra hasita dago halakoak egiten?
3. Gauzak edo pertsonak nongoak diren adierazteko askotan **-ko** gehitzen diegu hitzei. Adibidez: *etxeko atea, herriko zubia, mendiko zaldia*. Zure haurra hasita dago halakoak egiten?
4. Ekintzak nork egiten dituen adierazteko askotan **-k** eranstean diegu hitzei. Adibidez: *amak egin du, Peruk egin du, txoriak ekarri du*. Zure haurra hasita dago halakoak egiten?
5. Gauzak edo bestelakoak nori egin edo ematen zaizkion adierazteko **-ri** edo **-i** eranstean diegu hitzei. Adibidez: *amari egin diogu, Ikerrri gertatu zaio, txoriari erori zaio, niri gertatzen zait*. Zure haurra hasita dago horrelakoak egiten?
6. Gauzak txikiak edo maitagarriak direla adierazteko batzuetan **-txo** edo **-ño** eranstean diegu hitzei. Adibidez: *etxetxoa, katutxoa, maiteñoa*. Zure haurra hasita dago halakoak egiten?
7. Ekintza edo gauzaren bat bukatuta dagoela adierazteko, ondoko aditz amaiera hau edo antzekoa esaten du zure haurrak?: **-a/ta** : *apurtuta, apurtua, ikusita, ikusia, ekarrita, ekarria, eginda*.
8. Ekintzaren bat gertatzen ari dela adierazteko, ondoko aditz amaiera hau edo antzekoa esaten du zure haurrak?: **-tzen/ten**: *apurtzen, ikusten, ekartzen, egiten*.
9. Ekintzaren bat geroago gertatuko dela adierazteko, ondoko aditz amaiera hau edo antzekoa esaten du zure haurrak?: **-ko/en**: *apurtuko, ikusiko, ekarriko, egingo/eginen*.

Oraindik ez Batzuetan Sarritan

☒	☐	☐
☐	☐	☒
☒	☐	☐
☒	☐	☐
☐	☐	☒
☐	☐	☒
☒	☐	☐
☒	☐	☐

B. ADIZKIAK

Pertsona batez edo bestez ari garenean aditzaren forma aldatu egiten dugu. Nabarmenduta dauden ondorengo zein forma esaten ditu zure haurrak? (Errazagoa izango delakoan, adizkiak multzotan bereizi ditugu)

I. NOR ADIZKIAK

- Etorri *naiz*, joan *naiz*
- Etorri *zara*, joan *zara*
- Etorri *da*, joan *da*
- Etorri *gara*, joan *gara*
- Etorri *zarete*, joan *zarete*
- Etorri *dira*, joan *dira*

- Etorri *nintzen*, joan *nintzen*
- Etorri *zen*, joan *zen*

- Hemen *nago*
- Hemen *dago*

- Goazen

II. NOR-NORI ADIZKIAK

Erri *zait*, jausi *jata*

Erri *zaizul* jausi *jatzu*

Erri *zaio* jausi *jako*

III. NOR-NORK ADIZKIAK

Nahi *dut*, ekarri *dut*

Nahi *nuen*, ekarri *nuen*

Hemen *daukat* / *dut*

Nahi *duzu*, ekarri *duzu*

Nahi *zuen*, ekarri *zuen*

Hemen *dauka* / *du*

Nahi *du*, ekarri *du*

Nahi *nituen*, ekarri *nituen*

Hemen *dauzkat* / *ditut*

Nahi *ditut*, ekarri *ditut*

Nahi *nituen*, ekarri *nituen*

Hemen *dauzka* / *ditu*

Nahi *dituzu* ekarri *dituzu*

Nahi *zituen*, ekarri *zituen*

Ez *dakit*

Nahi *ditu*, ekarri *ditu*

Nahi *zituen*, ekarri *zituen*

Ez *daki*

IV. NOR-NORI-NORK ADIZKIAK

Esan *diot*, eman *diot*

Esan *dizkiot*, eman *dizkiot*

Esan *nion*, eman *nion*

Esan *dizut*, eman *dizut*

Esan *dizkizut*, eman *dizkizut*

Esan *nizun*, eman *nizun*

HAURRA HASITA AL DAGO HITZAK LOTZEN? ADIBIDEZ: "HEMEN NI", "ZUK EKARRI", "HAU BOTA"...

Oraindik ez Batzuetan Sarritan

- "Oraindik ez" erantzun baduzu, zoaz zuzenean azken orrialdera eta bete informazio orokorra, mesedez.
- "Batzuetan" edo "sarritan" erantzun baduzu, jarraitu galdesorta betetzen.

C. ADIBIDEAK

Mesedez, idatzi haurrak ESAN dituen hiru esaldi luzeenetakoak

1. ANERREK TRALO BERO BAT

2. AITITE EZ DA ETORRI

3. TRINBOETARA GURE DOT

D. ESALDIEN KOMPLEXITASUNA

I. Haur txikiak ez dituzte beti helduen egitura berak erabiltzen. Gainera, batzuetan haurrek egitura bat baino gehiago erabil ditzakete une berean. Zure haurrak hori egiten badu, markatu esaten dituen GUZTIAK.

- Haurra ipuinari begira dago eta "nor / zein da hori?" galdetzen zaionean, nola erantzuten du?
 - a) Umea txikia b) Ume txikia
- Haurrari "nor / zein etorri da?" galdetzen zaionean, nola erantzuten du?
 - a) Bestea umea b) Beste umea
- Haurrari "nor / zein etorri da?" galdetzen zaionean, nola erantzuten du?
 - a) Umea bat b) Ume bat Umea
- Nola esaten du haurrak?
 - a) Hau goxokia (nahi dut) b) Hau goxoki (nahi dut)
 - c) Goxoki hau (nahi dut)
- Haurrari "nora joan nahi duzu?" galdetzean, nola erantzuten du?
 - a) Bilbo b) Bilbora
- Nola esaten du haurrak?
 - a) Amona etxea b) Amonaren etxea
 - c) Amonarena
- Nola erantzuten du haurrak "nork / zeinek ekarri du sagarra?" galdetzen zaionean?
 - a) Aita b) Aitak
- Nola erantzuten du haurrak "nor / zein joan da?" galdetzen zaionean?
 - a) Aitak b) Aita
- Nola erantzuten du haurrak "nori / zeini eman diozu?" galdetzen zaionean?
 - a) Aita b) Aitari
- Nola erantzuten du haurrak "non dago?" galdetzen zaionean?
 - a) Etxea b) Etxean

- Nola esaten du haurrak?
 - a) Ez dauka begia b) Ez dauka begirik
- Norbaiti ez joateko eskatzeko nola esaten du haurrak?
 - a) Ez b) Ez joan
 - c) Ez zaitez joan
- Nola esaten du haurrak zerbait polita dela adierazteko?
 - a) Politia b) Politia da
- Nola eskatzen ditu haurrak gauzak?
 - a) Ura b) Ura ekarri
- Nola adierazten du haurrak norbait etorri dela?
 - a) Etorri b) Etorri da
- Nola adierazten du haurrak norbaitek zerbait ekarri duela?
 - a) Ekarri b) Ekarri du
- Nola adierazten du haurrak norbaitek zerbait eman diola?
 - a) Eman b) Eman du
 - c) Eman dit
- Nola esaten du haurrak kamioia erri / jausi zaionean?
 - a) Ez hautsi / apurtu b) Ez da hautsi / apurtu
- Nola esaten du kanpora joan behar duela?
 - a) Kanpora b) Kanpora joan
 - c) Kanpora noa
- Nola esaten du haurrak geroxeago etorriko dela?
 - a) Etorri b) Etorriko
 - c) Etorriko naiz
- Nola adierazten du zerbait botatzeko asmoa duela?
 - a) Bota b) Bota behar dut

22. Nola esaten du haurrak?
 a) Balinda hartu? b) Hartuko dut? c) Hartu ahal dut?
23. Nola adierazten du haurrak norbait atzo etorri zela?
 a) Etorri b) Etorri da c) Etorri zen
24. Nola adierazten du haurrak atzo zerbait ikusi zuela?
 a) Ikusi b) Ikusi duten / doten c) ikusi nuen
25. Nola esaten du sagarrak ekarri dituela?
 a) Ekarri dut b) Ekarri ditut
26. Nola esaten du sagarrak eman dizkizula?
 a) Eman dizut b) Eman dizkizut
27. Nola adierazten du haurrak zu ikusi zaituela?
 a) Ikusi dizut b) Ikusi zaitut
28. Nola egiten ditu haurrak galderak?
 a) Etxea non? b) Etxea non dago? c) Non dago etxea?
29. Nola erantzuten du haurrak "zertarako nahi duzu?" galdetzen zaionean?
 a) Margotu b) Margotzeko

30. Nola erantzuten du "zer esan duzu?" galdetzen zaionean?
 a) Nirea da b) Nirea dela
31. Nola erantzuten dio "zergatik egin duzu hori?" galderari?
 a) Nahi dut b) Ze / zergatik nahi dut c) Nahi dudalako d) Nahi dut eta / nahi baitut
32. Nola esaten du zerbait ez dakiela?
 a) Ez dakit zer da b) Ez dakit zer den
33. Nola erantzuten dio "zertan zabilta?" galderari?
 a) Jolastu b) Jolasten
34. Zer esaten du bila ibili den panpina erakustean?
 a) Panpina! b) Galdu den panpina!
35. Zer esaten du bila ibili den panpina erakustean?
 a) Panpina! b) Galdutako panpina!
36. Nola esaten du ez duela nahi?
 a) Ez nahi dut b) Ez dut nahi
37. Nola esaten du haurrak?
 a) Zara tontoa b) Tontoa zara

INFORMAZIO OROKORRA

Hemen eskatzen zaizun informazioa erabat konfidentziala da, baina datuen tratamendurako guztiz beharrezkoa. Horregatik ahalik eta galdera gehien erantzutea eskertuko genizuke.

HAURRAREN DATUAK

Izen-deiturak A
 Herria LARRABETU Telefonoa 657700363
 Zenbat neba-arreba dira? 2 Seme-alabetan, zenbatgarrena da? 2
 Zenbat lagun bizi zarete etxean? 4

Ondoko pertsonekin zenbat denbora egiten du haurrak eta zein hizkuntza erabiltzen du?

	Zenbat ordu egunean?	Zenbat egun astean?	Zein hizkuntza?
Aita	<u>20</u>	<u>7</u>	<u>EUSKERA - GARTELAR</u>
Ama	<u>16</u>	<u>7</u>	<u>EUSKERA</u>
Irakaslea	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>EUSKERA</u>
Zaintzailea			
Besteren bat, zein?			
Besteren bat, zein?			

Haurraren osasuna

Zazpikia edo zortzikia izan zen? _____ Zein pisurekin jaio zen? 3.650 Kg
 Entzumen edo mintzamen arazorik izan du? EE Baiezkoa bada erantzuna, esan ezazu zein _____

Izan al du belarriko infekziorik? EE Baiezkoan, urtean zenbat? _____
 Beste gaitz larririk izan du? EE Zein? _____

GURASOEN DATUAK

Noiztik daki
 amak euskaraz? Betidanik
 Euskaldun berria 19__ (e)tik (urtea)
 Ez daki

Noiztik daki
 aitak euskaraz? Betidanik
 Euskaldun berria 1997 (e)tik (urtea)
 Ez daki

Euskaraz egiten dute gurasoek beraien artean? Beti edo gehienetan Batzuetan Inoiz ez
 Lanbidea: Amarena Irakaslea Aitarena informatikoa

Ikasketak. Adierazi lortutako eskolaratze mailarik gorena

Amarena
 Eskolatu gabe
 Lehen hezkuntza,
 Bigarren hezkuntza: batxilergoa edo lanbide heziketa
 Unibertsitatea

Aitarena
 Eskolatu gabe
 Lehen hezkuntza,
 Bigarren hezkuntza: batxilergoa edo lanbide heziketa
 Unibertsitatea

Nork bete du galdetegia? Amak Aitak Beste batek, zeinek? _____

Nombre del niño*:	A		
Fecha de nacimiento:	6-7-2013	Fecha de hoy:	13-3-2015
Edad en meses:	20		

RECUERDE

- Anote en la cabecera de esta página la **fecha de nacimiento** del niño y la **fecha de hoy**.
- Lea con mucho cuidado las **instrucciones** de cada apartado y rellene el cuestionario con tranquilidad dedicando todo el tiempo que sea necesario a entender las preguntas y recordar lo que el niño hace, comprende o dice.
- Para cualquier **aclaración o duda** sobre la manera de rellenar el cuestionario, debe consultar con la persona que se lo suministró.
- En caso de duda sobre la conducta por la que se pregunta es aconsejable **preguntar a otras personas** que también estén en contacto frecuente con el niño.
- Compruebe que ha rellenado **todas las páginas** del cuestionario.
- Los recuadros que hay al final de cada apartado con las palabras "Puntuación", "Comprende" o "Comprende y dice" están reservados para uso de los profesionales. No anote nada en ellos.

NOTA

Recuerde que los cuestionarios son listas muy extensas de lo que los niños de estas edades pueden decir o comprender. Es por tanto normal que cada niño sólo diga o entienda **algunas de ellas**.

*Si su hijo es **BILINGÜE** tiene que marcar sólo las palabras o frases que use en español.*

Autores de la adaptación española: S. López-Omat, C. Gallego, P. Gallo, A. Karousou, S. Mariscal y M. Martínez.
 Autores de la versión original: D. Jackson-Maldonado, D. Thai, V. A. Marchman, L. Fenson, T. Newton y B. Conboy.
 Adaptación española publicada con permiso de los propietarios del copyright original.
 Copyright original © 2003 by The CDI Advisory Board.
 Copyright de la adaptación española © 2005 by TEA Ediciones, S.A. - Edita: TEA Ediciones, S.A.; Fray Bernardino de Sahagún,
 24; 28036 MADRID - Todos los derechos reservados. Prohibida la reproducción total o parcial.
 Printed in Spain. Impreso en España. Depósito legal: M-19.305-2005

PARTE I. PALABRAS

I. PRODUCCION TEMPRANA

Por favor, marque la opción que corresponda a lo que su hijo hace en este momento.

1. A veces los niños, aunque hablen muy poco, van "pidiendo" que se les diga el nombre de las cosas que ven. Puede que señalen algo con el dedo y pregunten al adulto "¿éto?" (¿ésto?) o "é é éto" (¿qué es esto?). ¿Hace su hijo estas cosas?	☐	☐	☐
2. Algunos niños dicen los nombres de las cosas que ven. Andan por la casa y dicen los nombres de las cosas o personas que ven. ¿Hace esto su hijo?	☐	☐	☐

II. DESARROLLO DEL VOCABULARIO

En el proceso de aprender a hablar los niños de repente dicen su primera palabra y luego cada vez van diciendo más. Por favor, marque la opción que más se parece a cómo su hijo empezó o está empezando a hablar.

1. Una vez que dijo su primera palabra, empezó enseguida a decir muchas más.
2. Dijo su primera palabra y desde entonces ha ido diciendo palabras nuevas, pero muy poquito a poco.
3. Empezó poquito a poco y pasado un tiempo de pronto empezó a decir muchas más.
4. Aún está diciendo las primeras palabras, muy pocas.
5. Todavía no dice palabras.

III. VOCABULARIO

A continuación encontrará una lista con palabras del vocabulario de los niños pequeños. Los niños comprenden más palabras de las que dicen. En este caso estamos interesados sólo en las palabras que su hijo **DICE**. Por favor, lea la lista y señale sólo las palabras que su hijo dice marcando el cuadrado que hay al lado de cada palabra.

RECUERDE:

- **No se deben marcar** las palabras que el niño **imita**, sino sólo las que produce espontáneamente.
- Marque la palabra aunque el niño la pronuncie de **manera diferente / infantil**.
Por ejemplo, si el niño dice "eta" en lugar de "galleta", "tota" en lugar de "pelota", "aba" por "agua", etc.
- Marque la palabra cuando el niño dice **otra palabra parecida con el mismo significado**.
Por ejemplo, marque la palabra "patatas" si el niño dice "papas", marque "tienda" si el niño dice "súper", o "papá" si dice "papi", etc.

Tenga en cuenta que es normal que cada niño diga sólo unas pocas palabras. En el cuestionario hay muchísimas palabras. No se preocupe si su hijo no dice muchas de las palabras del cuestionario.

1. INTERJECCIONES Y SONIDOS DE ANIMALES Y COSAS (19)

	Dice		Dice		Dice		Dice
aúpa	☒	¿eh?	☒	nino-nino (sirena)	☒	rín-rín (timbre)	☐
auuuu (lobo)	☒	gua-guáu	☒	piípií (coche)	☒	tic-tac	☐
beeee	☒	¡hala!	☒	pío-pío	☐	tocotoc (caballo)	☐
brumbrum (coche)	☒	iiiiiaaaa (burro)	☒	¡pumba!	☐	¡uy!	☐
cuá-cuá	☒	miau	☒	Quiquiriquí	☐		

DICE

2. JUEGOS, RUTINAS Y FÓRMULAS SOCIALES (31)

	Dice		Dice		Dice		Dice
a bañar	☐	cañño	☐	gracias	☒	¿qué pasa?	☐
a comer	☐	cinco lobitos	☐	hasta luego/hasta mañana	☒	se acabó	☒
a dormir	☐	cochino	☒	hola/adiós	☒	te quiero	☐
a ver	☐	cuidado	☐	mira	☐	tonto/a	☐
a vestir	☐	déjame	☐	no	☒	vale	☒
besitos	☐	eso no	☐	palmas palmitas	☐	vamos	☐
bueno (bien)	☐	espera	☐	por favor	☐	ya está	☒
buenos días/noches	☐	estáte quieto	☐	¿por qué?	☐		

DICE

3. ANIMALES, DE VERDAD O DE JUGUETE (43)

	Dice		Dice		Dice		Dice
animal	☐	dinosaurio	☐	mariquita	☐	pollito	☐
araña	☐	elefante	☒	mono	☐	rana	☐
abeja	☐	gallina	☒	mosca	☐	rata	☐
bicho	☐	gato	☐	oso	☐	ratón	☐
burro	☐	gusano	☐	oveja	☐	serpiente	☐
caballo	☒	hormiga	☐	paloma	☒	tigre	☐
caracol	☐	jirafa	☒	pájaro	☒	toro	☐
cebra	☐	león	☐	pantera	☐	tortuga	☐
cerdo	☐	lobo	☐	pato	☐	vaca	☐
cocodrilo	☐	loro	☐	perro	☒	zorro	☐
conejo	☐	mariposa	☐	pez	☐		

DICE

4. PERSONAS (22)

	Dice		Dice		Dice		Dice
abuelo (yayo)	☒	familia	☐	novio/a	☐	sobrina	☐
abuela (yaya)	☒	mamá (mami)	☒	papá (papi)	☒	tata	☐
bruja	☐	nene/a	☐	primo	☐	tío	☐
coco	☐	nombre propio*	☒	prima	☐	tía	☐
hermano	☐	nombre propio*	☒	señor/a	☐		
hermana	☐	nombre propio*	☒	sobriño	☐		

* Distintos nombres de personas.

DICE

5. PARTES DEL CUERPO (24)

	Dice		Dice		Dice		Dice
barba	☐	cejas	☐	lengua	☐	oreja/s	☐
barbilla	☐	cuello	☐	lunar	☐	pié/s	☐
barriga	☐	culo	☐	mano/s	☐	pierna/s (pata/s)	☐
bigote	☐	dedo/s	☐	nariz	☐	rodillas	☐
brazos	☐	dientes	☐	ojos	☐	tripa	☐
cara	☐	labios	☐	ombligo	☐	uña	☐

DICE

6. JUGUETES (29)

	Dice		Dice		Dice		Dice
balón	☐	fútbol	☐	osito	☐	pulsera	☐
bolígrafo/boli	☐	globo	☒	palo	☒	raqueta	☐
caja	☐	gol	☐	papel	☐	rastrillo	☐
cartas	☐	guitarra	☐	payaso	☐	rueda	☐
cubo	☐	juguete	☐	pelota	☐	tambor	☒
cuento/libro	☐	lápiz	☐	piano	☒		
cocinitas	☐	muñeca	☐	pintura	☐		
fotos (cámara)	☐	música	☐	puzzle /rompecabezas	☐		

DICE

7. VEHÍCULOS, DE VERDAD O DE JUGUETE (16)

ambulancia	☒	bici	☒	coche policía	☐	patines	☐
autobús/bus	☐	camión	☐	grúa	☐	tractor	☐
avión	☐	carro/carrito	☐	helicóptero	☐	tren	☐
barco	☐	coche	☐	moto	☐	triciclo	☐

DICE

8. ALIMENTOS Y BEBIDAS (59)

aceituna/s	☒	chupa-chups	☐	limón	☐	pollo	☐
agua	☒	colacao	☐	macarrones	☒	potito	☐
arroz	☐	comida	☐	mandarina	☐	puré	☐
azúcar	☐	croqueta/s	☐	manzana	☐	queso (quesitos)	☐
batido	☐	filete	☐	melón	☐	salchicha/s	☒
biberón	☐	fresa/s	☐	naranja	☐	sandía	☐
bizcocho	☐	fruta	☒	nesquic	☐	sopa	☒
bocadillo	☒	galleta	☐	paella	☐	tarta	☐
bollo	☐	gusanitos	☒	pan	☒	tomate	☐
caramelo	☐	helado	☐	pastel	☐	tortilla	☒
carne (chicha)	☐	huevo	☐	patata/s	☐	uvas	☐
cereales	☐	jamón (york)	☐	pera	☐	yogur	☐
chocolate	☐	leche	☐	pescado	☐	zanahoria	☐
chorizo	☐	lechuga	☐	piruleta	☐	zumo	☒
chuches	☐	lentejas	☐	plátano	☐		☐

DICE

9. ROPA (28)

abrigo	☐	calcetín/es	☐	guantes	☐	sombrero	☐
haber	☒	camiseta	☐	jersey	☐	vestido	☐
baby	☐	chaqueta	☐	pantalón/es	☐	zapatilla/s	☐
bañador	☐	cinturón	☐	pañal	☐	zapatito/s	☐
body	☒	cremallera	☐	pendientes	☐		
bota/s	☐	falda	☐	pijama	☒		
botón	☐	gafas	☐	ropa	☐		
bufanda	☐	gorro	☐	sandalia	☐		

DICE

10. OBJETOS Y LUGARES FUERA DE LA CASA (32)

árbol	☐	cole	☐	luna	☐	piscina	☒
arena/tierra	☐	columpio	☐	lluvia	☐	planta	☐
banco	☐	estrella	☐	mar	☐	playa	☐
caballitos	☐	fiesta	☐	metro	☐	plaza	☐
calle	☐	flor	☐	nieve	☐	sol	☐
campo	☐	guardería	☐	nube	☐	tienda	☐
casa	☐	hierba /césped	☐	parque	☐	tobogán	☐
cielo	☐	jardín	☐	piedra	☐	zoo	☐

DICE

11. OBJETOS Y LUGARES DE LA CASA (59)

	Dice		Dice		Dice		Dice
almohada	☐	cuchillo	☐	llaves	☐	salón	☐
basura	☐	cuna	☐	martillo	☐	silla	☐
batidora	☐	ducha	☒	mechero	☐	sofá	☐
bañera	☐	enchufe	☐	mesa	☐	suelo	☐
baño	☐	escalera	☐	microondas	☐	taza	☒
botella	☐	escoba	☐	monedas	☐	teléfono	☐
cama	☐	esponja	☒	móvil	☐	televisión	☐
CD/compact	☐	garaje /cochera	☐	nevera/frigorífico	☐	tenedor	☐
cepillo	☐	grifo	☐	pasillo	☐	terrazza	☒
chupete	☒	habitación /cuarto	☐	peine	☐	tijeras	☐
cocina	☐	jabón	☐	pila	☐	toalla	☐
colonia	☐	jarabe	☒	plato	☐	toallitas	☐
cojín	☐	lavabo	☐	puerta	☐	vaso	☐
crema	☐	lavadora	☐	radio	☐	video	☐
cuchara	☒	luz	☐	reloj	☐		

DICE

12. ACCIONES (86)

Cuando los niños hablan, usan verbos en distintas formas. Si su hijo comprende o usa algunos de los verbos de la lista en cualquiera de sus formas, marque, por favor, la columna correspondiente.

Por ejemplo, marque "abrir" si su hijo dice "abrió" o "abre" o "he abierto" o "se abrió", o marque "ir" si dice "va" o "vamos" o "se fue" o "se ha ido", etc.

	Dice		Dice		Dice		Dice
abrir	☐	correr	☐	lavar(se)	☐	romper(se)	☐
andar	☐	cortar	☐	leer	☐	saber (no sé)	☐
apagar	☐	crecer	☐	llamar	☐	sacar	☐
aprender	☐	cuidar	☐	llover	☐	salir	☐
ballar	☐	dar	☐	llorar	☐	saltar	☐
bajar(se)	☐	decir	☐	meter(se)	☐	sentar(se)	☐
bañar(se)	☐	desayunar	☐	mirar	☐	ser [soy, eres, es...]	☐
beber	☐	despertar(se)	☐	mojar(se)	☐	subir(se)	☐
buscar	☐	dibujar	☐	morder	☐	tapar	☐
caber	☐	dormir(se)	☐	oír	☐	tener [tengo, tienes...]	☐
caer(se)	☐	enfriar(se)	☐	pasar	☐	tocar	☐
callar	☐	enseñar	☐	pasear	☐	tomar(se)	☐
cansar(se)	☐	entrar	☐	pegar(se)	☐	toser	☐
cantar	☐	escribir	☐	peinar(se)	☐	trabajar	☐
cenar	☐	esperar(se)	☐	perder(se)	☐	traer	☐
cerrar	☐	estar [estoy, estás...]	☐	pintar	☐	valer	☐
cocinar	☐	guardar	☐	poder	☐	venir [ven, vente]	☐
coger	☐	gustar	☒	poner(se)	☐	ver	☐
comer(se)	☐	haber [hay]	☐	querer	☐	vestir(se)	☐
comprar	☐	hacer [haz, haces...]	☐	quitar(se)	☐	volar	☐
conducir	☐	ir(se) [voy, vas, vamos...]	☐	regalar	☐	contar	☐
juglar	☐	reír(se)	☐				

DICE

13. CUALIDADES (35)

Si su hijo dice alguna de las palabras siguientes, márquela tanto si la dice en masculino como en femenino.
 Por ejemplo, marque "contento" incluso si su hijo solo dice "contenta" o "guapo" si le ha oído decir "guapa".

alto	Dice	☐	contento	Dice	☐	hambre	Dice	☐	rojo	Dice	☐
amarillo	☐	difícil	☐	lleno	☐	roto	☐			☐	
apagado	☐	encendido	☐	malo	☐	solo	☐			☐	
asustado	☐	enfadado	☐	mentiroso	☐	sueño	☐			☐	
azul	☐	enfermo/malito	☐	miedo	☐	sucio	☐			☐	
blanco	☐	feo	☐	negro	☐	triste	☐			☐	
bonito	☐	frío	☐	nuevo	☐	verde	☐			☐	
bueno	☐	grande	☐	pequeño/chiquitito	☐	susto	☐			☐	
caliente	☐	guapo	☐	redondo	☐						

DICE

14. TIEMPO (8)

ahora	Dice	☐	día	Dice	☐	mañana	Dice	☐	pronto	Dice	☐
después	☐	luego	☐	noche	☐	ya	☐			☐	

DICE

15. PRONOMBRES Y DETERMINANTES (29)

algo	Dice	☐	esa	Dice	☐	mí	Dice	☐	tú	Dice	☐
aquel	☐	ese	☐	(para) mí	☐	tu	☐			☐	
aquella/as/os	☐	eso	☐	mío/mía	☐	tuyo/tuya	☒			☒	
conmigo	☐	esos/as	☐	míos/mías	☐	tuyos/tuyas	☐			☐	
contigo	☐	ésta	☐	otra/o	☐	yo	☐			☐	
él	☐	éste	☐	su	☐						
ella	☐	esto	☐	suyo/a	☐						
ellos/as	☐	éstos/éstas	☐	(para) ti	☐						

DICE

16. PREGUNTAS (8)

cómo	Dice	☐	cuándo	Dice	☐	dónde	Dice	☐	qué	Dice	☐
cuál	☐	cuántos	☐	por qué	☐	quién	☐			☐	

DICE

17. PREPOSICIONES Y LOCATIVOS (24)

a (a dormir)	Dice	☒	así	Dice	☐	delante	Dice	☐	fuera/afuera	Dice	☒
al	☐	casi	☐	dentro/adentro	☐	hasta	☐			☐	
ahí	☐	con	☐	detrás	☐	al lado	☐			☐	
allí	☐	de	☐	en	☐	para	☐			☐	
aquí	☐	del	☐	encima	☐	por	☐			☐	
arriba	☐	debajo/abajo	☐	entre	☐	sin	☐			☐	

DICE

18. CUANTIFICADORES Y ARTÍCULOS (24)

alguno/a	Dice ☐	los	Dice ☐	otra vez	Dice ☒	tres	Dice ☐
dos	☐	más	☐	poco	☐	un	☐
cuatro	☐	mucho/a/os/as	☐	también	☐	uno	☐
el	☐	nada	☐	tampoco	☐	una	☐
la	☐	no hay	☐	todas/os	☐	unas	☐
las	☐	otro	☐	todo	☐	unos	☐

DICE

19. AUXILIARES Y PERÍFRASIS (5)

estar (<u>estoy</u> jugando)	Dice ☒	ir (<u>vamos</u> a dormir)	Dice ☐	querer (<u>quiero</u> comer)	Dice ☐
haber (<u>he</u> comido)	☒	poder (<u>puedes</u> correr)	☐		☐

DICE

20. CONECTIVAS (7)

entonces	Dice ☐	pero	Dice: ☐	que (<u>que</u> no vengas)	Dice ☒	y	Dice ☐
o	☐	porque	☐	si (<u>estoy</u> quieres...)	☐		

DICE

APARTADOS
1 - 20

IV. USOS DEL LENGUAJE

Por favor, marque la opción que corresponde a lo que tu hijo hace en este momento.

1.	¿Habla su hijo de personas o cosas que no están presentes? Por ejemplo, ¿pide su juguete o comida favoritos o pregunta por una persona ausente?	☐	☐	☐	SI
2.	¿Habla de situaciones pasadas? Si unos días antes vieron un payaso en el circo, ¿lo menciona después?	☐	☐	☐	SI
3.	¿Habla su hijo de cosas que todavía no han ocurrido? Por ejemplo, ¿dice que va a ver a su abuela?	☐	☐	☐	
4.	¿Hace preguntas?	☐	☐	☐	SI

PARTE II. GRAMÁTICA

I. TERMINACIONES DE LAS PALABRAS

Por favor, marque la opción que corresponda a lo que su hijo hace en este momento.

1. Para hablar de más de una cosa, añadimos al final de muchas palabras una "-s". Por ejemplo, decimos "coches" (para más de un coche), ojos, niñas, flores, etc. ¿Utiliza su hijo palabras en plural como éstas, cuando se refiere a muchas cosas?	☐	☐	☐	NO
2. Muchas palabras tienen una forma masculina y otra femenina. Por ejemplo: "muñeco"- "muñeca", o "nene"- "nena", o "malo"- "mala", etc. ¿Dice su hijo las dos formas?	☐	☐	☐	NO
3. Algunas veces añadimos terminaciones a las palabras y decimos, por ejemplo, "grandote" "pequeñito", "guapísimo", "feote", "bonico". ¿Hace su hijo esto con algunas palabras?	☐	☐	☐	SI
4. Para hablar del resultado de una acción decimos, por ejemplo, "está mojado", "está roto", "está dormido", etc. ¿Usa su hijo expresiones como éstas?	☐	☐	☐	SI
5. Cuando acaba de pasar algo decimos, por ejemplo, "he llorado", "se ha caído", "lo he roto", etc. ¿Usa su hijo expresiones como éstas?	☐	☐	☐	NO
6. Cuando hablamos de algo que pasó decimos, por ejemplo, "contó", "cayó", "durmió", etc. ¿Ha empezado su hijo a usar formas como éstas?	☐	☐	☐	NO
7. Para contar cosas decimos, por ejemplo, "estaba", "había", "iba", etc. ¿Usa su hijo expresiones como éstas?	☐	☐	☐	NO
8. Para hablar de lo que está pasando decimos, por ejemplo, "jugando", "comiendo", "durmiendo", etc. ¿Ha empezado su hijo a usar formas como éstas?	☐	☐	☐	NO
9. Cuando algo está a punto de suceder decimos, por ejemplo, "(vamos) a bañar", "a comer", "a dormir", etc. ¿Usa su hijo expresiones como éstas?	☐	☐	☐	SI
10. Cuando hablamos de algo que pasará decimos, por ejemplo, "bajará", "comerá", "subirá", etc. ¿Usa su hijo formas como éstas?	☐	☐	☐	NO
11. Para pedir a alguien que haga o no haga algo decimos, por ejemplo, "que vengas", "que comas" o "no toques", "no bebas" etc. ¿Ha empezado su hijo a usar expresiones como éstas?	☐	☐	☐	

12. Para hablar de nosotros mismos o de los demás usamos formas distintas. Por ejemplo decimos: "(yo) como", "(él) come", "(ellos) comen", "(nosotros) comemos", etc. Por favor, marque cuáles de esas formas dice su hijo (no importa que use verbos diferentes, por ejemplo: "tapar" en vez de "jugar" o "beber" en vez de "comer", etc.).

Juego, como, subo.
 Juegas, comes, subes.
 Juega, come, sube.
 Jugamos, comemos, subimos.
 Jugáis, coméis, subís.
 Juegan, comen, suben.

PUNTUACIÓN

II. VERBOS DIFÍCILES (19)

Si su hijo dice alguna de estas palabras, por favor, márkelo.

(yo) soy ☐	(yo) caigo ☐	(yo) hice ☐	(yo he) roto ☐
(tú) eres ☐	(yo) pongo ☐	(yo) fui ☐	(yo he) escrito ☐
(ellos) son ☐	(yo) quepo ☐	(yo) dije ☐	(yo he) hecho ☐
(yo) voy ☐	(yo) sé ☐	(yo) di ☐	(yo he) puesto ☐
(yo) doy ☐	(yo) digo ☐	(yo me) caí ☐	☐

PUNTUACIÓN

III. PALABRAS SORPRENDENTES

A veces los niños pequeños se equivocan queriendo "hablar bien". ¿Ha oído alguna vez a su hijo hacer algo parecido?		
	Si	No
"Se ha rompido", "lo has ponido mal", "lo haci mal", "no sabo", "he hacido", etc.	☐	☒
"Idioto", "una fantasma", "un flor", "otro mano", etc.	☐	☒

IV. COMBINACIÓN DE PALABRAS

¿Ha empezado su hijo a combinar palabras, como "papá coche" o "más agua" o "nene aquí" o "nene a(l) pa(r)que", etc.?	☐	☐	☐

No

- Si contestó "Todavía no", por favor, continúe en la Parte V (Complejidad morfosintáctica)
- Si contestó "A veces" o "Muchas veces", por favor, escriba tres **EJEMPLOS** de las frases más largas que recuerde que su hijo haya dicho últimamente:

EJEMPLOS

PUNT.

1. _____
2. _____
3. _____

Longitud Media de Enunciado (LME)

V. COMPLEJIDAD MORFOSINTÁCTICA

- Para todas estas preguntas vamos a imaginar que su hijo o hija* se llama "María".
- Por favor, **MARQUE LA MANERA DE HABLAR QUE LE SUENE MÁS PARECIDA A COMO HABLA SU HIJO EN ESTE MOMENTO. El niño no tiene que decir precisamente las palabras que aparecen en los ejemplos;** lo que le pedimos es que marque la frase que más se parece a la manera en que habla su hijo.
Por ejemplo,
 - Marque la opción "A bañá nene" si su hijo dice "A pintá(r) flor" o "A comé(r) queso", etc...
 - Marque la opción "Es para comer jamón" si su hijo dice "Es para dormir" o "Es para jugar" etc...
 - Marque la opción "(quiero) que me des agua" si su hijo dice "...que abras la puerta" o "...que pongas música", etc...
- A veces los niños en un mismo día dicen cosas de dos modos distintos. Si su hijo hace esto, puede marcar dos respuestas.

1. María intenta alcanzar un objeto. Usted le pregunta: "¿Qué quieres, María?". Ella le dice:

- Bote
- E bote
- El bote
- Todavía no dice nada parecido

2. Está viendo un cuento con María. Le pregunta señalando una imagen del cuento: "¿Qué es esto?". María responde:

- Pato
- U pato
- Un pato
- Todavía no dice nada parecido

3. María está buscando sus botas. Usted le pregunta: "¿Dónde están las botas?". María responde:

- No'tá bota
- No'tá a bota
- No (e)stán las botas
- Todavía no dice nada parecido

4. María le muestra un lápiz y una hoja de papel. Usted le pregunta: "¿Qué quieres que haga?". María responde:

- Mamá guauguau
- Mamá a pinta(r) guauguau
- Mamá pinta un guauguau
- Todavía no dice nada parecido

5. De repente María empieza a toser. Usted le pregunta: "¿Qué tiene mi niña?". María responde:

- Nene tos
- Nene tene [tiene] tos
- Tengo tos
- Todavía no dice nada parecido

6. María está en su cama/baño/cuna y le llama. Usted le dice: "Hola María. ¿Qué quieres?". María responde:

- Sacá
- A sacá María
- Sácame
- Todavía no dice nada parecido

7. María quiere un coche que usted tiene en la mano. La niña dice:

- ¡E cote!
- ¿E [me] deja(s) e cote?
- ¿Me lo deja(s)?
- Todavía no dice nada parecido

8. María está comiendo chocolate. Usted le dice: "¡Dale a la muñeca un poco!". María responde:

- No gu(s)ta e chocolate
- No e gu(s)ta e chocolate
- No le gusta el chocolate
- Todavía no dice nada parecido

9. La abuela trae agua a María. Usted pregunta a la niña: "¿Qué hace la abuela?". María responde:

- Yaya agua
- Yaya á [da] agua
- Yaya me da agua
- Todavía no dice nada parecido

10. El padre de María acaba de irse. María lo está buscando. Dice:

- Pa(pá) no
- Papá otá [no está]
- Papá no está
- Todavía no dice nada parecido

* En este caso particular dejamos HIJO/HIJA para evitar malentendidos.

RECUERDE: MARQUE LA MANERA DE HABLAR QUE LE SUENE MÁS PARECIDA A CÓMO HABLA SU HIJO.

11. María está en el salón y quiere coger un objeto frágil. Usted no le deja. María responde:

- Mama má [mala]
- Mamá e má
- Mamá es mala
- Todavía no dice nada parecido

12. María sigue mirando el objeto frágil. Usted le pregunta: "María, ¿por qué lo miras?, si no te lo voy a dejar". María responde:

- No mílo [miro]
- No o mílo
- No lo miro
- Todavía no dice nada parecido

13. En un momento que usted no mira, María coge el objeto frágil, se le cae y... ¡se rompe! Usted dice: "¡Pero María! ¿Qué has hecho?" María responde:

- Oto
- O loto/a loto
- Se ha roto
- Todavía no dice nada parecido

14. María quiere bañar a su muñeco. Le pregunta: "¿Qué vas a hacer María?" María responde:

- Bañá [bañar] nene
- A bañá [bañar] nene
- Voy a bañar al nene
- Todavía no dice nada parecido

15. María está mirando al reloj de su padre. Usted le pregunta: "¿De quién es el reloj?" María responde:

- Papá
- E papá
- De papá
- Todavía no dice nada parecido

16. María se prepara para ir de paseo con papá. Le pregunta: "¿Con quién vas al parque, María?" Ella responde:

- Papá
- E papá
- Co(n) papá
- Todavía no dice nada parecido

17. María está comiendo papilla y se ha manchado la mano. Usted le pregunta: "¿Qué tienes aquí?" María responde:

- Caca má [mano]
- Caca a má/caca e má
- Caca en la mano
- Todavía no dice nada parecido

18. María en vez de comerse el jamón está jugando con el tenedor. Usted le pregunta: "¿Para qué es el tenedor?" Ella responde:

- Comé [comer] jamón/chicha
- E comé jamón/chicha
- E(s) pa(ra) comé jamón/chicha
- Todavía no dice nada parecido

19. María está inquieta. Se dirige hacia la puerta. Usted le pregunta: "¿Quieres ir a la calle?" María responde:

- Calle no.
- A calle no
- A la calle no.
- Todavía no dice nada parecido

20. María está jugando con su juguete preferido. Usted le pregunta: "¿De quién es este juguete?" María responde:

- Nene/ María
- E mí/a mí
- Es mío
- Todavía no dice nada parecido

21. María quiere pintar. Usted le pregunta: "¿Qué lápiz quieres?" María dice:

- Api [lápiz] María
- Api e María
- Mi (l)api(z)
- Todavía no dice nada parecido

22. María está mirando a su muñeca. Usted le dice: "¿Te gusta, María?" Ella responde:

- (Gu)japa
- Nena mí guapa
- La nena es muy guapa
- Todavía no dice nada parecido

**RECUERDE: MARQUE LA MANERA DE HABLAR QUE
LE SUENE MÁS PARECIDA A COMO HABLA SU HIJO.**

23. María está buscando un juguete suyo, un coche por ejemplo. Se gira hacia usted y pregunta:

- ¿Cote? [coche]
- ¿O (e)stá e cote?
- ¿Dónde (e)stá e cote?
- Todavía no dice nada parecido

24. María señala con su dedo un objeto y le pregunta:

- ¿Eto?
- ¿É é eto? [qué es esto]
- ¿Qué es esto?
- Todavía no dice nada parecido

25. María se acerca con intención de pedirle algo. Usted le pregunta: "¿Qué quieres?".

- Agua
- Quiero agua/dame agua
- (Quiero) que me des agua
- Todavía no dice nada parecido

26. María mira a la estantería de los juguetes. Usted le pregunta: "¿Qué pasa, María?". Ella le dice:

- Osito
- Quiero el osito
- Quiero coger el osito
- Todavía no dice nada parecido

27. Mientras usted baña a María, ella está jugando con una muñeca y dice:

- A bañar
- A bañar ... a peinar
- A bañar y a peinar
- Todavía no dice nada parecido

28. María le dice "¡Mira!". Usted le pregunta "¿Qué quieres que mire?". Ella dice:

- La muñeca
- La muñeca ahí
- La muñeca que está ahí
- Todavía no dice nada parecido

29. Antes de comer María tiene algo en la boca. Usted le pregunta: "¿Qué estás comiendo?". Ella responde:

- El caramelo
- El caramelo ... papá
- El caramelo que me ha dado papá
- Todavía no dice nada parecido

30. María mira una figurita delicada que no debe coger. A la vez está diciendo:

- E(s)to no
- Esto no se toca
- Que no se toca esto
- Todavía no dice nada parecido

31. María le da la llave del armario de las galletas. Usted pregunta: "¿Por qué me das la llave?". María le dice:

- Abre la puerta
- Para abrir la puerta
- Para que abras la puerta
- Todavía no dice nada parecido

32. María está jugando a pegar a su muñeco. Usted pregunta: "¿Por qué le pegas al muñeco?". María responde:

- Malo
- E(s) malo
- Porque es malo
- Todavía no dice nada parecido

33. María juega con un muñeco roto. Usted pregunta: "¿Qué le pasa al muñeco?". Ella dice:

- Se ha roto el pie, no anda
- Se ha roto el pie y no anda
- No anda porque se ha roto el pie
- Todavía no dice nada parecido

34. Después de explicarle a María que ahora no puede ir a la calle con ella, María dice:

- Viene papá, vamos a la calle
- Viene papá y nos vamos a la calle
- Cuando viene papá nos vamos a la calle
- Todavía no dice nada parecido

PUNTUACIÓN

INFORMACIÓN GENERAL

Nombre del padre o cuidador: **ESTIBALIZ FERNÁNDEZ**

Dirección: **ELEIKOSTE KALEA, 3, LARRABETZU**

Teléfono: **657 700 363**

E-mail: **sarrikola@gmail.com**

Edad del niño: **20 MESES**

Sexo: Varón Mujer

Orden de nacimiento: 1º 2º _____ ¿Cuántos hijos tiene su familia?

¿Con quién pasa el niño la mayor parte del día? Mamá Papá Abuela _____

Escolarización:

¿Escuela infantil/guardería? No Sí Si contestó "sí": Edad de inicio **8 MES** Horas al día **4**

Contacto con otras lenguas:

El niño, ¿tiene contacto con otras lenguas que no sean el español? No Sí

Si contestó "sí": ¿Con qué lengua? **EUSKERA**

¿Desde qué edad? **0 MESES**

¿Cuántas veces por semana? **7 DÍAS**

¿Cuántas horas al día? **24 HORAS**

Información sobre la salud del niño:

¿Nació antes de los 9 meses? No Sí

¿Cuánto pesó al nacer? **3.650**

¿Ha tenido enfermedades o problemas de audición o lenguaje?

No Sí

Si contestó "sí", por favor, describa el problema:

¿Ha tenido infecciones de oído?

No Sí

Si contestó "sí", ¿cuántas al año?

Persona que rellenó el inventario:

Madre Padre _____

Escolaridad (Por favor, indique el nivel más alto de escolaridad alcanzado)

Madre	Padre	
☐	☐	Sin escolaridad
☐	☐	Primaria o 1er Ciclo EGB o equivalente
☐	☐	Secundaria o 2º Ciclo EGB o equivalente
☐	☐	Bachillerato o COU o equivalente
☒	☒	Universidad

Lugar de origen (Por favor, indique la ciudad o pueblo dónde ha pasado su infancia o adolescencia)

	Madre	Padre
País	<u>BIZKAIA</u>	<u>BIZKAIA</u>
Provincia	<u>BIZKAIA</u>	<u>BIZKAIA</u>
Ciudad o pueblo	<u>BARAKALDO</u>	<u>BARAKALDO</u>

Número de habitantes:

Menos de 10.000	☐	☐
10.000 - 50.000	☐	☐
Más de 50.000	☒	☒